

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 см.

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ

15-16 НОЕМВРИ

2014 ГОДИНА/24

БРОЙ 265 (6965)

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ:

Няма да има коледни
добавки за пенсионеритеВицепремиерът Ивайло Калфин отговори на финансовия
министър, че винаги внимава какво говори

Възрастните хора ще останат без допълнителни пари по Коледа, стана ясно от изявление на финансовия министър Владислав Горанов. Той категорично обяви, че няма да има коледни добавки. "Аз благодарен съм за чужди средства, не искам да бъда,

ако си събера приходите през следващата година и направим бюджет, който няма да е на свръхдефицит, тогава можем да си позволим да сме по-широко скроени", заяви Горанов.

Вицепремиерът и социален министър Ивайло Калфин ко-

ментира след това, че все още се търсят възможности за добавки. "Аз винаги внимавам какво говоря и търся първо консултация и общо мнение. Не мисля, че е най-добрият тон да предреждава това нещо, преди да е имало разговор. Водим

разговори и с НОИ, и с Министерството на финансите. Вярно е - в тази актуализация е много трудно да се намерят допълнително средства, защото бюджетът не е в добро състояние", заяви Калфин.

5

БСП:
Българският
преход,
равносметка

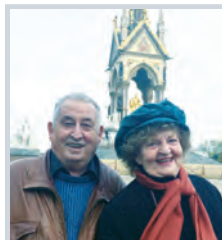
10-11

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

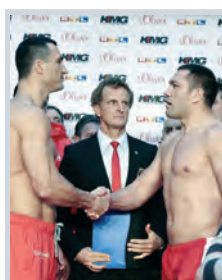

Със "син кръв" деца отбелязаха вчера Световния ден за борба с диабета пред президентството. Председателят на асоциация "Диабет" Светла Алексиева обяви, че страната е на първо място отзад напред в ЕС по диабетни грижи

2

Филм
за Татяна
Лолова
с премиера
в Лондон

33

Кубрат Пулев
е по-тежък
с 500 г
от Кличко

39

НЯКОЛКО
ДУМИНаталия
ГЕРГОВА

ДЯНКОВЦИНАТА СЕ ЗАВРЪЩА

Кабинетът "Орешарски" реши 200 хил. българи, които работят на минимална заплата, плюс още 260 хил., които работят на намалено работно време, да получат обратно удържания им данък върху доходите. Това ще струва на държавата около 150 млн. лева. Още в първите дни на управлението си ГЕРБ заяви, че това няма да се случи в името на финансовата стабилност. С което показа, че в ГЕРБ дянковщината процъфтява и без Дянков.

Влязъл в кожата на Дянков, вчера финансовият министър Владислав Горанов бе категори-

чен, че няма да има коледни добавки за пенсионерите, макар че социалният министър Ивайло Калфин обеща. Правителството можело да си позволи да е широкоскроено, ако няма бюджетен дефицит. Помните ли предното управление на ГЕРБ? Социалният министър Тотю Младенов казваше, че ще има коледни добавки, а Симеон Дянков казваше "не", защото нямало бюджетен излишък. Не на коледните добавки, да на бонусите за чиновниците. И така три години.

Малко над 50 млн. лева отпусна в края на миналата година кабинетът "Орешарски" за ко-

ледни добавки на пенсионерите, които тогава бяха 2 186 570 по данни на НОИ.

200 милиона лева! Толкова им се свидят на ГЕРБ. Какво са 200 милиона на фона на 4,5 милиарда нов дълг, за който управляващите напират? Или пък на фона на тези близо 1 милиард лева, които с викове "Няма пари!" раздаде служебното правителство.

Но, както казваше Дянков, коледните добавки "не решават фундаментално даден въпрос", това е вид популизъм, който кара "хората да се чувстват коледно по-добре".

ISSN 0861-1343

9 770861 134008 >

Деца, болни от диабет, мериха кръвната захар на гепутатите

Юлия ИВАНОВА

Народните представители, парламентарните репортери, фотографи и оператори се включиха вчера в кампанията "Не сме различни! Да поговорим за диабет!" По повод Световния ден за борба с диабета - 14 ноември, деца, болни от коварната болест, мериха в Народното събрание кръвната захар и холестерола на депутати и представители на медиите. Диабетът е едно от най-разпространените социално значими заболявания в света. В България болните са 575 000, като по статистически

анализ от тях 150 000 все още не са диагностицирани. Девет от 100 000 българчета се разболяват от диабет. Ако всички диабетици бяха поданица на една държава, тя щеше да е третата по големина в света. В момента с тази диагноза, по данни на Международната диабетна федерация, живеят над 382 млн. души. Лошото е, че половината от тях дори не подозират, че са болни. Само за една година болните са се увеличили с 11 милиона. С тази динамика през 2035 година се очаква броят им да стигне 592 млн.

България е на последно място в Европа по лечение и профилактика на диабета

Снимка Мариета ТОМОВА

НС остава засега без свой ТВ канал

Времето за изказване при второ четене на законопроектите се намалява от 5 на 3 минути

Народното събрание остава засега без свой телевизионен канал, стана ясно вчера след изслушването на шефката на БНТ Бяра Анкова във временната комисия за изработване на правилника за дейността на парламента.

В четвъртък членовете й гласуваха заседанията да се предават пряко по БНТ. Анкова заяви пред депутатите, че идеята е много добра, но има редица трудности, най-голямата от които е свързана с финансирането на подобно начинание. Ако наистина целим да създадем нещо добро, трябва да вземем най-добрия пример, поясни тя. Анкова изтъкна, че излъчването на заседанията на НС не е парламентарен канал, защото не може той да същест-

вува три дни, а четири да го няма. По думите на Анкова по-вероятно е да осигурят пряко излъчване на заседанията по БНТ 2, но не и създаването на отделен канал.

След изказването на Анкова председателката на комисията Десислава Атанасова набързо си промени мнението и заяви, че било много рано да записват в правилника текст, който не могат да изпълнят. Тя явно беше "забравила", че в четвъртък беше най-яръстният радетел НС да има своя телевизионен канал. Трябва да се провери каква ще е гледаността, защото ми се струва, че по-голямата част от гражданите предпочитат да не се излъчва и петициите парламентарен контрол, кон-

статира Атанасова.

Мая Манолова предложи да не се отменя вече приетият текст, а да се направи поправка, че каналът ще се реализира, когато се осигурят финансови и технически средства. В крайна сметка депутатите така и не взеха окончателно решение за ТВ канала и прехвърлиха казуса на пленарната зала.

По-късно Манолова се обяви против промени в правилника, който според нея накръпват парламентарните устои и традиции. "Няма как да бъде обяснено защо се намалява времето за изказване на второ четене от 5 на 3 минути, след като е било 25 години по този начин. Няма как да се обясни намаля-

ването на времето за блиц контрол, който въвеждаме в предния парламент. Сега той ще се осъществява от 8 групи, които имат право на два въпроса и това трябва да стане в час и половина, след като парламентарните процедури са ясни и са необходими минимум три часа", възмути се Манолова. Тя изрази несъгласие и с ограничаването на опозицията да внася свои законопроекти всяка сряда, както и намаляването на възможностите за задаване на въпроси в парламентарния контрол. Смушавашо е предложението да бъдат санкционирани депутати, които се държат неуважително към министри по време на парламентарния контрол, допълни Манолова.

Външният министър Митов пак подкрепи ТПТИ

Милена НИКОЛОВА

В своя разговор с посланика на САЩ аз съм подкрепил не само споразумение каквото още няма, а воденето на конструктивни преговори между ЕС и САЩ за неговото сключване. Това заяви външният

министър Даниел Митов по време на парламентарния контрол вчера. Причина за въпроса на Велизар Енчев от ПФ беше готовността България да подкрепи Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции, декларирана от Даниел Митов

като служебен министър пред американския посланик у нас. МВНР следва официалната българска позиция, необходимостта от повишаване на икономическия растеж в ЕС и засилване на стратегическото партньорство със САЩ, подкрепя воденето на

преговори за сключване на единно, амбициозно и всеобхватно Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции, декларира Митов от трибуната на парламента. Трансатлантическото споразумение е не само възможност за

"Шеврон" и "Монсанто" да прилагат технологични на територията на ЕС, вредни за хората, но е и удар по демокрацията, контрира Велизар Енчев. Споделете ли мисленето, че ако България подпише споразумението без сериозни забележки, ние ще станем жертва

на чужди корпорации, които ще поставят в подчинено положение не само националния бизнес, но и самата държава, попита депутатът. На това Митов реагира, че готовността му била да се участва в преговорите за ТПТИ, а не самото му приемане.

До следващата учебна година ще има нов Закон за училищното образование

От следващата учебна година новият Закон за училищното и предучилищното образование да влезе в сила. Такова намерение изрази образователният министър Тодор Танев по време на посещение в столичното 38 основно училище "Васил Априлов". По думите му по проектите за закона трябва да има обществени дебати, но е възможно той да действа от учебната 2015/2016 година. Танев посочи, че в Закона за училищното и предучилищното образование може да влезе в сила от следващата учебна година. "Имаме време до следващата учебна годи-

на, по-добре е три пъти да کروим и един път да режем, за да не събркаме още веднъж", обяви министърът на образованието и допълни, че законопроектът ще бъде поставен на обществена дискусия. Танев подчерта, че предучилищна за 4-годишните трябва да има, но тя не трябва да бъде задължителна. "За някои може би трябва да е по-императивно, за други - по-малко. Трябва да има и за под първи клас, трябва да има и много над първи клас, т.е. над университетата. Трябва да има учене за цял живот", заяви министърът.

КРИСТИАН ВИГЕНИН:

Плевнелиев отново излъга, този път за МВНР

"В последните дни президентът Плевнелиев отново повдигна въпроса за Държавна сигурност и излъга, че в МВНР за първите 3 месеца от кабинетата на Орешарски са сменени 90% от директорите, а новите назначения са на бивши агенти на ДС", обяви депутатът от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Кристиан Вигенин в писмо разпространено до медиите. При първото правителство на ГЕРБ, в което Плевнелиев бе министър, над МВНР беше извършен поргом - Данков сви бюджета с 40%, а Младенов се саморазправи с десетки опитни дипломати, заяви Вигенин. По думите му,

през май 2013-та е заварил демотивиран състав и една нефункционална структура, родена след близо три години очевидно безплодна работа, като в нея липсваха обособени дирекции например за Югоизточна Европа, за Източна Европа и Централна Азия и други приоритетни за външната ни политика региони. В кратки срокове е бил изготвен нов Устройствен правилник, който е променил съществено структурата на МВНР с цел по-ефективно разпределение на отговорностите и по-пълноценно използване на компетентността на дипломатите. Вигенин декларира, че са

били запазени всички директори, наследени от служебния външен министър Райков, освен тези, които по-късно са заминали като посланици в чужбина. Моралните присъди, раздавани от Плевнелиев звучат нелепо, тъй като е известно, че произхожда от семейство на висш комунистически функционер в Благоевградска област, а той самият е бил активист и комсомолски секретар, изтъкна червеният депутат. Той изтъква думите на държавна глава като подготовка за поредната масова чистка в МВНР и изрази надежда, че външният министър Митов няма да се поддаде на натиска.

И аз не харесвам, че Обама е цвятнокож, но е президент на Америка. Избрали са го и управлява

СТРАНЕН ОПИТ НА ХРИСТО МУТАФЧИЕВ ДА ЗАЩИТИ ВЕЖДИ РАШИДОВ

МИХАИЛ МИКОВ:

Вредно ще бъде превишаване на бюджетния дефицит от 3%

Синдикалисти, работодатели и индустриалци подкрепиха БСП в търсенето на резерви в приходната част

Юлия КУЛИНСКА

Трябва да се направи всичко възможно бюджетният дефицит да не превишава 3% при актуализацията на бюджета за 2014 г., защото това ще бъде вредно и опасно за страната. Това обяви вчера председателят на БСП Михаил Миков след среща в НС с представители на синдикати, работодатели и индустриалци. Той е категоричен, че има резерви в приходната част, включително с растящото потребление точно пред коледните и новогодишните празници. Според Миков служебният кабинет е направил разходки, без да се държи сметка за развитието на приходната част. Лидерът на БСП поясни, че на срещата са коментирани и въпроси, свързани с данъчната политика, такаса смет, социално-осигурителни въпроси. Представителите на синдикатите и работодателите се съгласиха с тезите на левицата за необходимостта да не се превишава бюджетният дефицит от 3% и че има резерви, които могат да се ползват от приходната част.

Зам.-председателят на Българската стопанска камара

Димитър Бранков отбеляза, че още при обсъждането на актуализацията със служебния кабинет са се обявили против превишаване на ограничението за бюджетния дефицит от 3 на сто от БВП. Той посочи, че е необходимо ясна времева рамка за влизане в еврозоната, като най-близката възможна дата е 2018 г. По думите на Бранков влизането в процедура по свръхдефицит би отдалечило това най-вероятно с още 2 години.

В предложената от правителството актуализацията необяснимо са взети 4 млн. лв. от Министерството на културата, докато във варианта, подготвен от служебния кабинет, са били дадени допълнително средства, припомни вицепрезидентът на КНСБ Николай Ненков. Той настоя парите да бъдат върнати на ведомството. Ненков посочи, че продължава да липсва решение на казуса с изплащането на парите на "Напоителни системи". Синдикатът настоява спешно да се заделят необходимите средства за извършване на финансовите дейности от държавата и да бъдат разплатени дължимите суми на работниците. По думите на Нен-

БСП, бизнесът и синдикатите се обединиха около разбирането, че не се превишава бюджетният дефицит при актуализацията

ков средства са необходими и в сферата на образованието за осигуряване на новата минимална заплата за непедагогическия персонал. Той представи предложение на КНСБ как да се напълни Фондът за гарантиране на влоговете. "Нека самият фонд да имитира заем за своя сметка, като успоредно с това държавата да поеме гаранции за неговото изплаща-

не. Ако Фондът емитира целева емисия към търговските банки, те по-лесно биха могли да поемат дългосрочни условия на погасяване на дължимите суми на вложителите в тезора", смята Ненков.

Настояваме да бъдат положени всички усилия за задържане на бюджетния дефицит в рамките на 3% от прогнозната БВП, заяви Милена

Ангелова, главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Препоръчваме на всички министерства и ведомства да направят повторен преглед и анализ на нуждите от финансови средства до края на 2014 г. и всички разходи, които не са начислени и могат да бъдат отложени, да бъдат прехвърлени за 2015 г., допълни Ангелова.

БОРИСОВ БЛАГОДАРИ НА ДЕПУТАТИТЕ ЗА РАЗМРАЗЯВАНЕТО НА „ОКОЛНА СРЕДА“

Плащанията по Оперативна програма "Околна среда" се възстановяват. Това съобщи премиерът Бойко Борисов от парламентарната трибуна. Той цитира писмо на комисаря по регионална политика Корина Крещу, в което се приветстват положителните стъпки на българските власти за подобряване и укрепване на системата за управление на ОПОС.

ЕС ще изплати 800 млн. лв. по проекти, които ще влязат в българската икономика, каза още Борисов. Според него това става благодарение на волята на българските депутати да има парламент и правителство, което е било забелязано от Европа. "Много се старяхме тези дни. Това са дълги и всички вас. Благодарят от името на правителството и колегите", обрна се към депутатите министър-председателят.

Средствата по ОП "Околна среда" и "Регионално развитие" бяха спрени заради открити нарушения до пролетта на 2013 г., когато бе на власт първото правителство на Борисов. Разговорите с ЕК и отстраняването на пропуските проведе кабинетът на Пламен Орешарски. Затова бе размразено финансирането по една от програмите - "Околна среда", именно в първите дни от встъпването на кабинета "Борисов 2". "Това е знак за връща-

нето на доверието към България", заяви в парламентарната вицепремиерът по еврофондовете Томислав Дончев. Той се изкуши да каже, че доверието се връща вследствие новия екип в МС, но се радвал, че Борисов е намерил "съвсем друга логика като политическото обяснение на това, което се случва". Финансови корекции има и те са десетки, потвърди Дончев. "Това е само първа стъпка за подобряване на тежкото състояние на програмата. Предстоят ни поредица от спешни мерки, които трябва да предприемем да минимализираме очакваните загуби", каза Ивелина Василева, министър на околната среда и водите.

"Не трябва да се подминава и професионализмът на българските експерти. С работа месеци наред те успяха да създадат доверие у Европейската комисия и да докажат, че контролните системи работят", заяви лидерът на ПЕС и евродепутат Сергей Станишев. Той припомни, че спирането на плащанията беше заради одит на поръчките на общини от 2010 - 2011 г. В течение на една година беше направен пълен преглед и бяха променени основно контролните системи по програмата. Това беше оценено от няколко последователни одита на ЕК през изминалите месеци.

ГЕРБ си осигурявали комфорт, посягайки на опозицията

Юлия ИВАНОВА

За първи път от 25 години парламентарното мнозинство си позволява с новия правилник да ограничава опозицията, да осигурява комфорт за себе си и за своите министри, да посяга на принципи и норми, които са в основата на съвременния парламентаризъм. Това заяви вчера от парламентарната трибуна Мая Манолова, която прочете декларация на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. Браните премиера Бойко Борисов и вашите министри получават чадър срещу депутати, задаващи неудобни въпроси,

обърна се тя към мнозинството. Манолова обясни, че според новите предложения в правилника за дейността на НС депутат, който се държи непочтително към премиера или министър, ще бъде отстраняван от 3 пленарни заседания и санкциониран с по неколкостотин лева.

Манолова коментира, че ГЕРБ отново са на власт и отново има опасност НС да се превърне в помощно средство на правителството на Борисов. "Създанието, поминението, консенсусът бяха за малко, докато направите правителство и се настанихте във властта. Маските бързо пад-

наха, вие сте си същите, на нищо не сте се научили, с нищо не сте се променили. Но вие, господа реформатори, патриоти и други присъдружници в управляващата коалиция, нали доверча искате прозрачност, искате контрол?", попита Манолова. По думите й работата на опозицията в демократичната държава е да контролира управляващите, за да предпазват те добре интересите на управляваните. Манолова е категорична, че задачата на опозицията е и да дава алтернативи и по-добри варианти за решение, от които народните представители да се възползват.

Христо Иванов засега с трима заместници

Министър-председателят Бойко Борисов назначи тримата заместници на министъра на правосъдието Христо Иванов. Това съобщи правителственият пресцентър.

На сайта на министерството обаче е публикуван проект за нов устройствен правилник, според който министърът ще има четирима заместници. Двама от засега назначените бяха зам.-министри и в служебното правителство. Петко Петков, който до август бе зам.-председател на Софийския районен съд, бе заместник на Иванов. Преди две седмици той напусна ръководството на Съюза на съдиите в България. Бившият прокурор Андрей Янкулов бе заместник на вътрешния министър Йордан Бакалов. До август той работеше в Софийската районна прокуратура. Ново име в правосъдното ведомство е Вергиния Мичева-Русева, която влиза в екипа на Иванов. През последните две години Мичева е съдия в брачното отделение на Софийския градски съд, командирована от Разградския окръжен съд. Преди това е била международен граждански съдия на ниво Окръжен съд в Мисията на ЕС за установяване на правен ред в Косово. Мичева също е член на Съюза на съдиите в България. Организацията от години критикува работата на Висшия съдебен съвет и настоява за законодателни промени. Идеите на ССБ са основно застъпени в Стратегията за съдебна реформа, която министърът на правосъдието Христо Иванов обяви преди месец.

ДБГ се обяви против конгрес на РБ

Изпълнителният съвет на Движение "България на гражданите" констатира високо равнище на недоверие между част от партията в Реформаторския блок. Това бе отчетено на заседание на съвета, информираха вчера от партията на Мелена Кунева. В своя позиция ДБГ заявява готовност да работи за възстановяване на добрите коалиционни отношения. Според тях основен критерий за това ще бъде начинът на работата в Парламентарната група на РБ. Екипът на Кунева смята, че свикването на съюзен конгрес на РБ на този етап е неподходящо и контрапродуктивно.

Провеждането на подобен форум, преди чувствително да се е повишило

доверието между партията в коалицията и преди да изразят изрично общо съгласие по въпроса за бъдещото лидерство в РБ, не само не би било стъпка към обединение, а напротив - значително би увеличило рисковете пред коалицията, убедени са те. Оттам припомнат, че съюзът не е създаден като опит за поредна партия, а като платформа за реформи. В ДБГ са категорични, че бъдещето на блока зависи от способността не за радикално говорене, а за реално правене на реформи. През тяхната реализация се доказва потенциалът за лидерство. Затова считат, че съюзен конгрес може да има, след като са налице и първите резултати от реформите.

ЗАРАДИ ТЕФТЕРИТЕ НА ЗЛАТАНОВ:

Цацаров проверява Столичното следствие

Парламентът изслуша Вътрешния министър по казуса с изчезналите доказателства

Главният прокурор Сотир Цацаров е разпоредил проверка на действията на Столичната следствена служба по случая с мистериозно изчезналите тейфтери на бившия шеф на комисията по конфликт на интереси Филип Златанов. Проверката е провокирана от медийно изявление на Стефан Бенчев, че е уведомял следователят от ССПС за изчезването на двата тейфтера още преди информация за това да излезе в медиите в понеделник. Така вещото лице опровергава твърденията на Цацаров, че разследваните са били уведомени чак в понеделник. "Следователят беше в командировка по това време, така че съм контактувал с друг следовател от Следствения отдел на Софийската градска прокуратура. Това стана, преди да излязат публикациите в медиите", обясни Бенчев. Според него само службите, на които е трябвало да предаде документите, са знаели, че ги носи.

Ръководител на столичното следствие е Петър Петров. Той бе основен свидетел по делото за подкуп срещу бившия военен министър Николай Цонев, Петър Сантиров и Тенчо Попов. Съдът реши, че следователят Петров преднамерено и злонамерено е създал предпоставки за евентуалното даване на подкуп, като е манипулирал, убеждавал, съветвал и обещавал на съдия Петър Сантиров и финансиста Тенчо Попов. През 2013 г. градският прокурор Николай

Снимка: Мариета ТОМОВА

Вучков не може да отговори на повечето въпроси, свързани с изчезналите документи

Кокинов го назначи за шеф на ССПС. Петров бе следовател и по делото за пране на пари срещу съсобствениците на "Труд" и "24 часа" Огнян Донеv и Любомир Павлов.

Междувременно по предложение на "Атака" парламентът изслуша вътрешния министър Веселин Вучков по казуса с изчезналите тейфтери на Филип Златанов. "МВР не са били информирани за това тейфтерче "Златанов". И нямам основание

да не вярвам на колегите си", заяви той. Министърът не може да каже и дали са разпитвани служители на МВР. "Прокуратурата е извън МВР и нека тя да направи проверката. Преценка на прокуратурата е какви следствени действия ще се извършват", допълни той.

Вучков не знае дали в тейфтерчето е имало конкретни преписи и не си спомня да е работил със Стефан Бенчев. На 5 ноември в 16,20 ч. Бенчев за-

ЗА 5 ДНИ МВР НЕ Е НАПРАВИЛО НИЩО ЗА РАЗКРИВАНЕТО НА КРАЖБАТА

За изминалите пет дни МВР не е направило нищо за разкриване на кражбата на тейфтерчето на Златанов, възмути се Кирил Добрев, който оглавява времевната анкетна комисия по случая "Златанов" в миналия парламент. Той припомни, че нито една институция освен прокуратурата не е виждала оригиналите на двата тейфтера и дори специалната парламентарна комисия е работила със заверени копия. Според Добрев има кражба на веществени доказателства и трябва да стане ясно какви действия са предприети.

"Има ли въпросното тейфтерче преписани на някакъв друг носител? МВР има ли достъп по тях? Каква е отговорността на вещото лице в конкретния случай и защо въпросният господин е все още на свобода и участва в различни медийни изяви, където дава противоречиви обяснения?", попита Атанас Зафиров от БСП. Социалистите искат да знаят дали Вучков смята Стефан Бенчев да бъде подложен на детектор на лъжата.

Атанас Атанасов от РБ попита дали Бенчев има досие в ДС и поиска обяснения по тейфтерите да даде шефът на ДАНС Владимир Писанчев. Методи Андреев от ГЕРБ пък прогнозира, че истината за тейфтерите никога няма да бъде разбрана. Той обвини парламентарната комисия "Златанов", че премълча името на Делян Пеевски, което също фигурирало в записките.

явява на 112, че е спукана една от гумите на автомобила му. Той посочва, че след като сам е направи опит да смени гумата, установява, че от задната седалка липсва чанта с лични документи и разни други такива, както и парите от около 200 лева. Не се споменава за липсващи веществени доказателства. На следващия ден той подава пис-

мено заявление, в което посочва липсващите вещи - 180 лв., тейфтери, календар, лични документи, документи за автомобил, експертизи от Софийската районна прокуратура и флашка, разказа Вучков. Едва на 10 ноември СРП изисква скерокопие на преписката и извършените следствени действия, без да посочва причина за това.

Арестуваха зам.-кмета на Съединение за подкуп

Заместник-кметът на град Съединение Георги Трендафилов е бил задържан с подкуп в четвъртък. Акцията е била на МВР под ръководството на Окръжната прокуратура в Пловдив. Вчера от държавното обвинение повдигна на Трендафилов обвинение за длъжностно присвояване на 15 000 лв., с които е ошетен общинският бюджет. Парите са били предназначени за честванията на празника на Съединение през 2013 и 2014 г. и са гласувани от Общинския съвет, а Трендафилов е упълномощен да се разпорежда с тях.

По предварителни данни Трендафилов е източил празничния фонд чрез наемането на външна фирма за озвучаване, въпреки че администрацията поддържа собствено звено именно за такива цели, обясни говорителят на прокуратурата Галина Андреева. Фактурите за плащанията са били издавани по негово изрично искане, след което той ги е представял в счетоводството на общината, а сумите са му изплатили на ръка, заяви тя. Разследването продължава и събират още доказателства, очакваме размерът на присвоената сума да е над 20 000 лева, добави Андреева.

Обвиненият е задържан с постановление на наблюдаващия прокурор за 72 ч. В понеделник ще стане ясно дали прокуратурата ще поиска постановление арест за Трендафилов. За длъжностно присвояване законът предвижда лишаване от свобода до осем години, възможна е и конфискация на част от имуществото на обвиняемия.

Военият министър иска 13 млн. лв. за погелението във Враца

Юлия КУЛИНСКА

Закритото през юли 2012 г. поделение във Враца ще бъде възстановено, когато се намерят нужните 13,4 млн. лв. за ремонт на сградите и инфраструктурата. Това заяви военният министър Николай Ненчев по време на парламентарния контрол вчера. Той обясни, че средства в бюджета за тази година за тази цел няма и затова планираното обновяване не може да приключи през декември. Като причини за забавянето на процеса министърът посочи и нарушаване на график за обществени поръчки, свързани със строителството и строителните услуги. По думите на Ненчев до момента само е избрана фирма, която да изготви проекта за ремонта и да контролира извършването му. Обществената поръчка е била спечелена от фирма ПРО-НО ООД с цена 299 400 лв., уточни министърът на отбраната.

Формирането на личния състав на

поделението и подготовката е в съответствие с предвидените срокове, подчерта Ненчев. "Има издадена заповед на командира на Сухопътните войски, с която на длъжност са преназначени 128 военнослужещи. Останалите 44 незаемти места са предложени за обявяване в допълнителните регистри за 2015 г. В началото на следващата година ще стартира процедура за приемане на 35 души под пагон, които са завършили граждански, средни или висши училища в страната или чужбина", поясни военният министър.

ДУМА припомня, че механизираното военно поделение беше закрито през 2010 г. с решение от министъра на отбраната Анио Ангелов, а на 19 юни 2013 г. на заседание на Съвета по отбрана е предложено решение за възстановяване на разформирания батальон. С постановление на МС от януари 2014 г. е утвърдено формирането на отделен батальон във Враца с числен състав 250 души. С акт на министъра на отбраната от юли т.г. са определени редът и условията за комплектуването на военното формирование във Враца.

„МОСКВИЧ“ СЕ УДАРИ ВЪВ ВЛАК, А ДЖИП - В МАШИНА ЗА ЖП РЕМОНТИ

Лек автомобил предизвика инцидент на жп презел. Това е поредното грубо нарушение на водача на МПС, съобщиха вчера от Националната компания "Железопътна инфраструктура" (НКЖИ). Вчера в 5,45 ч. между гарите Добрич и Вълчи дол, близо до спирка Дончово, на жп презел при спускане бариери водач на лек автомобил "Москвич" е предизвикал заранено преминаване.

Вследствие на това колата се удари в задната част на пътническия влак, движещ се от Добрич за Варна. Шофьорът е бил леко ранен, прегледан е на място от медицински екип и е освободен. Инцидентът се е случил, след като един от пътниците в колата е вдигнал собственоръчно барьерите преди, съобщиха от НКЖИ. Екип на "Транспортна полиция" разследва случая. По-късно вчера между гарите Образцови чифлик

и Ястребово, близо до спирка Червена вода в жп участъка Русе-Самуил, на жп презел водач на джип "Сузуки" се е ударил в преминаваща железопътна машина за ремонт, съобщиха от НКЖИ. Водачът, предприел забранено преминаване, е участвал в провеждащото се до неделя състезание по офроуд край Русе. Прелезът е с автоматична сигнализация, която е редовно задействана и е показвала

идването на влак. По думите на машиниста на самото жп влак, той е поддал звук сигнал за приближаването си, но автомобилът не е спръл, а се е опитал да премине с висока скорост през жп презела. Влакът го е ударил и влячил около 150 м. Контузеният шофьор е прегледан на място от медицински екип на "Бърза помощ". Нама щети по жп инфраструктура. Не са пострадали и служители на НКЖИ.

СЕСТРА НА ЗАТРУПАН МИНЬОР ОСЪДИ РУДНИК

Сестрата на загинал в рудник "Ораново" миньор осъди фирмата за 50 000 лв. 41-годишният Николай Михайлов бе затрупан на 16 юни 2013 г. заедно с още трима свои колеги, но тялото му бе намерено 19 дни по-късно. Сестра му Маргарита е медицинска сестра в Специалния център в Благоевград. Тя и Николай не били семейни и живеели заедно в с. Крупник, след като родителите им починали. От 1998 г. Николай работел в мината. След смъртта на брат си Маргарита изпаднала в шок и дни наред не се хранила. Заради претърпените болки и страдания тя поиска 100 000 лв. обезщетение, но рудникът оспорва иска като завишен. След назначената съдебно-психологична експертиза съдът е категоричен, че жената наистина претърпяла страдания. Той постанови рудникът да плати 50 000 лв. за нематериални вреди, 4000 лв. адвокатски хонорар и още около 2000 лв. разноски по делото.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Младенската структура на БЧК в Хасково се включи в съвместна акция "Зима" с представители на КАТ и ДАИ

НАМАЛЯВАТ ДОХОДИТЕ НА ДОМАКИНСТВОТА

Намаляват доходите на българските граждани и на домакинствата. Това показват данните на Националния статистически институт за третото тримесечие на годината.

Средната работна заплата намалява от 657 лв. на 649 лв., сочат данните на НСИ. През третото тримесечие на 2014 г. общият доход средно на лице от домакинство е 1195 лв. и намалява с 3,7% спрямо третото тримесечие на 2013 г. Без промяна остават пенсиите. От 34 на 37 лв. нарастват доходите от социално осигуряване и социални помощи.

Общият разход средно на лице от домакинство през третото тримесечие е 1 147 лв. и остава почти без промяна спрямо същото тримесечие на 2013

г. Най-много пари отиват за храна и жилище - 49,3% от всички разходи. За транспорт и съобщения даваме 11,8%. Най-съществено перо от бюджета на българските домакинства са разходите за храна и безалкохолни напитки - 379 лв. средно на лице в домакинството за третото тримесечие на 2014 г.

Намалява безработицата у нас, сочат данните на НСИ. Хората без работа са 10,8%. Според изследване на статистиката близо 370 000 са безработните у нас. По-голямата част от хората без работа са мъже - 57% (211 600 души), с 54 000 по-малко са безработните жени. Много голяма част от хората са дълготрайно безработни. Над 61% нямат работа една или повече години. А техният брой в сравнение с предходното тримесечие се увеличава.

Над 3 милиона са заетите лица. Повече от тях са мъжете - 54%. Най-много хора работата в сектора на услугите, следва индустрията и после селското, горско и рибно стопанство.

Без коледни добавки за пенсионерите

Владислав Горанов и Ивайло Калфин се разминаха в исканията си за повече пари за възрастните хора

Пенсионерите няма да получат коледни добавки, категорично заяви финансовият министър Владислав Горанов. "Всеки иска да е добър и благодарен. Има право да е добър, когато го прави със свои средства", обяви Горанов. Изказването му се размина с мнението на вицепремиера и социален министър Ивайло Калфин, който малко по-късно заяви, че все още се търсят възможности и резерви възрастните хора да получат допълнителни пари за Коледа.

Още при въстъпването си в длъжност социалният министър обяви, че ще настоява пенсионерите да получат коледни добавки, и поиска срок от една сед-

мица, за да разбере какви са възможностите за това. И вчера Калфин потвърди, че другата седмица ще стане окончателно ясно дали възрастните ще получат допълнителна сума за Коледа.

Няколко законопроекта са подготвени в момента в МТСП, обяви вицепремиерът Калфин. "Те са свързани с изчисляване, изясняване на системите за социални плащания и по-добро фокусиране към хората, които имат най-голяма нужда от социални плащания. Много е важно тази помощ да се фокусира върху тези, които имат най-голяма нужда", коментира той. По думите му, ако има възможност, би се разширил кръгът на енергийно подпомаганите. Това е залег-

нало като ангажимент в програмната декларация на правителството. Калфин обаче уточни, че за тази зима това може да стане трудно. За тази зима ще бъдат подпомогнати тези, които и досега са в списъка, уточни той.

Преди година правителството "Орешарски" отпусна по 50 лева за Коледа на всички пенсионери с размер на пенсиите до 251 лева, колкото бе линията на бедност. Така 1 015 000 души, или половината от пенсионерите у нас, получиха коледни добавки. За да осигурят допълнителните средства тогава, управляващите отделиха 53,5 млн. лв., една част от които бяха от икономии на Народното събрание.

ОБРАХА МУЗЕЯ „ХАДЖИ ДИМИТЪР“ В СЛИВЕН

Къщата-музей "Хаджи Димитър" в Сливен е била ограбена, съобщиха от Областната дирекция на МВР. Кражбата е извършена в четвъртък между 3,30 и 4 ч., като неизвестният извършител е влязъл с възлом в едно от помещението на втория етаж на музея, който се намира на ул. "Асеноева" 2. От експозицията липсват три експоната с историческа стойност - ятаган с кания, пищол и нож. Ценните предмети са взети, след като е била разбита витрина. От сливенската полиция уточняват, че обектът е охраняван, като сигналът за проникване е отчетен. Защо обаче не е имало реакция не е ясно. За съжаление не мога да говоря, защото има образувано досъдебно производствоФ, заяви директорът на Регионалния исторически музей Николай Сираков. Министърът на културата Вежди Рашидов разпреди пълна проверка е музейния комплекс. В средата на септември бе обран и Националният музей "Христо Ботев" в Калюфер, който също има монтиран СОТ.

ЗАПОЧВА АКЦИЯ ПО КРЪВОДАРИЯВАНЕ В ПАМЕТ НА ЖЕРТВИТЕ ОТ КАТАСТРОФИ

Започва акция по кръводаряване по повод Деня за възпоминание на жертвите от катастрофи. За девети пореден път в цял свят ще бъде почетена паметта на хилядите хора, загинали по пътищата вследствие на злополуки. Утре от 10,30 ч. в храм-паметник "Александър Невски" ще бъде отслужена панихида в памет на жертвите от пътнотранспортни произшествия. Възпоменателни

панихиди ще бъдат отслужени в храмовете на всички вероизповедания в страната. От 11,30 ч. пред "бронча на катастрофите" на Военномедицинската академия в памет на загиналите ще бъде представена възпоменателна инсталация. На място ще бъде предоставена информация за черната статистика на "войната по пътищата" и за

невинните й жертви. Организатори са Българският червен кръст, Пътната полиция, Държавно-обществената консултативна комисия по проблемите на безопасността на движението по пътищата, Българската православно-славна църква, Българската асоциация на пострадалите при катастрофи и Съюзът на българските автомобилисти.

В Центъра по кръводаряване на ВМА и в Националния център по трансфузионна хематология ще бъде даден старт на кръводарителска кампания, която ще продължи до 24 ноември в цялата страна.

МЪЖ С ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТА, СЛЕД КАТО ПАДНА В АСАНСЬОРНА ШАХТА

66-годишен мъж от София е с опасност за живота, след като е паднал в шахта на асансьор. Инцидентът е станал в четвъртък в 14 ч. в спалнята във Велинград. Пострадалият е изваден от шахтата и откаран първоначално в болницата в курортния град, но по-късно бе транспортиран в "Пирогов" с множество фрактури, кръвоизливания и опасност за живота. По случая е образувано досъдебно производство, съобщава говорителят на пазарджикската полиция Мирослав Стоянов. Извършен е оглед и са назначени необходимите технически ек-

спертизи, за да се изясни дали е имало проблем в асансьора или става дума за неправилна експлоатация. Проверка на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор за изправността на асансьорите започна вчера сутринта в Благоевград. Преди проверката бе отчетено, че през тази седмица инспекторите са проверили 36 асансьора в Благоевградска и Кюстендилска област, равностойността е тревожна, повече от половината - 19 на брой, са спрени. Сред спрените са асансьори в болниците в Сандански, Петрич и Гоце Делчев.

Излезе нова книга за българската авиация

Желязко ТЕНЧЕВ

В Руския културно-информационен център бе представена книгата на о.з. полковник Иван Петков "Страници от историята на българската авиация". Сборникът от есета е опит на автора да даде свой прочит на важни за историята на българската авиация моменти, във времето на нейния вековен юбилей. След като отдава заслуженото на изследванията на отделни въпроси от авиационната история на десетки автори, мемоарите на много дейатели на българската авиация, историческите из-

следвания за пет български летища, литературните творби на десетки автори на художественото слово, Иван Петков предлага на читателите своя гледна точка по някои важни за националната ни история моменти.

Книгата бе представена от проф. Андрей Пантев, който отдаде дължимото на всички, посветили живота си на авиацията, като отправи пожелания за чисто българско небе и за в бъдеще. Срещата завърши с концерт на проф. Жени Захариева, която изпълни песни от "Картини от една изложба" на Модест Мусоргски.

о.з. полк. Георги Киров

Честит юбилей!

80 години

Пожелаваме ти

дълги години,
здраве, радост
и усмивки!

Обичаме те, татко!

Област София и три града не били подготвени за сняг

Във вторник ще проверяват фирмите, ангажирани със зимното почистване, неизрядните ще бъдат глобявани

Област София и градовете Перник, Плевен и Стара Загора са най-критичните и неподготвени за зимата райони в страната, събщи вчера шефът на Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ) Лазар Лазаров. Видин, Монтана, Враца, Велико Търново, Търговище, Силистра, Разград, Кърджали и Благоевград са областите отлични в този аспект.

Липса на консумативи и достатъчно техника за зимна поддръжка на пътищата, изтекли договори с част от фирмите, вменен ангажимент да се чистят и част от градски улици, за което няма готовност, недостиг на средства в бюджета за дейността, такава е ситуацията четири дни преди обявената за 17 ноември мобилизация на всички ангажирани с проблема, отчете вчера министърът на регионалното развитие и благоустройство

Лиляна Павлова.

Павлова определи като сериозен проблем вменаването на АПИ на задължението да поддържа републиканската пътна мрежа, която е на територията на общините. ДУМА припомня, че това е разписано в Правилника за прилагане на закона за пътищата още през 2006 г. "Тези урбанизирани части на страната са по-сложни от останалите. По тях се движат автомобили на градски транспорт, като за поддръжката им се изисква различна техника", обясни Павлова, цитирана от "Фокус".

В договорите с фирмите такава задължение не е предвидено. Подобни проблеми съществуват в общините Смолян, Пловдив и по-малките населени места. Най-критично обаче било положението в Габрово, където принципно пада много сняг. "Работи се с кмета за разрешаване на пробле-

ма, тъй като казусът е юридически", каза Лиляна Павлова.

В момента почистващите фирми разполагат с 53 620 тона сол при изискване от 76 150 тона. Пясъкът е 142 575 тона, а са необходими поне 233 124 т. Лугата също е далеч под минимума - 3731 т, а изискването е за 8000 т. Снегочистещите машини са 2376, вместо 3092, събщи Лазар Лазаров. Той успокои, че това не пречи зимната поддръжка да започне, като липсите се запълват в движение.

На 17 ноември регионалното министерство очаква всички фирми, ангажирани със зимното почистване на пътищата, да са готови, като ден по-късно (във вторник) ще бъде направена проверка и на неизрядните ще се налагат глоби. Снегочистещите фирми и АПИ ще сключат временни споразумения, за да могат да започнат работа.

Лиляна Павлова и шефът на АПИ Лазаров по време на вчерашната пресконференция

ПОЖАРНАТА: ПЪРВО ЩЕ СПАСЯВАМЕ ХОРАТА, ПОСЛЕ АВТОМОБИЛИТЕ

Моля, в тежки ситуации, когато се наложи да се действа бързо, да не се предявяват претенции за извличане на автомобили. Най-важен е човешкият живот и първо трябва да се помогне на бедствашите хора, а след това на автомобилите", каза вчера директорът на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"

главен комисар Николай Николов. Според него акцентът ще бъде насочен и към малките населени места. Около 1500 човека ще са в готовност да реагират, като екипите ще имат на разположение 370 високопроходими и 37 верижни машини. За малките населени места са осигурени АТВ-та и моторни шейни.

Икономиката расте с 1,6% за година

През периода от юли до септември брутният вътрешен продукт (БВП) се увеличава с 0,5% на тримесечна и с 1,6% на годишна база. Това показват експресните оценки на Националния статистически институт (НСИ).

Данните за растежа са същите като предварителните за второто тримесечие (сега ревизирани на 0,3% на месечна и 1,8% на годишна база), но стойностите остават едни от най-високите за последните две години. Данните подлежат на ревизия, като НСИ ще оповести официалните на 3 декември.

Все пак растежът е по-бърз в сравнение със занижените прогнози на Европейската комисия (ЕК). Международния валутен фонд (МВФ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР). ЕК очаква, че през 2014 г. БВП ще се разшири с 1,2%. МВФ вече предрича 1,4% спрямо предходните 1,6 на сто, а ЕБВР - 1,5%. Министерството на финансите в Службения кабинет очакваше ръст от 1,5% през тази година, припомня Investor.bg.

Според експресните оценки за третото тримесечие на 2014 г. брутният вътрешен продукт (БВП) в номинално изражение достига 22,410 млрд. лева. Реализираната добавена стойност е 19,074 млрд. лева. Най-голям дял в БВП заема крайното потребление (70,7%), което в стойностно изражение възлиза на 15,845 млрд. лева. През третото тримесечие на 2014 г. бруто капиталонакопаването е 4,870 млрд. лв. и заема 21,7% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

БНБ срещу законопроект на БСП за гарантиране на влоговете

Българската народна банка (БНБ) ще изпрати външния в Народното събрание законопроект за изменение на Закона за гарантиране на влоговете в банките на вниманието на Европейската комисия (ЕК) и на Европейската централна банка (ЕЦБ), стана ясно от разпространено кърно в четвъртък съобщение на БНБ.

Управителят на БНБ Иван Искров е изпратил в четвъртък писмо до председателя на Народното събрание Цеца Цачева, в което се посочва, че законопроектът, внесен на 12 ноември от Михаил Миков и група народни представители, няма да постигне изпълнение на основния посочен от вносителите мотив - по-добро регулиране на отношенията между Фонда за гарантиране на влоговете в банките, банките, БНБ и други лица в случаите на временен недостиг на средства по фонда. Напротив, приемането на законопроекта щяло да предизвика негативна реакция от европейските институции в лицето на ЕК и ЕЦБ, както и рисковете за финансовата стабилност на страната.

Законопроектът нямало да постигне изпълнение и на допълнителния посочен от вносителите мотив - елиминиране на опасността да се натоварва бюджетът с

извънредни разходи, при което могат да се нарушат общоевропейските изисквания за бюджетна стабилност и ограничаване на бюджетния дефицит до 3% годишно.

Причината за това е, че евентуалното предоставяне на финансов ресурс или държавна гаранция на Фонда за гарантиране на влоговете в банките (ФГВБ) от страна на правителството ще представлява финансов трансакция, а не разход, и съответно се записва в частта за финансирането на бюджета, без да увеличава размера на дефицита.

Искров подчертава, че законопроектът противоречи на устройствения закон на БНБ и на действащите от 1 юли 1997 г. принципи на валутния борд.

ДУМА припомня, че внесените от БСП законопроекто-промени в закона предвиждат Фондът за гарантиране на влоговете в банките да се допълни с пари от резерва на управление "Банково" на БНБ, които фондът ще получи като заем. Освен това депутатът от левицата Румен Гечев изрично обясни, че тези пари нямат нищо общо с Паричния съвет, тъй като неговият резерв от над 5 млрд. лева се намира в друго управление на БНБ - "Емисионно".

Московски сменя ръководството на Авиоотряд 28, нямал му вяра

Има варианти Авиоотряд 28 да остане под контрола на Министерството на отбраната, в НСО или в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Към момента там няма никакви средства и сменям ръководството. Мое решение е, тъй като нямам вяра на сегашното. Това заяви в Народното събрание министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски, предаде БНЕС.

Дълговете на БДЖ са се увеличили с пет пъти в рамките на около година. Според Московски уси-

лията за БДЖ ще бъдат концентрирани в "Пътнически превози" в посока оздравяване. Той изрази надежда да се постигне и модернизация. Намалихме загубите с темпо от близо 20 млн. лева на годишна база на около 3 млн. лева. Към момента загубата вече е 15 млн. лева, т.е. за около година се увеличи пет пъти, каза транспортният министър. Според него, ако 70% от товарите излязат от сегашната компания на БДЖ, означава, че тя практически е приключена.

Той заяви, че се надява да се намери инвеститор, който да обно-

ви подвижния състав. Московски коментира, че в състоянието, в което е компанията в момента, тя няма да постигне изискванията на ЕК за финансовата стабилност, за да може да получи финансиране. Имало и няколко други варианта, които ще се обсъждат. По думи на Московски остава и вариантът да се финансира през оперативна програма, но тогава "Пътнически превози" трябва да бъдат преместени под някаква форма в НКЖИ, за да може като цяло да се покажат финансово стабилни показатели и да отговори на критериите.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 16 ноември 2014 г. се навършва ЕДНА ГОДИНА от смъртта на

АНКА
НИКОЛАЕВА
БОРИСОВА
1928 г. – 2013 г.

МАЙКО,
ЛИПСВАШ МИ!

Юрий

Министърът на земеделието и храните Десислава Танева ще предложи Румен Порожанов за изпълнителен директор на Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ). Това

обяви тя пред БТВ вчера. Тя се мотивира с това, че в мандата на ГЕРБ по времето на Порожанов не е имало скандали и фондът е работел. Румен Порожанов, който бе финансов министър в слу-

жебното правителство на Георги Близнашки, оглавяваше ДФЗ по време на управлението на ГЕРБ.

От изявлението на Танева обаче стана ясно, че предложението и ще трябва да бъде съгласу-

вано с коалиционните партньори. Десислава Танева каза още, че очаква атаки заради многото интереси в сектора и допълни, че ДФЗ е най-податливото на скандали звено.

Протестиращи хвърляха яйца и димки срещу Министерството на икономиката на Италия. С този акт бе поставено началото на т. нар. социална стачка в Рим. Протестите, които се провеждат в много градове в страната, прераснаха в сблъсъци с полицията

Снимки БГНЕС

Биг брадър чува всичко

САЩ контролират милиони телефони от въздуха

Американските власти събират данни от мобилните телефони на милиони американци с помощта на специална апаратура, поставена на малки самолети, съобщава електронната версия на вестник "Уолстрийт джърнъл".

"В тази програма, осъществявана от службата на съдебните изпълнители към министерството на правосъдието на САЩ и работеща от около 2007 година, се използват самолети "Чесна". Те излитат от най-малко пет големи американски летища и покриват практически цялата територия на САЩ, пише изданието.

Системата работи на прин-

ципа на клетките на телекомуникационните компании и събира регистрационна информация от мобилните телефони, над които прелита. "Технологията, разработена от компанията "Боинг" (вероятно подразделение Boeing Defense, Space & Security), позволява на следователите с един полет да съберат информация от десетки хиляди мобилни телефони и да научат местоположението на собствениците им", пише вестникът.

Колко дълго продължава всеки полет и колко чести са те е неизвестно. Според изданието самолетите се вдигат във въздуха редовно.

"Целта на тази програма е да се установи местоположе-

нието на мобилните устройства на лица, които са под наблюдение, включително убийци и търговци на наркотици. Но в същото време се събира информация и за телефони на хора, които не са заподозрени за нищо", пише вестникът.

Технологията на наблюдението от самолетите позволява да се определи местоположението на заподозрения с точност до три метра. Властите имат възможността да блокират дистанционно сигнала от телефона на заподозрения, както и да копират информацията от него, включително текстови съобщения и снимки.

Представители на съдебното ведомство в САЩ не са потвърдили, но и не са отхвър-

лили информацията на "Уолстрийт джърнъл" за съществуването на такава програма.

Както отбелязва изданието, това е поредният пример, че властите в САЩ извършват тайно проследяване на милиони граждани.

През декември 2013 година "Вашингтон пост" съобщи, позовавайки се на документите на бившия служител в специалните служби на САЩ Едуард Сноудън, че Агенцията за национална сигурност на САЩ всекидневно получава данни за 5 милиарда позвънявания от мобилни телефони по целия свят и може лесно да определи местоположението и връзките на техните притежатели.

КРАТКИ

Гърция регистрира растеж

Брутният вътрешен продукт на Гърция е нараснал до 1,7 през третото тримесечие на годината, съобщава гръцката статистическа служба "Елстат". В сравнение с второто тримесечие на тази година растежът на БВП е с 0,7%, което е първият растеж за гръцката икономика от шест години.

Руският патриарх на визита в Сърбия

Патриархът на Москва и цяла Русия Кирил е на 3-дневно посещение в Сърбия и на летището в Белград беше посрещнат от сръбския патриарх Иринеи, по чиято покана е визитата. Значителна част от програмата на посещението е свързана със 100-годишнината от Първата световна война.

"Ал Акса" е отворена напълно

Израел сне възрастовите ограничения за достъп на мюсюлмани на петъчните молитви в джамията "Ал Акса" на Храмовия хълм в Йерусалим, предаде ТАСС. Премахнати са пропускателните постове и барикадите, блокиращи достъпа от арабския квартал на Йерусалим Исауия.

Кипърски студенти в Никозия демонстрираха срещу обявяването на Севернокипърската турска република преди 31 години. През седмицата заяви еврокомисарят по политиката за съседство и преговорите за разширяване Йоханес Хан заяви, че Турция няма да стане член на ЕС преди да реши именно кипърския въпрос

Вашингтон спира социалните помощи на нацистки военнопредстъпници?

Конгресът на САЩ започна да разглежда нормативна мярка, която ще спре изплащането на американски социални помощи на нацистки военнопредстъпници, предаде ДПА. "Американският данъкоплатец не трябва да субсидира пенсията на хората, виновни за най-ужасяващите изстъпления в човешката история", заяви един от авторите на проектозакона - конгресменът демократ Керълайн Малони.

Предложената мярка идва след съобщение на Асошиейтед прес, че десетки предполагаеми военнопредстъпници получават пенсии, за които въпросните лица са плащали в пенсионната програма на правителството, докато са работели в САЩ. Заподозрените са дали лъжлива информация за дейността си от военното време, за да бъдат допуснати в САЩ след Втората световна война.

РУСКИ ДНЕВНИК

Е ЧАСТ ОТ МЕЖДУНАРОДЕН ПРОЕКТ
RUSSIA BEYOND THE HEADLINES
ЗА РУСКИ НОВИНИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

НИЕ ПРЕДОСТАВЯМЕ ИНФОРМАЦИЯ
за 23 страни на 16 езика
в 29 печатни приложения
в 20 сайта за 30 милиона читатели
ПО ЦЕЛИЯ СВЯТ

RBTH.COM

ЧЕТЕТЕ НА: RBTH archive: <http://bg.rbth.com/>

СЕЗОН 2014-2015

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ
ФЕОФИЙСКА ФИЛХАРМОНИЯ
Основана през 1928 година от проф. САША ПОПОВ; Директор ЯВОР ДИМИТРОВ

НАЦИОНАЛЕН ФИЛХАРМОНИЧЕН ХОР
„СВЕТΟΣЛАВ ОБРЕТЕНОВ“
Голяма зала „БЪЛГАРИЯ“

АНДРЕЮ ЛОЙД УЕБЪР
РЕКВИЕМ
ДЖОРДЖ ГЕРШУИН Кубинска увертюра

Постоянен гост-диригент:
НАЙДЕН ТОДОРОВ
Солисти:
МАРИЯ ЦВЕТКОВА, сопран
МАРИЯ ПАВЛОВА, сопран
ДАНИЕЛ ДАМЯНОВ, тенор

20 ноември
19.00 часа

Русия ще се справи с ниските цени на петрола

Путин оцени готовността на икономиката на федерацията за нова вълна на кризата

Руската икономика е готова да се справи с нова вълна на кризата, а правителството на Руската федерация разработва най-различни сценарии, в това число и при силно падане на цените на петрола. Това заяви руският президент Владимир Путин в интервю за ТАСС.

"Ние обмисляме всички сценарии, в това число и за така нареченото катастрофално падане на цените на енергоносителите, което е напълно възможно, ние допускаме това. И Министерството на икономиката, Министерството на финансите, и правителството като цяло разработват развитието на икономиката по всеки от тези сценарии", каза държавният глава.

Путин отбеляза, че при кризи глобалните икономически дисбаланси само се задълбочават и това оказва негативно влияние преди всичко на развиващите се икономики. Поло-

жението на Русия обаче за сметка на натрупаните резерви е малко по-изгодно, отколкото в другите страни, които не разполагат с такива запаси, посочи Путин.

"Ние много внимателно се отнасяхме към нашите резерви - и към златновалютните, и към резервите на правителството. Те са ни достатъчно големи и това ни позволява да сме сигурни, че абсолютно точно ще изпълним всички поети от нас социални ангажменти и ще задържим всички бюджетни процеси в определените рамки, както и цялата икономика", увери той.

Путин не изключи вероятността държавната петролна компания "Роснефть" да получи средства от Фонда за национално благосъстояние (ФНБ), посочвайки обаче, че трябва да бъде направен пълен анализ на нуждите на концерна.

Петролът на световните пазари завърши седмицата на

минус. Цената на "черното злато" марка Brent на Лондонската фондова борса падна под 77 долара за барел. Цената на WTI на борсата в Ню Йорк падна до 73,82 за барел. WTI поевтинява вече седма поредна седмица, а падането на Brent продължава рекордните осем седмици. Цената на двете марки е на най-ниското си ниво от септември 2010 година. Падането на цените е свързано с мнението на експертите, че ОПЕК ще запази квотите за добив на нефт непроменени на заседанието на 27 ноември.

В средата на октомври Путин изказа мнението, че световната икономика няма да издържи цени на петрола от 80 долара за барел. Той също така изрази увереност, че в най-скоро време цената на петрола ще се коригира, тъй като никой от участниците на пазара няма интерес от падането на цените под 80 долара.

Пред ТАСС руският държа-

вен глава също така заяви, че икономическите санкции, наложени на Русия, противоречат на принципите на Г-20 и на международното право. Той обвини САЩ, че налагайки санкциите, са подкопали създадените от самите тях търговски институции. Путин определи санкциите като грешка и изрази надежда, че в крайна сметка те ще бъдат преодолені.

Руският президент се надява също така инициаторите на

антируските санкции да осъзнаят вредата им за международните икономически отношения и тази тема да остане в миналото, допълва ТАСС.

Путин обаче посочи, че няма да повдига въпроса за санкциите на предстоящата среща на върха на Г-20 в Австралия. Световната икономика и финансите в момента са изключително взаимозависими и "проблемите трябва да се решават заедно", отбеляза той.

Рейтингът на руския президент Владимир Путин продължава да държи историческия максимум от 72 процента. Това показват данните от проучването, публикувано от Фонд "Обществено мнение" (ФОМ), предаде ТАСС. Допитването е проведено в периода 8-9 ноември в 64 обекта на Руската федерация, като в него са участвали 3 хил. души. На въпрос за кого биха гласували, ако президентските избори бяха насрочени за идната неделя, 72% от допитаните посочиха Путин. На второ място, с 5% следва лидерът на ЛДПР Владимир Жириновски, а на трето с 4% е председателят на ЦК КПРФ Геннадий Зюганов. Степента на доверие към руския държавен глава също е на стабилно високо ниво - 84 процента.

Меркел и Путин ще обсъдят Украйна

Германският канцлер Ангела Меркел заяви, че ще обсъди украинската криза с руския президент Владимир Путин на срещата на върха на Г-20 в Бризбейн, съобщава ДПА. "Има реална възможност да се стигне до среща", каза Меркел в Оукланд след разговори с новозеландския премиер Джон Кий. Според Меркел споразумението от Минск не се спазва.

Москва може да прегяди финансови претенции към Париж

До края на ноември Франция трябва да достави на Русия първия от двата поръчани бойни кораба тип "Мистрал", ако иска да избегне "сериозни" искове за изплащане на неустойка. Това заяви руски високопоставен източник, цитиран от РИА "Новости". "Говим се за различни сценарии. Ще изчакаме до края на месеца, после ще представим сериозни претенции от финансов характер", заяви източникът.

Подписаният през 2011 г. френско-руски договор предвижда Москва да получи два хеликоптерноносача клас "Мистрал" общо за 1,2 милиарда евро. Случаят предизвиква дипломатическо-военни усложнения, след като френският президент Франсоа Оланд реши да обвърже доставката на корабите с политическото уреждане на кризата в Украйна, посочва агенцията.

В края на октомври Москва увери, че е получила покана да приеме на 14 ноември първия от двата кораба. Френският министър на отбраната пък заяви, че "на този етап не може да се определи никаква дата за доставка" на някой от двата хеликоптерноносача.

С пародийни образи на световните лидери - австралийският премиер Тони Абът, американският президент Барак Обама, германският канцлер Ангела Меркел и британският премиер Дейвид Камерън, облечени като спасители на плажа, от световната благотворителна организация "Оксфам" протестираха срещу бедността в навечерието на срещата на Г-20 в Австралия

Порошенко обяви 21 ноември за национален празник

Президентът на Украйна Петро Порошенко подписа указ, с който обявява за официален празник 21 ноември - деня, в който миналата година започнаха протестите на Площада на независимостта в Киев.

На 21 ноември украинците ще отбелязват отсегата нататък Деня на достойнството и свободата, обяви пресслужбата на украинския президент.

Протестите започнаха след отказа на тогавашния украински президент Виктор Янукович да подпише споразумението за асоцииране с ЕС.

Припомняме, че преди ден американският президент Барак Обама заяви, че Ислямска държава в Сирия не може да бъде разгромена, ако не бъде отстранен президентът Башар Асад.

US ГЕНЕРАЛ НАМЕКНА ЗА СУХОПЪТНА ОПЕРАЦИЯ СРЕЩУ ИД

Сухопътна операция срещу Ислямска държава не е изключена. Това намекна американски генерал. Пред комисията по въоръжените сили в Камарата на представителите на Съединените щати генерал Мартин Демпси загатна, че надмощието на Ислямска държава над иракската армия може да е такова, че да се наложи той да пре-

поръча отказ от често повтаряното от президента Барак Обама обещание войските да не участват пак в сражения в Ирак.

Припомняме, че преди ден американският президент Барак Обама заяви, че Ислямска държава в Сирия не може да бъде разгромена, ако не бъде отстранен президентът Башар Асад.

АЛ-БАГДАДИ ПРИЗОВА ЗА АТАКИ СРЕЩУ САУДИТСКА АРАБИЯ

Лидерът на Ислямска държава Абу Бакр ал-Багдади призова следовниците му да извършат нападения срещу Саудитска Арабия и обяви, че халифатът му ще се разширява в четири други държави в Близкия изток, съобщава Ројтерс. Багдади добави, че кампанията срещу ислямистите, водена от САЩ, ще се провали и призова към нови "вулкани от джихад" по целия свят. Изказването му беше публикувано само в аудиозапис, изнесен от уебсайт на ислямистите.

В петък беше съобщено, че Багдади вероятно е бил ранен при бомбардировка над Фалуджа, Ирак. Властите на САЩ съобщиха, че не могат да потвърдят дали лидерът на ислямистите е бил сред целите на нападенията.

Багдади призова последователите си в Саудитска Арабия - най-крупният производител на петрол в света - да започнат борба срещу властите, които се присъединиха към международната коали-

ция, която извършва въздушни удари срещу Ислямска държава в Сирия.

Багдади похвали поддръжниците на Ислямска държава в Синай за "започването на джихада срещу диктаторите на Египет" и призова ислямистите в Либия, Алжир и Мароко да предотвратят завземането на властта от светски управници.

В същото време бойците на Ислямска държава и "Джебхат ан Нусра" в Сирия, по-рано враждували помежду си, в началото на ноември са постигнали споразумение за частичен съюз, съобщава РИА "Новости", позовавайки се на западни медии и представители на сирийската опозиция.

Според представител на въоръжената опозиция, свързана със Свободната сирийска армия, на срещата са били взети две решения - да се прекратят сраженията помежду им и да се открие общ фронт срещу кюрдите в Северна Сирия.

Горбачов отговори на Европа

Героят на обединяването на Германия разкритикува сегашната политика на Запада спрямо Русия

Анна РОЗЕ,
Берлин

Российская Газета
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Бившият лидер на СССР Михаил Горбачов участва в честването на 25-годишния юбилей от падането на Берлинската стена. Малко преди това, на едно от мероприятията в германската столица, политикът осъди сегашната политика на Запада по отношение на Русия.

Вече няколко пъти в германските медии се появяваха информации за нелюбимата критика на политиката на Запада от устата на "героя на обединяването на Германия". Изглежда, мнозина бяха наясно, че Горбачов и този път няма да премълчи. В речта си политикът подробно се спира на украинския конфликт, като предяви сериозни претенции спрямо Запада: "Светът се намира на прага на нова "студена война". Някои казват, че тя вече е започнала", заяви Горбачов, като посочи, че през последните месеци беше разрушено доверието между Русия и Запада.

Лауреатът на Нобеловата награда за мир обвини западните държави и преди всичко САЩ за това, че не са спазили обещанията си след падането на Берлинската стена. Вместо

това, по думите на Горбачов, Западът се провъзгласи за победител в "студената война" и се опита да се възползва максимално от временната слабост на Русия. Горбачов осъди "триумфализма" на САЩ, подчертавайки, че "събитията от последните месеци са следствие от недалновидната политика на неуважаване на интересите на партньора и опитите да се постави той пред свършен факт".

Бившият лидер на СССР също така посочи, че още през 90-те години Западът започна да разрушава доверието в отношенията с Русия, благодарение на което станаха възможни мирните революции в Германия и Централна Европа. Като примери за недалновидната агресивна политика на Запада Горбачов определи "разширяването на НАТО, Югославия и, преди всичко, Косово, планове за създаване на състима за противоракетна отбрана, Ирак, Либия и Сирия". Обръщайки се към сегашните политически лидери на ФРГ, които не дойдоха на мероприятиято с негово участие, Горбачов зададе риторичния, по същество, въпрос: "И кой страда най-много от такова политическо развитие? Европа,

Снимки БГНЕС ▶

Горбачов обвини западните държави и преди всичко САЩ за това, че не са спазили обещанията си след падането на Берлинската стена. Бившият лидер на СССР участва на 25-годишния юбилей от падането на

нашата общ дом".

Въпреки кризата на доверие между нашите страни, Михаил Горбачов призова за стабилизиране на руско-германските отношения. "Нека да си спомним, че без руско-германското партньорство няма да има сигурност в Европа". Ако това не се случи, нашият континент, по думите на политика, ще загуби значимостта си при решаването на международни проблеми.

Бившият генерален секретар на ЦК на КПСС призова за разбиране на "актуалната политика на Москва в украинския конфликт". По думите му, неотдавнашните изказвания на президента Владимир Путин свидетелстват за стремежа на Русия към намаляване на напрежението и изграждането на нова основа за партньорство. Михаил Горбачов решително призова и двете страни към премахването на санкциите.

Бившият външен министър

на ФРГ Ханс-Дитрих Геншер също апелира за "ново начало" в отношенията между Европа и Русия. В интервю за "Германската вълна" той подчерта: "Много съм разтревожен от развитието на събитията, защото не смятам, че шансовете, които ни даде 1989 година, бяха използвани така, както можеха да бъдат използвани". Геншер подчерта, че за "общия европейски дом", за чието изграждане настоява Горбачов, "е необходима нова енергия", и призова за възстановяването на Съвета НАТО-Русия. "Смятам, че има повод и за двете страни да се замислят", подчерта 87-годишният германски политик, когато във ФРГ и до днес наричат "архитектът на обединяването".

В Германия нарекоха речта на Михаил Горбачов "Глас на разума". "Ние би трябвало да се вслушваме в думите на "Горби", който направи толкова много за Германия - каза един германец в интервю за първи канал на

германската телевизия. - Дойде време да спрем да налагаме мнението си на Русия. САЩ и Киев постоянно лъжат. Европа трябва да прояви самостоятелност. Та нали приятелските отношения с Русия ще донесат разведвяване. На нас ни е необходима политика, която примирява, а не води да ескалира на напрежението".

Един от участниците в честването пред Бранденбургските врата каза пред "Российская газета": "Горбачов, всъщност, е един от последните велики държавни политици, на когото ние днес сме много благодарни. Та нали именно той, а не Кол, беше вдъхновителят на обединението на Германия. И както виждаме днес, той и сега разбира по-добре от другите германски политици какво става. Всяка от неговите думи, уви, отговаря на действителността. Би било добре правителството ни да се откаже от безалтернативния курс на САЩ".

ЕБОЛА:

Капиталисти на бегствията правят пари от мизерията

АнTHONY
ЛОУЕНСТЕЙН

the guardian

Ужасът ебола отне хиляди животи в Западна Африка и разпръсна страха из целия свят. Този факт, съчетан с невежество и дезинформация, създаде перфектната буря. Рискът е реален, но вие не бихте разбрали пълната истина с гледането през последния уикенд на американските "60 минути". Репортажът на Лара Логан я отвежда в Либериа, но в него не беше включен нито един глас на черен африканец. Изглеждаше все едно колониализмът никога не е умирал и спасяващите живота американци са единствената преграда между спокойствието и хаоса.

Междувременно в Австралия миналата седмица беше отделено изключително малко внимание на новината, че частната компания "Аспен Медикал" е спечелила договор в размер на 20 млн. долара, за да отговори на ебола в Сiera Леоне.

Неправителствени организации (НПО) бяха в продължение на месеци на предната линия на битката срещу ебола и бяха избегнати заради корпорация, към която няма да може да се отправят информационни искания, защото тя е частна единица. И след като в борда на директорите на компанията има бивши висши политици и държавни служители (типичен пример по целия свят за компании, които успяват да спечелят правителствени договори), за компанията са осигурени финансови ползи и политическо знание.

Компанията, създадена през 2003 г., има в историята си подпомагане на австралийската армия на Соломоновите острови, управление на Източен Тимор и редица други дейности по митници, здравеопазване и на места за добив на изкопаеми горива. От 2007 г. досега управлението по отбрана е осигурило на "Аспен" договори на стойност над 200 млн. долара.

ра. Но по-дълбоките въпроси бяха пренебрегнати в бързината да бъде сторено нещо - каквото и да е - срещу ебола. Докато за австралийските медицински сестри и лекари е особено смело и благородно да отидат доброволно и да създадат здравен пункт със 100 легла, повечето медии отразиха ставащото с дискусия, че присъждането на договора на "Аспен" е било на фона на междупартийна битка между правителството на Абът и лейбъристката опозиция.

Сенаторът и здравен експерт Ричард Ди Натале беше един от самотните гла-

Вслучай на успешно завършване на тестове на експерименталните ваксини срещу вируса ебола, те ще бъдат достъпни за ползване през следващата година, съобщил координаторът на ООН в борба със смъртоносна болест Давид Набаро.

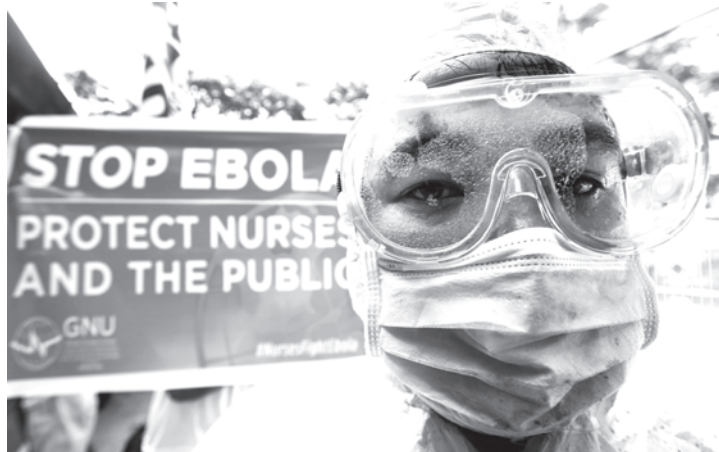
сове, задаващи въпроси за квалификацията на "Аспен". Той ми каза, че договорът е "истински смрадлив". Ди Натале каза, че успехът на "Аспен" без конкурс прати по дяволите демокрацията. "Ако имаше конкурс, много НПО щяха да имат възможност да изпатрат персонал на терен срещу много по-ниски разходи", твърди той. Той е обезпокоен от възможността да се

стигне до "вървене на място на мисията" и че "Аспен" ще изиска още пари, за да може да завърши работата в бъдеще. Депутатът планира пътуване до Западна Африка, за да проучи действителността на място и се надява да получи помощ от Канбера за уреждане на визитата си.

Един от лидерите в битката срещу ебола остава "Лекари без граници". От главната квартира на организацията в Женева ми казаха, че имат притеснения с печалбарския модел, който бавно настъпва в оказването на помощ при бедствия. "Нашето притеснение е некоординираният подход навсякъде, който не е гъвкав и е задвижван повече от схемата помощ-пари, отколкото от необходимост. И не бива да става дума за това какво искат правителствата, а за това какво е необходимо за ефективен отговор на нуждите на място".

Масштабът на действията на "Лекари без граници" и парите, които те харчат, поставят оскъдната програма на "Аспен" в перспектива. Тази година НПО изпрати международни екипи от над 700 души в региона, провериха 5600 пациенти в четири държави от Западна Африка и осигуриха близо 600 легла в изолатори и два транзитни центъра. През тази година разходите са в размер на 74 млн. долара. На този фон приносът на Австралия е скъпернически, въпреки че е богата западна държава.

Тази ера на непонятен неолиберализъм донесе стъпки в посока приватизиране на управлението на бедствия по целия свят. Спомнете си номинирането за президентския пост в САЩ републиканец Мит Ромни, който през 2012 г. предложи федералната спешна помощ да бъде възлагана на външни изпълнители? Ураганът Санди извади напред обичайните желаещи да направят пари от мизерията, даващи под наем убежища и капиталисти на бедствията. Срещу тази идеология трябва да се води битка, когато се водят войни, бедствия или природни катастрофи - и у дома, и в чужбина.

Броят на жертвите на епидемията от ебола в Западна Африка превишава 5100 души, а 14 100 са заразени

Падането на Берлинската стена отприщи дълбоки промени във всички сфери на обществения живот и на международните отношения.

Началото на политическите промени в Европа и в България през 1989 г. бе посрещнато с големи очаквания за свобода и благоденствие за всички. Мнозинството от българският народ смяташе, че трябва да се премахнат недъзите на социализма, но да се запазят всички негови постижения - безплатно здравеопазване и образование, висока заетост, лична сигурност и относително равенство. Друга част искаше демонтаж на системата. Това доведе до разрушаване на много от изграденото в предишните десетилетия. Този сблъсък беляза изборите през първите години на Прехода. БСП спечели с абсолютното мнозинство парламентарните избори през 1990 г. и 1994 г. (първия път самостоятелно, а втория - в коалиция със земеделци и еколози). Тя бе единствената управлявала десетилетия наред партия в Източна Европа, която запази доверието на мнозинството граждани.

Ръководната роля на комунистическата партия и държавната планова икономика бяха заменени с многопартийна система и пазарно стопанство.

идеологическия и политическия монопол

създаде възможности за изява на индивидуална и политическа свобода.

На Кръглата маса бяха постигнати важни компромиси за пътя на политическите промени в България, но нямаше ясно виждане за икономическата трансформация и развитие. В резултат на дейността ѝ се проведе изборите за Велико народно събрание. БСП бе с решаващ принос за приемане на Конституцията на Република България. Тя определя България като демократична, правова и социална държава.

Светът от двуполушен стана еднополушен, с подчертана доминация на Запада и преди всичко на САЩ. Краят на "студената война" отреди на България място сред губещите страни. За това тя плати със загуба на пазари, на голяма част от икономическия потенциал и с висока социална цена. Но този път след определен "карантинен период", България бе приета в клуба на победителите - НАТО (2004 г.) и ЕС (2007 г.), състоящ се предимно от развити държави.

Рухването на държавния социализъм в Съветския съюз и в Източна Европа доведе отново до установяване на капитализъм в България.

Превръщането на преобладаващата част от държавната собственост в частна и включването на България в НАТО и Европейския съюз белязаха завършването на Прехода и новото геополитическо позициониране на страната.

Но краят на Прехода не е отпадане на стари или нови политически субекти, замаяна на едни или други лица, а нов тип отношения между партиите и гражданите, търсене на идеи, политика и личности, а не на месии.

Най-тежката диагноза за последните 25 години е липсата на справедливост. Свободата на словото е свобода, но тя също е зависима от финансово-икономически фактори. Правото на протест също става обект на покупко-продажба, умело манипулиран от политически и олигархични кръгове.

25 години се внушаваше, че нямаме нужда от държава и 25 години всеки път търсим сметка от нея за това, което не е направено. Членствата в ЕС и НАТО бяха превърнати в самоцел, без да се отчита, че те са инструменти за решаване на конкретни национални задачи и добруване на българския народ.

Днес е време за равностойност на Прехода.

1. В икономиката:

✓ Ликвидационните съвети ще останат символ на ликвидацията на основния поминък за хиляди български граждани, на унищожаване на механизирания, едро и експортно ориентирано земеделие. Производството на месо, плодове и зеленчуци намалѣ между 3 и 4 пъти. От един от най-големите износители на земеделска продукция в Европа България се превърна във вносител на почти всички земеделски продукти. От раздробяване на земята се стигна до свръхуедряване на голяма част от поземлената собственост, което

задълбочава неравенството и ускорява обезлюдяването на селата. Българското земеделие стана предимно монокултурно - с отглеждане на зърнени култури.

✓ В средата на 90-те години на XX век рухна българската банкова система. След това в процеса на приватизацията на индустрията значителна част от нейните активи преминаха в ръцете на около 300 фирми (по данни на Световната банка). Много от така наречените инвеститори са с преобладаваща

Диагнозата за

Позиция на Изпълнителното бюро на НС на БСП за характера и равностойността на българския преход

регистрация в офшорни зони, със съмнителен капитал и анонимни собственици. Общата стойност на изгубените основни фондове бе изчислена през деветдесетте години на 150 млрд. долара. В държавната хазна влязоха едва 20 млрд. лева. Тази приватизация, с отделни изключения, доведе до деиндустриализация на страната и до висока безработица.

До 1989 г. България изгради

огромни индустриални мощности

Тя бе сред най-експортните икономики в света - 15-а по износ на глава от населението. През 1988-1989 г. България е световен лидер по производство на електрокари, мотоцикли и цигари на глава от населението. България е номер 1 в Източна Европа по плътност на телефонизацията. През 1980 г. тя е третата държава в света след САЩ и Япония, която произвежда микропроцесорни системи, макар и на няколко години след САЩ в своите разработки.

Показатели за деградацията в хода на Прехода са данните на МВФ - БВП на страната през 1987 г. е 36.5 млрд. долара, а в 1998 - едва 12,2 млрд.

Сега българската промишленост е ориентирана предимно към добив на природни ресурси и евтина работна ръка. 75% от износа е от преработени суровини и нискотехнологич-

Снимка Мариета ТОМОВА

гинализацията на големи групи от населението. Дори след влизането ни в Европейския съюз бедността се увеличи. Сега над 20% живеят под нейния праг, а около 1/2 от населението - в риск от бедност. Преобладаващата част от работещите са бедни. Цените на здравните услуги растат, а достъпът до тях се влошава.

✓ В България десетилетия наред населението постоянно нараства. Точно обратна е тенденцията през Прехода. През 1989 г. България наброява 8 992 316 души, а през 2011 г. то вече е 7 364 570. Това се случва за първи път в най-новата ни история. България е с най-високо ниво на смъртност в Европа и с едно от най-ниските нива на раждаемост. Налице е масова емиграция - надхвърляща 1 млн. души.

Драстично се променя възрастовият и етническият състав на населението. През 1990 г. делът на младите до 19 г. е бил 25.7% от населението, а през 2030 г. се очаква той да падне до 11.8% - или повече от два пъти. Ако през 2011 г. броят на ромите е 4%, то при децата до 9 г. той е 20.8%.

Всичко това доближава демографския колапс до катастрофа.

3. В образованието, науката и културата:

✓ Разходите за образование в държавния бюджет на НРБ нарастват постоянно, за да достигнат 6.1% през 1989 г., докато през 2011 г. те са само 3.30%. Принизена е социализиращата роля на образованието, качеството му рязко се влошава. Ежегодно от училище отпадат хиляди деца. По-малко от 10 години бяха необходими на държавния социализъм, за да ликвидира неграмотността (краят на 40-те - началото на 50-те години на XX в.). Днес в епохата на информационното общество у

нас над 410 000 души са практически неграмотни, 537 000 са с начално образование, а 1 591 000 - с основно.

✓ Още по-тежък е упадъкът на науката. Днес България е на последно място в Европейския съюз по брой на предприятията, които използват иновации. Страната отделяше 2.8% от БВП за научноизследователска и развойна дейност, а през 2010 г. едва 0.3%. Свиването на българската наука, особено на приложните, развойни и внедрителски направления, е предпоставка за още по-големи проблеми в бъдеще.

✓ Интелигенцията се маргинализира като социална група, а повечето от създаваните културни продукти са с ниска художествена стойност. Държавата практически се е оттеглила от тази сфера - през 2011 г. само 0.55% от БВП са за култура. През 1989 г. София е столицата в света с най-много книжарници на глава от населението. Днес българинът купува средно 0.56 книги годишно, докато европейецът - 11.

В резултат на всичко това за около десетилетие България се срива от мястото си след най-развитите страни до границата преди развалящите се държави. Българският преход е един от най-ярките примери за натрупване на собственост чрез присвояване на създаденото национално богатство. Следователно Преходът е неуспешен и дори провален поради това, че той не изведе България на по-високо ниво на социално-икономическото ѝ развитие.

Оценката на хората за прехода е предимно отрицателна. Преобладават мненията, че той е провал и е съпътстван с множество негативни промени. За това те обвиняват политическия елит и облагодетелстваните от прехода.

Снимка Мариета ТОМОВА

последните 25 години е липса на справедливост

Представителни данни сочат, че през 1991 г. 76% от населението са одобрявали трансформацията към многопартийна система, а през 2009 г. те са едва 52%. През 1991 г. 73% са искали в страната да бъде изградена пазарна икономика, а през 2009 г. - те са едва 53%. Въпреки тоталната антикомунистическа пропаганда, през 2009 г. 62% от запитаните смятат, че сега живеят по-лошо, отколкото по времето на социализма. 74% предпочитат силната икономика пред "добрата демокрация", която е по-важна за 19%.

При допитване, проведено у нас през 2014 г., за 34% от населението лошото в Прехода е повече от доброто, а за 26% този период е изцяло лош - това прави общо 60%. Едва 6,8% му дават положителна оценка. Най-новите социологически проучвания като цяло потвърждават тези нагласи.

Дилемата социализъм (или някакъв тип егалитарно общество) или капитализъм е актуална и това се вижда от настроенията в други държави. През 2009 г. Би Би Си организира глобално социологическо проучване. Едва 11% от анкетирания смятат, че капитализмът работи добре, докато 23% са на мнение, че това е изцяло сбъркана система.

Изследванията на субективно благополучие показват, че

българите са последни

по оценката си за лично щастие в Европа и сред най-нещастните в света. Доверието в политическата и икономическата система достига критично ниски стойности. Последните парламентарни избори потвърждават този извод. В тези условия нараства рискът от социални сътресения и конфликти.

Днес в българското общество се сблъскват два противоположни възгледа. Единият, прокламиран под мотото "25 години свобода", изразява неолибералната идеология, споделяна от десницата, от официални представители на властта и от преобладаващата част от медиите. Тя изразява интереса на няколкото

процента заможатели и привилегировани не просто през, а чрез този преход. Друг призив - "25 години стигат" е отрицание на станалото през последния четвърт век. По-голямата част от гражданите са разочаровани и недоволни от Прехода и се смятат за ошетени от него.

БСП потвърждава привързаността си към демокрацията, към създадените възможности за изява на гражданите, към европейската ориентация на България. Преходът обаче вместо да реши, задълбочи много от съществуващите проблеми и създаде нови - изоставане на икономиката, остаряване на инфраструктурата, голяма лична и социална несигурност, продължаваща външна зависимост.

• • •

Българската десница в лицето на СДС залагаше на реваншизма, антикомунизма и на антисветизма, който по-късно се трансформира в русофобия и безрезервен атлантизъм. Тежките последици на нашия преход се дължат не само на разбиването на социални структури, а и на унищожаването на значителна част от създадените материални активи. Основната отговорност е на десницата. Това обяснява защо с края на Прехода формираната след политическата промяна дясна партия залезе заедно с него.

Управлението на "царската партия" създаде условия за поява на друга десница в лицето на ГЕРБ. Тя бе съставена предимно от бивш периферен номенклатурен елит, част от новозабогателите и укрепна чрез новата държавна и местна администрация.

ДПС бе устойчив фактор в политическия живот на страната и често притежаваше "златната акция" в управлението. Независимо от ниския социален статус на значителна част от избирателите си, ДПС се придържа към либерална икономическа политика и евроатлантическа ориентация. През последните години

тя бе символ на корпоративната власт и преграда за важни социални ангажменти на БСП, с което подрони авторитета на левията.

Още в началото на промените БСП се обяви за

модерна лява партия

на демократичния социализъм - отвъд комунистическата традиция и класическата социалдемократия. Тя има основна заслуга за мирния характер на

предимно ДПС и от външни фактори. Всичко това накарна левия и национален характер на БСП.

В годините на Прехода българската държава постоянно отслабваше. Значителна част от политическия елит бе корумпиран и обслужваше чужди интереси. Властта придоби олигархичен характер. Държавната администрация е неефективна и с недостатъчна професионална подготовка. Тези фактори и разочаровани-

Нашият отказ от социалинизма е раздяла с илюзията, че държавното подпомагане предимно на активните и заможните ще осигури по-добър живот на останалите. В същото време трябва да преминем от пасивно социално подпомагане към формиране на умения и създаване на реални възможности и изисквания за труд и отговорно родителство. Ние подкрепяме движещите сили на обществения напредък - хората на труда и всички, които реално съдействат за развитие на производството и повишаване на заетостта.

БСП направи важна крачка напред на своя 48-и конгрес. Тя обяви курс на радикална промяна

за демократична и социална България

но не успя да го осъществи по време на кабинета "Орешарски". Сега, въпреки че сме в опозиция, трябва да докажем актуалността на този курс.

БСП е за замяна на "плоската" с прогресивна политика, която изисква: промени в данъчната система, засилен контрол върху финансов капитал, разпределяне на земеделските субсидии в полза предимно на малките и средни производители, стимулиране на кооперативизма, степенуване на мерките за социална закрила, всеобщ достъп до образование, здравеопазване и преодоляване на бедността.

Ние сме за определяне на основни насоки на икономическото развитие, за реализация на големите енергийни проекти, преди всичко на Южен поток. Актуална задача е реиндустриализацията на България. Тя е условие за откриване на работни места и за подготовка на квалифицирани кадри.

Необходими са реформи в съдебната, в пенсионната, във финансовата и банковата система. Но реформи, които водят към повишаване на благосъстоянието на българския народ и към укрепване на държавността.

Вече сме в процес на преход към многополюсен свят. В него България, като член на ЕС, следва да отстоява решително национални позиции, да води многопосочна външна политика за осигуряване на пазари и за гарантиране на националната сигурност.

• • •

БСП съзнава дълга си и има амбиция да формира необходимата на България следпреходна политика. Да преодолее бедността, неравенството, социалната дезинтеграция и изоставането. За целта отново се нуждаем от устойчиво догонващо развитие, от модернизация и напредък на страната.

Световната финансово-икономическа и политическа криза доказва изчерпването на неолиберализма и пагубната роля на спекулативния финансов капитал.

Кризата в европейската левица показва, че историческото време на социаллиберализма и на дясната социалдемократия изтича. Затова вече не бива да повтаряме, че "ние не сме срещу богатството, а срещу бедността", защото в много случаи богатствата са натрупани по нечестен и незаконен начин и чрез използване на властта.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Прехода и бе социален коректив - на власт или в опозиция, защитник на републиканизма и парламентаризма в българския политически живот.

БСП стана член на социалната, а по-късно и на Партията на европейските социалисти. Тя бе измежду основните фактори за приемане на България в Европейския съюз.

Властта се оказва голямо изпитание за БСП. Винаги след участие в управлението тя губи значителна част от подкрепилите я на избори. Причините за това са одесняването на партията, изразено в социаллибералния курс, разминаването между обявена и реална политика, впечатлението, че БСП толерира корупцията, зависимостта - от корпоративни интереси, от други партии -

Снимка Мариета ТОМОВА

ДУМА

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ

Тези дни България е обзета от истинска мания около мача доточера в Хамбург, където на ринга ще се качат нашият Кубрат Пулев и носителят на 4 световни титли и дългогодишен лидер при тежките профбоксьори Владимир Кличко. Боят им трябваше да се състои на 6 септември, но бе отложен заради травма на украинеца. Резултатът ще покаже в чия полза е била тази "травма", отложшила сблъсъка между двамата най-добри тежки майстори на юмручния спорт в момента. Дали доточера ще тържествува отново 38-годишният

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Кобрамания

"Доктор Железен юмрук" или ще започне ерата на "Българската Кобра"?

Освен удължена подготовка, съперниците проведоха и дълга психологическа война с многобройни словесни престрелки, с удари под

кръста и други прийоми, които за нас, българите, са странни и непривични. Защото никога до днес българин не е излизал да се бие за световната титла в професионалния бокс, при това в най-престижната катего-

рия. Иначе тези похвати са типични за спорта, в който освен яростни юмруци се вихрят и сериозни пари. Така се привлича внимание, така се продават билети за мача, които достигат шеметни цени, както и такси за

платено гледане на боя по телевизията. Разбира се, тези приходи са за организаторите - фирмата K2 на фамозните братя Кличко...

Букмейкърите считат победата на украинеца за нещо естествено и приемат залозите за Кличко с минимален коефициент. За Кубрат той е далеч по-голям и това го прави пълен аутсайдер. За нас, българите, обаче Кобрата вече е победител. За него в центъра на София завчера и вчера с камион събраха послания за победа. Не че го напълниха, не и че много-много го возило ще стигне Хамбург преди мача. В Асеновград пък свещеници отслужиха молебен за победа на Кубрат и явно вече всичко е в Божиите ръце, но и в тези на съперниците. Едно е сигурно обаче. Кобраманията е тотална и след като цяла България тръпна и стиска палци за Крисия на детската Евро-

визия в Малта, надеждите неминуемо ще се прехвърлят на другия "полюс" на континента - в северогерманския град Хамбург, където Кубрат трябва да докаже, че ерата "Кличко" остава в историята.

Първият бушон

МИЛЕНА НИКОЛОВА

Никой няма представа колко дълго ще изкара правителството "Борисов-2", но от назначението стана ясно, че гърмачите бушони се паднаха на Реформаторския блок. Иван Костов също се усети късно, но алчността на неговите колеги ги накара да протегнат ръка

дори към парещи ресори като здравеопазване и образование, да не говорим за икономиката. Затова Командира им побърза да каже, че е било грешка влизането във властта с отговорности, каквито те не са в състояние да понесат. Всеки би помислил, че всеядността на Реформаторите може да е под друга форма. А ресорите им да не са очевидно извън професионалните им компетентности. Със сигурност амбициозните Лукарски, Танев и Москов просто са искали да са министри, защото никой от тях няма качества на мениджър в областта на ведомствата си. Да не говорим за во-

енния министър Николай Ненчев. Именно в здравеопазването и образованието трябва спешни действия. Другите ресори, поверени на Реформаторите, също крият опасни подводни камъни. Външният министър Даниел Митов ще е в ролата на най-мразения политик в кабинета заради категоричната му антируска позиция. Всичко това говори за едно, че на следващ етап ГЕРБ с лекота ще ги отстрани като виновни за провала на политиката им.

С напълно формална длъжност без реални функции се сдобиха амбициозната Меглена Кунева, която ще има по-ско-

ро декоративни функции начело на Съвета по европейски въпроси. При напускане никой няма да забележи отсъствието й. Но изборът на лидера на СДС Божидар Лукарски е категорично доказателство, че ГЕРБ едва ли гледа сериозно на коалицията. Защото новият министър може да знае разни трикове, но едва ли ще раздвижи замръзватата европрограма "Конкурентоспособност". С това разпределение остава единствено убеждението, че слабото място на кабинета са Реформаторите. Същите, които заради политическа алчност ще се окажат най-слабите министри.

Птица пролет не прави

НАДЕЖДА УШЕВА

Нова библиотека за работи в Националния дворец на децата в София, за радост на всички приятели на книгата и най-вече на ученици и техни родители. Добрата новина дойде от известния писател и драматург Панчо Панчев, наричан от

най-малките Дядо Пънч, който е главен мотор на инициативата. Това благодарение на добрата воля и подкрепа на Съюза на българските писатели, автори и издателства. Те безкористно дариха за детската библиотека няколко стотин издания - романи, приказки и разкази, стихотворения и гатанки.

Дай, Боже, към добрите намерения на тези застъпници на българското слово да се присъединят още добри хора, съюзи, институции. Не е трудно да се направи, стига да имаш желанието. Затова е важен примерът. Той идва от родителите -

нашите първи учители, и класиците. Техните книги едно време бяха ценна реликва във всеки дом и изпълваха до краен предел старите семейни библиотеки. Днес ценностите са други. Може би затова ниската култура и неграмотността не дразнят обществото.

През годините станали свидетели на различни кампании в защита на четенето и връщането на младите към книгата. Това обаче се оказва недостатъчно, щом статистиките сочат потресаващи данни за неграмотността на българските ученици. Само преди няколко дни излезе инфор-

мация, че 7000 деца между I и IV клас нямат достъп до образование у нас - в XXI век, в държава, която е член на ЕС повече от 7 години! Чия е отговорността и вината за това?

Явно не дотам стигат ентузиазмът и заинтересоваността на нашите политици, институции и общини, от които най-много зависи картината да се промени. Най-лесният начин за това е безвъзмездната подкрепа за българската книга и библиотека, с повече родолюбиви жестове като този! Без да забравяме обаче, че една птица пролет не прави!

Датата

15

СЪБОТА 15 НОЕМВРИ 2014

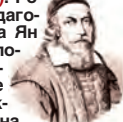
1630 - УМИРА ЙОХАН КЕПЛЕР, НЕМСКИ МАТЕМАТИК, АСТРОНОМ И АСТРОЛОГ (Р. 1571 Г.).

Ключова фигура в Научната революция през XVI-XVII в. Най-известен е със своите закони за движението на планетите, наречени на негово име. Определят го като "първия теоретичен астрофизик" или като "последния научен астролог". Има голям принос и в оптиката. Известен е и като конструктор на телескоп - т.нар. далекотелна тръба на Кеплер, която се състои от две двойноизпъкнали лещи.

1670 - УМИРА ЯН КОМЕНСКИ, ЧЕШКИ МИСЛИТЕЛ И ПЕДАГОГ (Р. 1592 Г.).

Родоначалник на съвременната педагогика. 28 март, рожденият ден на Ян Коменски, се чества в Чехия и Словакия като Ден на учителя. ЮНЕСКО връчва медал на негово име - едно от най-престижните международни отличия в областта на педагогиката и образователните технологии.

1819 - УМИРА ДАНИЕЛ РЪДЪРФОРД, ШОТЛАНДСКИ ХИМИК (Р. 1749 Г.).

Учи в университета в Единбург, където неговият баща е професор по медицина. Като студент открива азота през 1772 г. и описва кислорода, или жизненоважния въздух, както го нарича, през 1778 г.

1881 - УМИРА КОЛЪО ФИЧЕТО, АРХИТЕКТ ОТ ЕПОХАТА НА ВЪЗРАЖДАНЕТО (Р. 1800 Г.).

Рожденото му име е Никола Иванович Фичев. Един от основателите на църковната и гражданската архитектура. Като майстор строи църквите "Св. Никола" в Търново, "Св. Димитър" в Килифаревишкия манастир, "Св. Богородица" в Търново, "Свети Николаи" в Дряново, както и Беленския мост, Ловешкия покрит мост (на снимката), Конака в Търново и др.

1917 - УМИРА ЕМИЛ ДЮРКЕМ, ФРЕНСКИ СОЦИОЛОГ (Р. 1858 Г.).

Трудът му "Правилата на социологическия метод" от 1895 г. за първи път дефинира принципите и целите на науката социология. Писал основните си научни трудове в периода 1890-1915 г., в културно-историческия контекст на Третата Френска република. Това е бурно време с несикурни политически климат, който прави Дюркем чувствителен към проблемите на едно разделено общество в процес на промяна.

1976 - УМИРА ЖАН ГАБЕН, ФРЕНСКИ АКТЬОР (Р. 1904 Г.).

Рожденото му име е Жан-Алексис Монкорже. Още няма 12, когато тръгва по стъпките на родителите си артисти и взема псевдонима на баща си - Габен. Става звезда на мюзикхола и оперетата, включително и знаменития "Мулен-Руж". Сред най-известните ленти с негово участие са "На дъното", "Човекът-звяр", "Великата илюзия", "Кеят на мъглите", "Денят се ражда", "Сицилианският клан", "Двама мъже в града", "Светлата година".

1988 - ОСЪЩЕСТВЕН Е ЕДИНСТВЕНИЯТ ПОЛЕТ НА КОСМИЧЕСКАТА СОВАЛКА „БУРАН“.

"Снежна буря" е космически кораб за многократно използване, създаден в СССР в средата на 80-те години на XX в. Изстрелян е в орбита с помощта на ракетата-носител "Енергия", без екипаж на борда - корабът се управлява от земята. "Буран" обикаля Земята два пъти за 206-минутен полет. След разпадането на СССР проектът първоначално е замразен, а към 1993-та - прекратен. "Буран" е унищожен през 2002 г. при инцидент с хангара, в който е съхраняван.

1990 - НРБ Е ПРЕИМЕНУВАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.

На тази дата VII Велико Народно събрание променя името на държавата. Народна република България е официалното име на страната от 15 септември 1946 г. до 15 ноември 1990 г.

СЪБОТА
15 НОЕМВРИ 2014

НА МНОГОЯ ЛЕТА

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ДУМА

На сватба в Бесарабия

Български, украински, руски, молдовски и какви ли още не традиции като чуден цветен фойерверк озариха брачната церемония

Въпреки че от няколко месеца насам почти няма ден, в който да не се съобщава за боеве в Източна Украйна, в районите, незасегнати пряко от военни действия, хората се опитват да живеят както преди. И независимо от непрекъснато скачащите нагоре цени и над 50-процентовото увеличение в курса на долара към гривната, по-голямата част от населението на бившата съветска република се стреми да се справя с проблемите - кой както може. Но най-вече - с упорита работа и преследване на лично щастие. Именно затова едно от най-важните събития в живота на почти всеки човек, каквото е брачната церемония, дава надеждата, че щом има обич, не всичко е изгубено.

Альона НЕЙКОВА

Малкото украинско градче Тарутино, което се намира в Бесарабия, на около 200 км от Одеса, е далеч от прекия военен конфликт, но и тук са погребали жертва на боевете за източната част на страната. Животът обаче продължава! И сватбата на Альона Туригина и Максим Россов бе едно от най-прекрасните доказателства, че различията всъщност може и да обединяват.

Български, украински, руски, молдовски и какви ли още не традиции като чуден цветен

Именно там се намира родният дом на булката. Родителите й - Татьяна и Пьотр, както и сестрата Светлана, заедно с най-близките очакваха годинка на Альона - Максим, от ранни зори на неделния ден, предпочитан за сватби в региона. Докато красивата невеста обличаше прекрасната си била рокля, бъдещият й съпруг бе посрещан пред вратите на големия бащин двор от въодушевени приятелки на Альонушка. Тяхната роля бе да получат възможно най-добрия откуп за булката, като за целта подложиха младоженеца на най-различни забавни тестове.

бъдещата му тъща. Изключително забавно бе и изпитанието на творческите заложби на бъдещия съпруг, който трябваше да нарисова върху голям плакат собствения си образ и портрета на булката. Един от малкото случаи, когато на младоженеца се наложи да се "откупи", бе моментът, в който не можа да се сети за галовно прилагателно, започващо с буквата "б".

В шегите, закачки, много усмивки и разбираемо вълнение мина първият етап от сватбата на Альонушка и Макс. След като вдигнаха първите поздравници с ракията на стопанина на къщата, респективно - бащата на булката, и замесиха с вкусните специалитети на домакинята, която вече ще гоцава с тях и зетя си, гостите на тържеството се отправиха към черквата "Св. Николай". Любопитен факт е, че всички дами предвидливо се бяха запасили с шалове, с които покриха главите си, преди да влязат в храма - така повелява традицията.

След венчавката сватбеният кортеж пое курс към районния център - Тарутино. В края на града, в присъствието на най-близките си приятели младоженците отпиха вода от животворния извор, който е символ на прекрасното начало на семейния живот за всички новоизлюпени съпрузи. След атрактивна фотосесия при една от забележителностите на града - малкото сладководно езеро, сватбарите акостираха в парка пред развлекателния комплекс "Азалия". Там булката и женихът с помощта на по-младите гости пуснаха в небето 12 бели гълъба и поканиха всички останали да заемат местата си в украсената с вкусна шатра, където се състоя изнесената церемония по полагане на подписи в свидетелството за брак от новото семейство.

С поклон пред родителите си и благодарности към всички присъстващи младоженците разчувстваха поканените на сватбата, които от сърце честитиха на Альона и Макс един от най-прекрасните дни в техния живот. Емоционален и приказно вълшебен - и за главните виновници на тържеството, и за присъстващите - бе първият танц на младите съпрузи. И явно, за да се даде малка почивка на вълнуващото тържество, бе положено началото и на гощата.

На масите, отрупани с най-различни ястия, традиционни и за българската, и за руската, и за украинската кухня, буквално нямаше място муха да кацне.

СНИМКИ АВТОРКАТА

С най-малкия гост на сватбата - 4-годишния Сашко

По старинен обичай родителите на младоженците се костюмират: жените - в мъжки одежди, мъжете - в женски

Обет и пред бога

Последни приготовления на булката

фойерверк озариха брачната церемония на младите преподалители в Тарутинския професионален аграрен лицей (бивше ПТУ). Учениците на Альона Петровна и Максим Игоревич не пропуснаха шанса да снимат с телефоните си красивата двойка, която не забрави да се поклони пред Паметника на неznайния воин, намиращ се в парка на Тарутино. Но преди това тържеството започна на 18 км от града: в село с преобладаващо население от бесарабски българи - Виноградовка.

Първия Макс мина под бурни ръкопляскания, след като посочи едно от опънатите като гирлянд на входа на къщата сърца. На обратната му страна пишеше "По любов", което всъщност бе отговорът на въпроса защо се жени. Тъй като и Альона, и Максим са математици по образование, сякаш закономерна бе и шеговитата задача с цифри, чието значение женихът трябваше да познае. Той обаче и тук се справи по-добре от блестящо, като дори позна, че зад едно от числата се крие рождения дата на

А услужливите сервитьори не спираха да поднасят на гостите нови и още по-вкусни специалитети на заведението. Тостове, поздравници и честитки се редуваха с разнообразни конкурси, сред които преобладаваха ритмичните забавления - танцът на езиците, на "малките лебеди", на моряците и т.н. Български хора с редуваха с украински песни и със съвременни руски диско- и естрадни варианти.

Веселбата продължи до малките часове на следващия ден, но в кулминация се превърна моментът, когато Альонушка трябваше да покани на танц баща си, който така и не успя да сдържи сълзите си, защото не можеше да повярва, че първородната му дъщеря вече принадлежи на друг. Емоционална, тъжна и същевременно красива бе и церемонията по така нареченото разбулване - когато свекървата сваля от невестата

красивия венец и покрива главата й с кърпа - знак за преминаване от безгрижието на девойка към задълженията на съпруга...

Онези, които си мислят, че с почерпката в ресторанта сватбата свършва, ще бъдат очаровани да разберат, че най-забавното се случва на следващия ден. Тогава в центъра на събитията са родителите на новото семейство. Гримирани и пременени в атрактивни костюми: дамите в мъжки, а синият пол - в женски, свекърът и свекървата - Игор и Людмила, както и тъстът и тъщата черпат със сладка ракия всеки, който честити сватбата на децата им. Музика, танци, ядене и пиене продължават отново до късна вечер. А поуморените млади съпрузи Альонушка и Макс мечтаят най-после да се наспят... И да имат шанса щастливо да се наслаждават на семейния си живот в свят без война...

Крум (наричан по-късно хан Крум Страшни) е роден през 755 г., най-вероятно в Панония, където след разпадането на Велика България се преселва значителна част от прабългарите. Погрешно се смята, че той е син на Кардам и това мнение се създава, защото го наследява на ханския трон след смъртта му през 813 г. Истинският му баща е Токту, който произхожда от Куберовия клон на рода Дуло, следователно и Крум е от него.

По това време Панония е под властта на аварите и преселените се там прабългари им робуват. Навярно оттогава у Крум се поражда ненавист към аварите. Българите ги гнет робското им положение и много от тях бягат при франките, където се наемат като войници. Токту и брат му Баян решават да тръгнат на изток, като водят семействата си и голяма група техни сънародници. Стигат до България и се заселват в земите около Абритус (днешният Разград). Сред преселниците има изкусни ковачи. Те изработват мечове, с които се въоръжава сформираната от Токту и Баян дружина. Наемат ги да пазят два старопланински прохода.

Токту често ходи в Плиска, където си създава връзки с боили и хора от ханската свита. През 766 г. умира хан Телериг, Токту и Баян влизат с дружината си в Плиска и провъгласяват Токту за хан. Още на следващата година обаче той е свален и заедно с Баян и семействата си бягат откъд Дунав. Така отново попадат при аварите, които владеят тези земи. Успели са обаче да вземат нещо от ханската съкровищница и с него се издържат.

Скоро Токту и Баян умираат. Съществува празнота в биографията на Крум за около 10 г. През 779 г. той с брат си и двамата си братовчеди, синовете на Баян, постъпват като войници във войската на хан Кардам. Крум бързо напредва във военната кариера - става десетник, стотник, хилядник, а през 801 г. - боил. Участва в битки, най-голяма от които е битката при Маркели, и трупа боен опит. Хан Кардам го цени като най-смелия и най-способния военачалник в неговата войска. Понееж ханът няма наследник, след смъртта му през 803 г. боилите възкачват на трона Крум.

Разгромят на Аварския каганат

Аварският каганат владее огромни територии от Дунав до Днестър и от Черно море до Тиса. През 803 г. тодун (хан)

Варот решава да разшири владенията си на запад и предприема нахлуване в земите на франките. Император Карл Велики обаче е създал многобройна, добре въоръжена и обучена армия. След няколко битки с променлив успех в Западна Панония франките нанасят голямо поражение на аварите и те се оттеглят. Франките обаче също са изчерпали голяма част от силите си и нямат възможност да ги преследват, поради което се запазва предвоенната обстановка.

Крум внимателно следи събитията и решава, че сега е моментът да се разправи с недоброжелателните си съседи, защото аварите непрекъснато преминават Дунав и правят грабителски набези в българските земи. Той организира поход с три колони. Средната се възглавява лично от него, преминава Дунав при днешния Свищов (древното римско селище Нове), а целта му е столицата на аварите Турда.

Крумови закони

Западната колона се води от брат му (истинското му име не се знае, затова нека го наречем Гаврул) и тя трябва да възпре аварите от Панония.

Източната колона е поверил на двамата си братовчеди (да ги наричаме Смилен и Радул), която по най-бърз начин трябва да стигне до границата между Аварския и Хазарския каганат, защото между двата каганата е сключен договор за взаимомоощ.

Походът започва през август. Пътищата няма. Всички български войни са на коне и препускат на север. Аварите са напълно изненадани, понеже не са очаквали толкова мащабно нападение. По пътя на българските конници се изпречат аварски отряди, но те са направометени.

През септември превземат Турда и

ПРЕДИ 1200 ГОДИНИ ХАН КРУМ

НИ ЗАВЕЩА ПЪРВАТА БЪЛГАРСКА ИМПЕРИЯ

Доц. Йордан ВАСИЛЕВ, д-р по история

пленават таркана - хана на Отвъддунавска Авария. Това обаче е огромна територия, пресечна от пълноводни реки, които са трудни за преминаване. Походът продължава повече от три месеца.

В началото на ноември колоната на Крум достига Днестър. Есента вече е настъпила и той решава да спре там. Поставя гранични камъни, за да се знае, че вече до тази голяма река се разпростира България. За наместници на новопридобитите територии оставя братовчедите си Смилан и Радул, а с брат си се завръщат в Плиска.

През пролетта на следващата година предприема нов поход, този път в западните владения на аварите,

нанася им пълно поражение и завладява техните територии, които се простират до Пеща и Тиса. Така България установява граница с Франкската империя!

Превземането на София

През 807 г. император Никифор I Геник предприема поход срещу България с цел да я завладее. Когато обаче стига до Адрианопол (Одрин), му донасят, че в столица се готви преврат и той се връща. Това дава възможност на Крум да поеме инициативата. През 808 г. той нахлува по течението на Струма. Тези земи са населени със славяни, които са враждебно настроени към византийците. Много мъже се включват във войската на Крум. С обединени сили нападат ромейската войска при днешния Симитли (до XIV в. е бил село Баян) и я нанасят страш-

но поражение.

Много са избитите, други са пленени, както и обоза им, в който има 1100 ливри злато, предназначено за заплащане на византийската войска. Българската граница на югозапад достига до днешен Благоевград (тогава Скантопара). На връщане Крум стига до Сердика и му прави впечатление разпрострелия се върху голяма площ град, заобиколен с високи крепостни стени. При това през Сердика минава главният път към Византия и към Франкската империя.

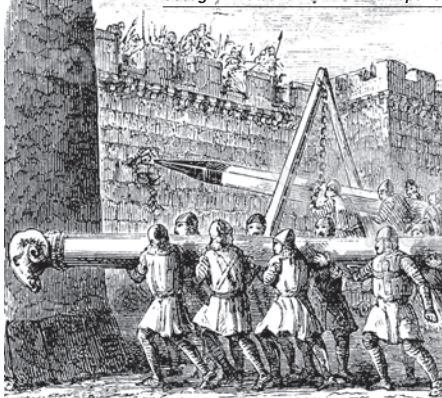
Тогава у него се поражда мисълта да превземе този град. Затова още през февруари 809 г. се отправя с войската си към Сердика. Първа, в средата на месеца, пристига конницата, но тя не може да направи нищо срещу високите и дебели стени и срещу здраво залостените крепостни порти. Това го знае и ромейският наместник в Сердика и е напълно спокоен. Нещо повече: в крепостта има 4 минерални извора, а складовете са пълни с хранителни припаси, така че тя може да издържи на многомесечна обсада.

Но Крум е подготвил изненада за ромейците. След седмица пристигат, теглени от волски въпрягове, 12 обсадни машини, изработени по негово указание. Такива бойни оръжия за първи път се използват в българската войска. Това са обсадни кули, в подножието на които на въжета е окачено голямо дъбово дърво.

По две обсадни машини се доближават до четирите порти и започват да ги блъскат с дъбовите стволлове. Това продължава дни наред, но не води до успех. Войните са донякъде обезверени, дори ичигул боилът съветва хана да се откажат, но това не е в стила на Крум. Той е уверен, че ако продължават да шумруват, ще има резултат.

И наистина, на 8 април забелязват, че една от портите е почти изтърбуше-

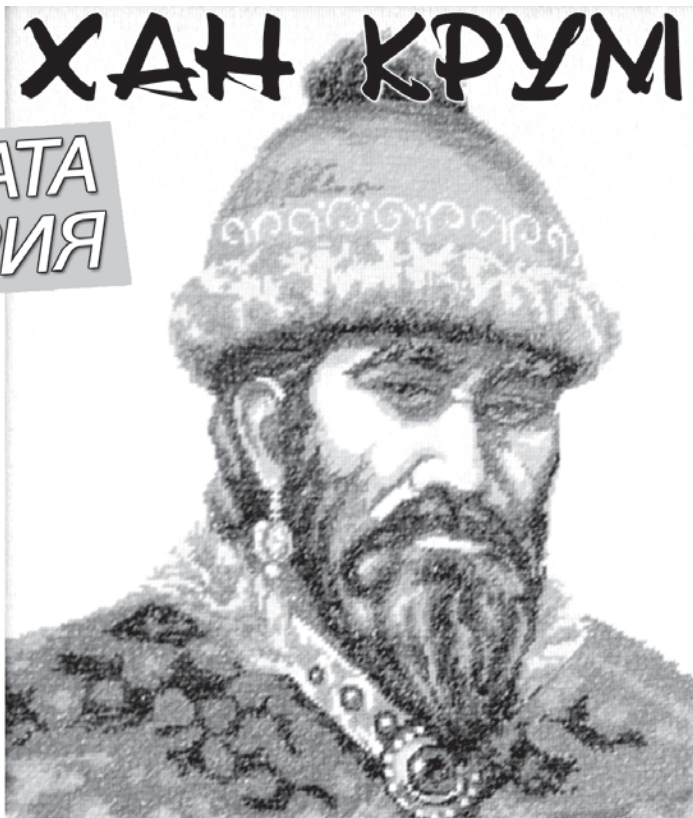
Обсадни машини от онова време

Гибелта на императора

Силно разтревожен от успехите на българите, император Никифор I Геник решава да се разправи с тях. През 811 г. сформира 37-хилядна армия, която се отправя на север. По-голямата част от нея се движи по суша, но друга е натоварена на кораби - императорът също пътува по море.

В този момент Крум разполага само с 12 хиляди бойци и преценява, че не може да се противопостави на такава сила. Изоставя столицата Плиска и се оттегля в района на Дръстър. Византийците влизат в изоставената столица и я разграбват.

От 803 до 814 година великият владетел, държавник и законотворец постига изумително разширяване на България и заедно с Франкската и Византийската империя тя става една от трите най-мощни сили в Европа

Тогава Крум изпраща послание до Никифор: "Ето, ти постигна своето, оттегли се с мир! А той му отвърща: "Само когато взема и главата ти!" Това предизвиква Крум да произнесе прочутата си фраза, която не само е

до стената, са засипани със стрели и копия. Докато се чудят какво да правят, ги напада Крум с конницата. Настава жестока сеч. Никифор казва, че и птици да са, не могат да се спасят.

Личната охрана на императора го огражда, за да го опази. Със своите стражници Крум ги унищожава. С бойната си бравда отсича главата на Никифор, увенчана със златна походна корона. Това слага край на съпротивата на оцелелите до този момент. Предателите се в плен към 11 хиляди души са отведени в Отвъддунавските български земи.

Оспорва се легендата, че от черепата на Никифор Крум е поръчал да му направят чаша, обкована със сребро. Но има

Крум нарежда на братовчедите си светкавично да съберат колкото се може по-голяма войска и бързо да се явят при него. Те пристигат с 2000 български и 4000 аварски войска, които вече са поданици на Крум.

Крум нарежда на братовчедите си светкавично да съберат колкото се може по-голяма войска и бързо да се явят при него. Те пристигат с 2000 български и 4000 аварски войска, които вече са поданици на Крум.

Крум нарежда на братовчедите си светкавично да съберат колкото се може по-голяма войска и бързо да се явят при него. Те пристигат с 2000 български и 4000 аварски войска, които вече са поданици на Крум.

Крум нарежда на братовчедите си светкавично да съберат колкото се може по-голяма войска и бързо да се явят при него. Те пристигат с 2000 български и 4000 аварски войска, които вече са поданици на Крум.

Крум нарежда на братовчедите си светкавично да съберат колкото се може по-голяма войска и бързо да се явят при него. Те пристигат с 2000 български и 4000 аварски войска, които вече са поданици на Крум.

през лятото на 813 г. организира поход срещу Византия. Напада, обсажда и превзема Месемврия. Решаващо значение се успеха, както при Сердика, изиграва използването на обсадна техника. Там намирят 36 медни сифона за изстрелване на "гръцки" огън и усояват използването им.

Следва голямо сражение при Версиникия (на около 50 км от Адрианопол), където почти цялата византийска войска е унищожена. Оцелелите се укриват в околните малки крепости, които Крум превзема една по една. Пътят към Цариград е открит и ханът с войската си стига до стените му.

Едва тогава император Лъв V Арменец склонява да започнат преговори за мир. По време на тяхното провеждане ромейте се опитват да убият Крум. Разгневен от коварството, той разрушава всички крепости в Източна Тракия, включително и Адрианопол, а населението изпраща в Заддунавска България. По този начин си е осигурил лесен достъп до Цариград и още тогава замисля неговото превземане.

След завръщането си в Плиска започва голямата подготовка. Според плана на Крум трябва да се сформира 35-хилядна армия от българи, славяни и авари, от които 25 хиляди да бъдат конниците. Пристъпва се към направата на обсадна техника - кули, каменометни ма-

И ЗАПОВЯДА, КАТО ЗАКОНОПОЛОЖИ..

Прочутите Крумови закони са безпощадни към лъжците, крадците, клеветниците, пияниците

Крум свика всички българи и запоевда, като законоположи:

✓Ако някой обвини (набеди) някого, предварително да не се слуша, но вързан да се разпита. И ако се намери, че той е бедил и лъгал, да се убие.

✓Нито се допуща да се дава на крадещия храна. И, ако някой се осмели на това, да се конфискува (имотът му) и на крадещия да се строят свирките (крайниците му).

✓Всички лозя да се изкоренят.

✓На всеки просещ да не се дава просто (безразборно), а според потребата му, за да не би пак същият да проси, който пък не върши това, да се конфискува (имотът му).

България при хан Крум, когато държавата е граничила на северозапад с империята на Карл Велики

шини, тарани, които ще се натоварят на 5000 коли, теглени от 10 000 вола. Всеки воин ще бъде въоръжен с меч, копие и щит, с ризница и шлем.

Върхът на идеята му е да се построят 20 кораба, за да може Цариград да бъде обсаден и по море. До края на март 814 г. почти всичко е готово, изоставя само строителството на корабите.

За начало на похода е определен краят на април или началото на май. На 14 април обаче хан Крум умира, най-вероятно от сърдечен удар, въпреки че съществуват и други версии. Но не бива да се забравя, че той вече е

чевици, тимочани. Още през 806 г. Крум премахва племено-родовото управление и създава териториално-административно, с него страната е разделена на комитати (области) и жупи (общини). За съжаление тази реформа не се осъществява в достатъчна степен е Отвъддунавските земи и на запад от река Морава.

Бъв военното дело Крум внася редица новости. Създава редовна армия и опълчение, като на всеки 6 месеца провежда учения, за да се поддържа тяхната боеспособност. Негова идея е създаването на обсадна техника, а след превземането на Месемврия се усоява използването на сифоните за изхвърляне на "гръцки" огън. Преди и по време на битките умело си служи за военно разузнаване, маневри за бързо придвижване и изненада на противника, преградни стени (като тази, при която унищожава армията на Никифор I Геник), разумното изчакване противникът да нападне първи (както в битката при Версиникия), също, вече посочих по-горе, започва строителството и на бойни кораби...

Бой на Крумови войски с византийците за превземането на Месемврия (Несебър)

на 59 г., а средната продължителност на живота по това време е между 45 и 50 г. (предшественикът му хан Кардам умира на 49 т.).

Наследството на великия владетел

По последни изчисления при смъртта на хан Крум България се е разпростирала върху площ от 620 хиляди кв. км - всъщност това е първата българска империя в нашата история!

По това време той извоюва изумително разширяване на България и тя става, заедно с Франкската и Византийската империя, една от трите най-мощни сили в Европа!

И всичко това хан Крум е постигнал само за 11 г. (от 803 до 814 г.). Можем само да си представим какво би направил, ако бе поживял поне още 5-6, да не говорим за 15-16 години!

Не бива да забравяме: той създава и династия, която управлява страната до края на Първото българско царство.

Наздраве, дружина, с Никифорова кратуна

Темата за бежанците е постоянен приоритет на социалистите в ЕП

Илиана
ЙОТОВА

Илиана Йотова - ръководител на делегацията на българските социалисти в ЕП и зам.-председател на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи на ЕП

Последните данни сочат, че над 150 000 бежанци вече са били спасени, а други 3000 души загинаха през последната година във водите на Средиземно море. Статистиката показва, че притокът на хора към ЕС от държави като Сирия, Ирак, Афганистан, Еритрея, Сомалия и Нигерия се увеличава с всеки месец и тенденцията е броят на хората, търсещи убежище, да нараства. Статистиката на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището е красноречива - ако през юли т.г. 9525 сирийци са потърсили закрила на територията на ЕС, то броят им през август вече е 12 100, а само за месец септември 2014 г. нови 17 073 сирийци са побягнали от кръвопролитията в родината им и са стъпили на европейска земя. Темата за бежанците е постоянна за Европейския парламент от началото на кризата. През миналия мандат спешно бе приет законодателен пакет, който трябва да установи общи правила за държавите членки за миграцията и убежищата. Необходимостта от специални политики в тази област накарва новия председател на ЕК Жан-Клод Юнкер да обособи миграцията в отделен ресор, поставяйки я като неделима част от сигурността на ЕС. Показателно е, че пощепт бе поверен на Димитрис Аврамопулос, представител на Гърция - страна, която търпи огромен бежански натиск по границите си.

Комисията ЛИБЕ (Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи на ЕП) отпрати парламентарно питане към ЕК за непосредствените и конкретни мерки за справяне с бежанските и миграционните потоци, по-малко от месец след като ЕК беше избрана. Дискусията по това парламентарно питане ще се състои на следващата сесия в Страсбург. На този дебат ще бъде поставена темата за солидарния принцип при разпределянето на влизашите на територията на ЕС мигранти и как да се помогне на държавите, които са по външната граница на ЕС и най-силно усещат натиска. Ние, социалистите, ще настояваме да бъде разработен координиран общоевропейски подход, така че някои от държавите членки, които имат възможности, да поемат повече емигранти дори от определените им квоти. Търсим отговори и на въпросите как да се изпълнят задълже-

нията на държавите членки по търсене и спасяване на бежанци в беда, като в същото време се води борба с престъпното поведение на каналджии и трафиканти. Очакваме и отговори как се изразходват фондовете за вътрешни работи, включително и фондовете за спешни случаи. Нашата цел е да разберем какво конкретно отгук нататък смятат да предприемат тези евроинституции на общоевропейско ниво, за да приложат и допълнят приетия в края на миналия мандат законодателен пакет относно миграцията.

Дебатите в нашата парламентарна комисия очертаха три основни приоритета. На първо място избягване на прекалено дългия престой в центровете за задържане на бежанци, което води до тяхното преглъщане. Остават нерешени въпросите, свързани със събирането на раздели семействата, както и с гаранции за сигурността на непълнолетни и малки деца, останали без родители и близки. За да се решат тези проблеми обаче, е необходимо и проявяването на солидарност от всички страни в ЕС към тези, които посрещат най-големите потоци от бежанци. Тази солидарност трябва да се изразява както в поемане на част от бежанците, така и в допълнително финансиране за страните по външните граници, за да се справят с емигрантските потоци. Дъблинското споразумение трябва да бъде ревидирано, тъй като оцелява страните от външните граници на ЕС, като създава предпоставки за концентрация на емигранти и на хора, търсещи убежище именно в тях. Този регламент урежда начина, по който една държава членка с външна граница за ЕС приема търсещите убежище, разглежда техните молби за предоставяне на хуманитарен статут и приема или отхвърля даването на международна защита на тези лица.

Допреди няколко месеца нашата страна беше изправена пред риска да ѝ бъде наложен нов механизъм за наблюдение и имаше сериозни подозрения, че тя няма да покрие критериите по Дъблинския регламент. Обвиненията към България бяха, че бави решенията за издаване на бежански статут на кандидатстващите за него, както и заради лошите битови условия в приемните центрове. Възможните санкции срещу страната ни бяха предотвратени заради бързите и адекватни мерки както на

правителството на Пламен Орешарски, така и на настойчивата работа на българските евродепутати социалисти срещу намеренията на ЕК. Струва си да се отбележи, че тези неотложни мерки бяха предприети в самото начало за сметка на националния бюджет и едва по-късно доходха парите от съответните европейски фондове, т.е. в най-критичните месеци България беше оставена да се справя сама с критичното положение по границите си.

На второ място трябва да продължат операциите по търсене и спасяване на мигранти в беда. Идеята за тези операции бе в основата на Резолюцията на ЕП от 2013 г. относно мигрантските потоци в Средиземноморието, провокирана от трагедиите с удувени бежанци. ЕС реагира не само със законодателство, но и с две операции по търсене и спасяване - "Маре Нострум" и сега действащата "Тритон". Първата беше изцяло италианска инициатива, дневните разходи по която възлизаха на 300 хил. евро или около 9 млн. евро всеки месец изцяло за сметка на Рим. Италиа получи европейска финансово подкрепа от 1,8 млн. евро и в резултат бе спасен животът на около 150 хил. души. Новата инициатива "Тритон" се различава съществено от приключилата "Маре Нострум", макар че тя също има функцията за търсене и спасяване. "Тритон" е общоевропейска инициатива с участието на 21 държави членки и координирана от Европейската агенция по сигурността на външните граници FRONTEX. Тя стартира на 1 ноември и ще действа само в акваторията на 30 мили от италианския бряг, докато "Маре Нострум" патрулираше почти до либийския бряг. Значително по-малко е и финансовото осигуряване на "Тритон" - 2,9 млн. на месец, осигурявани от Фонда за вътрешна сигурност и Фонда на агенцията FRONTEX.

Третият ни приоритет също се определя от Резолюцията за мигрантските потоци в Средиземноморието и е свързан със създаването на легални коридори за бежанци. Изграждането на защитни огради в някои държави членки като Испания, Гърция и България, пороци силни спорове. Самият ресорен комисар Димитрис Аврамопулос, подкрепи укрепването на външните сухопътни граници на Европейския съюз. Това бе един от основните въпроси, които той

Необходимо е създаването на работна група на ниво ЕС, която да се занимава конкретно със сухопътните външни граници

S&D

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

засегна по време на изслушването му в Европейския парламент. В същото време обаче, той подчерта, че един от приоритетите на новата Европейска комисия ще бъде създаването на легални пътища за влизане в ЕС, така че нелегалните канали да "пресъхнат", в частност чрез въвеждането на хуманитарни визи. Възлагат се големи надежди върху тази идея, защото така ще бъде сложен край на престъпната дейност на каналджии и трафиканти, които превозват бежанците в нечовешки условия и с огромен риск за живота им.

Особено внимание на децата без придружител, попаднали на територията на ЕС, отделя друга резолюция, приета от ЕП през 2013-а. Това са преди всичко деца в опасност и следователно главното в отношението към тях трябва да бъде тяхната защита, а не въпросът имигранти ли са или не. Затова и трябва да се прави всичко възможно тези деца, които търсят убежище, да не бъдат задържани. В резултат на тази резолюция тяхното задържане вече е възможно само като най-краен вариант в изключителни случаи и за възможно най-кратко време, като държавите членки са длъжни незабавно да установят отговор ли детето на условията за получаване на статут на бежанец.

Социалистите и демократите сме убедени в нуждата от цялостен и последователен подход на ЕС по въпросите на миграцията. Това е от особена важност за страни като България, защото ще отвори пътя за създаване на съвместни гранични патрули, както по море, така и на сухопътните граници, за да се пресече нелегалното влизане в страните от ЕС и трафикът на хора. Вниманието върху Средиземно море обаче сякаш остава сухопътните външни граници на ЕС, като тези между България и Турция и между Гърция и Турция, извън светлините на прожекторите, докато нашите ресурси за справяне с бежански кризи за значително по-малки от италианските. Затова и подходът на ЕС към проблема трябва наистина да бъде цялостен и нашите проблеми да се разглеждат с не по-малка тежест в Брюксел от тези на Италия или Малта. Затова и повече от необходимо е създаването на работна група на ниво ЕС, която да се занимава конкретно със сухопътните граници, а отзвукът в бъдещите документи на Европейския парламент да бъде не по-малък от този за Средиземноморието.

СТАНИШЕВ: НЕОБХОДИМА Е ЕДИННА И СОЛИДАРНА ПОЛИТИКА ЗА БЕЖАНЦИТЕ В ЕС

През 2013 г. повече от 400 000 души са кандидатствали за международна закрила в ЕС - с 30% повече от 2012 г. Според данни на Държавната агенция за бежанците, 7144 души са потърсили убежище у нас през 2013 г., което е 7 пъти повече от всяка от предходните 10 години. Трябва общ план на действие на ЕС за справяне с миграционните потоци. Приоритет на социалистите е да се гарантира спазването на човешките права, включително правото на свобода и сигурност на личността. Миграцията не е италиански, гръцки или български проблем. Тя е въпрос на европейска солидарност - солидарност с хората, търсещи закрила и солидарност между държавите членки. Европа трябва да поеме своята отговорност, но не може да приеме всички. Усилията трябва да са насочени към превенция и интеграция в тясно сътрудничество с трети страни. Да се насърчава законната миграция към ЕС, но и да се подкрепя развитието на демокрацията в държавите, от които идват мигрантите. Трябва да подпомагаме развитието на политическия плюрализъм, парламентарната демокрация, върховенството на закона и основните права в тези държави. Миграцията създава предизвикателства, но и възможности да обогатим нашия континент в културен, икономически и социален аспект. При една ефективна интеграционна политика, мигрантите могат да изиграят ключова роля в съживяването на икономиката в застаряваща Европа. В последно време наблюдаваме заплашителното нарастване на ксенофобските нагласи. Основната изключителна жертва, както винаги, са чужденците - различните. Европа няма нужда от това. Искаме Европа, която предлага закрила на онези, чийто живот е застрашен.

РАЗШИРЕНИТЕ ВЕНИ - от „козметичния гефект“ до заболяването

У нас страгат около 2 млн. души, но се лекуват едва 20 хил.

Болезта разширени вени (варици, варикоза) започва като козметичен дефект и има привидно безобидни симптоми като тежест в краката, болка, отичане в края на деня. Ако не се лекува, преминава през стадия разширени вени и довежда до разранявания на краката и усложнения като тромбоза и попадане на тромби в белия дроб. Усложненията на хроничната венозна болест я определят като заболяване с висока здравна и социална цена - само във Великобритания разходите за лечение на венозни заболявания се оценяват между 294 и 650 млн. лири годишно, а в САЩ - между 2.5 и 3 млрд. долара и загуба на 2 млн. работни дни.

По данни от проучване, наречено DETECT, у нас от разширени вени страдат около 2 млн. души, но по официални данни се лекуват едва 20 хил.

Рискови фактори

които предразполагат към появата на разширени вени са наследственост (по-често от майчина страна); наднормено

тегло; заседнал начин на живот; продължително стоене прав; продължително излагане на топлина; бременност или прием на контрацептиви; напреднала възраст.

Причина

за поява на болестта е най-вече нарушение на нормалното функциониране на венозните клапи, вследствие на повишено венозно налягане. Това води до задържане на кръвта в кръвоносните съдове и причинява разтягане на венозните стени.

„Звездичките“

по краката са сред първите видими симптоми на хроничната венозна болест - те са външните изменения на съдовете. Освен това кожата в областта на глезените става суха и чувствителна към травми. Проучването DETECT установява, че най-честият симптом е тежест в краката (посочен от 85% от анкетиранияте над 26 500 души), следван от болка (74%), чувство на подуване (69%), мравучкане (46%), внезапни нощни схваща-

ния на крака (42%).

Най-честите придружаващи хронични заболявания са високото кръвно налягане, хемороиди, остеоартрит, исхемична болест на сърцето, диабет, сърдечна недостатъчност.

Появата на усложнения при разширени вени са по-редки, но не са изключение. В тежките случаи на разширени вени и при липса на лечение, могат да се появят язви по кожата. Те са много болезнени и се развиват обикновено върху кожата над глезените, в близост до разширените вени. Развитието на язвите се дължи на продължителното натрупване на течност в тъканите, което е резултат от повишеното налягане на кръвта във венозните съдове. Обикновено, преди появата на същинската язва, върху кожата се появява обезцветено петно. Разширяването на вените и забавянето на движението на кръвта в тях, създава предпоставки за повишено съсърцане на кръвта и поява на тромби. Това състояние е особено опасно, ако обхваща дълбоко разположените

вени на краката. Всяко внезапно и бързо отичане на краката, трябва да бъде внимателно оценено от лекар. Все пак

има облекчение

Няколко съвета, щом забележите споменатите признаци на болестта.

- ✓ Носете обувки с ток не по-висок от 5 см и не по-нисък от 3 см
- ✓ Избягвайте да носите тесни дънки, корсети (усилват застоя на кръвта във вените)
- ✓ Не седете с кръстосани крака - при премятането на крак връз крак се създава препятствие по пътя на кръвототока
- ✓ Докато гледате телевизия, удобно настанете краката си на съседния стол - натоварване

то на вените ще е доста по-малко.

- ✓ Масажирайте краката си при всеки удобен случай, като започвате от ходилата към коленете
- ✓ Избягвайте сауна, гореща вана, топла кола маска, продължително

излагане на слънце (когато сте на плаж, стремете се по-дълго краката ви да са във водата)

- ✓ Завършвайте вечерния си тоалет с хладен душ на краката, сутрин и вечер вземайте контрастен душ.

НЯКОЛКО ПРОСТИ УПРАЖНЕНИЯ:

В легнало положение

- правете упражнението „велосипед“ (15-20 пъти).
- Движение на пръстите при леко повдигнати и изпънати крака: редуване на сгъване и разгъване на пръстите (до 2 пъти)
- Кръстосване и разкръстосване подобно на ножница
- Описание на кръг с малък диаметър с двата крака (до 10 пъти)

В право положение

- Стоеж на палци
- Сгъване на пети
- Пристъпване от палци на пети.

УЧЕНИ РАЗРАБОТВАТ ЗАМЕСТИТЕЛ НА АНТИБИОТИК

Неотдавна бе оповестено, че швейцарски учени са разработили препарат на базата на липиди, който може да замени антибиотиките, като с нищо не им отстъпва по ефективност. Освен това не дава странични ефекти. Ефектът бил постигнат благодарение на използването на нанотехнологии и на отделането на липиди от липидите. Препаратът не потиска имунната система и на практика гарантира двоен ефект. Липидите чистят токсините, а имунните клетки убиват самите бактерии, които отделят токсини. Швейцарските изследователи предполагат, че в близко бъдеще нанотехнологиите ще заменят антибиотиките при лечението на редица болести.

От пускането им в употреба преди 70 години антимикробните средства (антибиотиците), доведоха до значително намаляване на смъртните случаи в резултат на инфекциозни болести. Поради прекалена или неправилна употреба на такива средства обаче много микроорганизми развиха устойчивост към тях.

По оценки на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията всяка година антимикробната резистентност (AMP) причинява смъртта на 25 000 души и води до разходи от над 1,5 млрд. евро под формата на средства за здравеопазване и загуба на производелност.

Положението е още по-сериозно, като се има предвид, че антимикробните средства се

превърнаха във важен инструмент на съвременната медицина. Много хирургически операции не могат да бъдат извършвани без тях.

На 12 май 2011 г. Европейският парламент прие незаконодателна резолюция относно устойчивостта на микроорганизми към антибиотици, в която се подчертава, че през последните години AMP се е превърнала в огромен проблем. За справяне с този нарастващ проблем и свързаното с него неуспешно лечение ЕП прикани ЕК да изготви за целия ЕС план за борба срещу AMP.

Едно от основните послания на тазгодишния Европейски ден на антибиотиците - 18 ноември, е: „Не вземайте антибиотици срещу грип и настинка“.

Тази защита ефективна ли е срещу настинка или грип? Антибиотиците също не са ефективни.

Народната медицина

Ползите от конския кестен

У нас дивият кестен (*Aesculus hippocastanum* L.) като диворастящ вид се среща само в Преславския балкан. Това място е обявено за резерват под името „Дервиша“, а дървото е защитен растителен вид. През последното столетие конският кестен е засаден като декоративно дърво в паркове и градини навсякъде в страната.

В листата на кестена се съдържат флавоноидите кверцетин, спиреозид, астрагалин, кверцитрин, рутин и изокверцитрин. В кората се откриват кумариновите гликозиди ескулин с агликон ескулетин и фраксин с англикон фраксетин, дъбилни вещества, тлъсто масло, алантоин и сапонина есцин. Семената съдържат флавоноидни биозиди и триозиди на кемпферола и кверцетина, хидроксикумарините и метоксикумарините ескули и фраксин, пуриновите деривати аденин и аденозин и витамините С, В и К. Според научни изследвания лечебните свойства на дървото се дължат не на отделните активни съставки в него, а на сбора от тези вещества.

Билката притежава венотонично, противозапалително, капилароукрепващо и обезболяващо действие, намалява увеличената склонност към кръвоусърване и образуване на съсиреци (тромби), намалява вискозитета на кръвта. Използват се кората на по-млади стъбла и клони (*Cortex Hippocastani*) и семената (*Semen Hippocastani*). Кората се събира рано напролет, преди да се разлистят дърветата. Семената се берат през септември-октомври.

Дивият кестен влиза в състава на много фармацевтични препарати с противоварикозно и противохеморойдно действие.

Начин на употреба

○ Тинктура. Настъргват се на ренде 100 г плодове (ако са сухи, предварително се накисват във вода да набъбнат и се подсушават) и се насипват в бутилка. Заливат се с 500 мл водка. Бутилката се запуща добре и се оставя 10 дни на тъмно място при стайна температура, като често се разклаща. Прецежда се и престоява още 2-3 дни. След повторно филтриране е готова за употреба. Приема се по 1 ч.л. 3 пъти дневно преди ядене.

○ Отвара. Нарязват се на дребно 3 кестена и се варят в 250 мл вода. Отварата ври, докато остане наполовина, и се прецежда. Пие се 3 пъти на ден по 4 с.л. 15 мин. преди хранене. Препоръчва се при гастрит.

○ Чай. Един ситно нарязан кестен се залива с 200 мл вода и кисне 5-6 часа, след което се вари 15 мин. Прецежда се и дозата се изпива на 3-4 пъти през деня.

○ Билката трябва да се пие само по лекарско предписание и под лекарски контрол, защото в по-големи количества е отровна. Конският кестен не трябва да се пие при болести на черния дроб, бъбреците, както и при бременност и кърмене.

○ Мехлем. 5-6 конски кестена се настъргват ситно и се счукват на каша. Заливат се с камфоров спирт така, че да се получи мехлем. С него се намазва мястото на шипа. Покрива се с лист от прясно зеле, като отгоре се слага вълнено парче и се бинтова. Процедурата се прави вечер и така се пресипва.

○ Компрес. 3-4 конски кестена се настъргват на ситно ренде и се омесват с 1-2 филии ръжен хляб, предварително намокнати в оцет и отцедени. Сместа се налага като компрес на болното място, превързва се и престоява цяла нощ. Препоръчва се при събиране на течност в коляната става.

Йонко БОНОВ
ЕКСПЕРИМЕНТ
Гола властова амбиция
облякоха в парцалите
на коалиция.

Targon

КОАЛИЦИОННО
ПРИЯТЕЛСТВО

Как избира си приятелите свои?
Да носят вместо друг на бой.

Рахим АСГАРИ

Борис АНАНИЕВ

За да прелее чашата на
търпението, вина имат
всички предишни капки.

Само талантът може да
се погребее навсякъде.

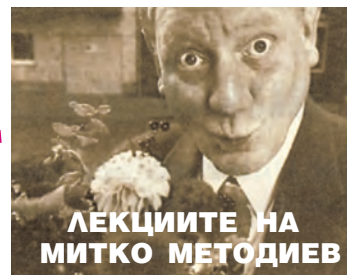
Никой не ни казва:
"Добре дошли", когато
дойдем на себе си.

Да стигнеш с жена
далече можеш и без да
тръгваш.

Най-страхливи остават
онези, които цял живот
събират смелост.

Светът не е така голям,
когато стане нужда се
се криеш.

АФОРИЗМИ АФОРИЗМИ

ЛЕКЦИИТЕ НА
МИТКО МЕТОДИЕВ

Във виното ли е
истината

ИЛИ
Кое е главното,
за което мислят
политиците

Забелязал съм, че застуди ли се времето, наблизат ли Коледа и Нова година, някак си спонтанно започваме да си говорим за вино. Един се похвали какво вино е направил тъстът му, друг си спомни каква алжирка е пил, когато е служил войник в Елхово, трети се заканва да си поправи колата и още другата седмица да отскочи до Мелник. Понякога разговорите добиват и философски привкус.

- Защо да давам мъката с хубаво вино, след като можем да му се насладим? - това ме попита замислено преди ден-два един приятел.

Интересен въпрос! Наистина защо?!

Много по-разумно е да оставиш мъката настрана, пък да му седнеш с приятели, които също са оставили настрана своите мъки, пък да си налеете, пък да звъннат чашите, пък да си спомните старите казармени и старите любовни истории, пък пак да си налеете... Тогава оставените настрана мъки не е необходимо да ги давите, те сами ще си умрат от завист, че на чаша вино вие си спомняте не за тях, а за по-различни неща.

Между другото подобен ефект може да се получи и с ракия, и с водка, и с уиски, с мастика също, но виното все пак има това предимство да бъде начало на класацията и при даването на мъката, и при наслаждението. Неслучайно древните са казали, че във виното е истината.

Впрочем формулата - защо да се занимаваме с мъката, като можем да си доставим наслада, е валидна и при други ситуации.

Например - защо да си тровим живота с една жена (своя съпруга), след като можем да си го усладим този живот с много жени, които са, да речем, чужди съпруги?!

Или, както казва моят приятел, писателят Божидар Томов - защо да страдаме от алкохолизъм, след като можем да му се наслаждаваме?!

Известен е старият виц за дължника, който не можел да спи нощем от терзания, че няма как да върне парите, които е взел назаем от съседа си. Терзаел се той, терзаел се, докато умната му съпруга не го посветвала да се обади на кредитора и да му каже, че никога няма да върне взетите назаем пари.

- Нека той да не може да спи - рекла умната съпруга, - а ти си заспивай, стига си се блещил в тъмното!

Най-валидна обаче и най-често прилагана е тази формула при политиците. Всички те всяка сутрин, когато се събуждат, си казват: „Бе защо да мисля аз за народа и да си трова живота, като мога да помисля за себе си и да си оправа живота?! Няма да съм сто години на власт, я!“

Наистина - желязна формула!

ЕДНО ВРЕМЕ

Сава КРЪСТАНОВ

Тази студена октомврийска вечер в „Синята писана“ е необичайно тихо. Малцината редовни посетители мълчаливо отпиват питиетата си, заслушани в бурните пориви на вятъра. Тинката, облегнат на мокрия бар, се прозява отегчено. На масата на „интелектуалния кръжец“ самотният Коритаров разгръща безплатно вестниче. Изведнъж вратата се отваря шумно и заедно със студа в писаната нахлу и сче-товодителят Сомов.

- Какво си понесъл в тази чанта? - подхваща го Коритаров, видимо зарадван от неочакваната компания.

Сомов изцаква Тинката да му сервира обичайната водка, отпива един голям гълток и чак тогава проговаря:

- Два хляба, бучка сирене, птичи кренвирши, една бутилка оцет и два килограма германски картофи! Това е поръчката на жена ми и аз я изпълни доброволно.

- Здравата си се охарчил! - подхваща иронично Коритаров.

Сомов клати глава утвърдително, въздиша и казва:

- Едно време сиренето беше лев и осемдесет стотинки за килограм и беше истинско. Сега е седем лева за килограм, не е узряло и с палмово масло вместо мляко.

Коритаров се опитва да го прекъсне, но Сомов го спира с решителен жест: - Едно време кренвиршите бяха от истинско месо, хлябът беше от хлябна, а не фуражна пшеница и струваше двадесет и шест стотинки за килограм.

- Стига с това „едно време“! - сопва се Коритаров. - Ти само това си знаеш! Обаче Сомов продължава още поразпалено:

- Едно време думата „менте“ не беше позната на хората. Сега дори оцетът е менте. Да не говорим за спиртните напитки, за колбасите от соя и обрезки, натлъпкани с консерванти, или за зеленчуците, облагородени с нитрати. Мога да продължа и два часа няма да ми стигнат, но ще спра.

Настана тишина и Сомов сякаш се успокои, особено при вида на втората водка, която Тинката предвидливо сложи на момента пред него, но след малко, подтикнат от някаква вътрешна сила, Сомов заговори отново:

- И други познати, особено по-младите, ми повтарят „Стига с това „едно време“!“, а аз им отговарям, че за сегашното време няма какво да кажа. Пенсията ми от 180 лева говори достатъчно. За мен животът беше „едно време“!

Този път Коритаров не каза нищо, само замислено почеса глава и също отпи едра глътка от питието си...

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

ВИРТУАЛНИЯТ ПРЕЗИДЕНТСКИ МИТИНГ НА 10 НОЕМВРИ 89-ТА

Бях се уморил да представям на читателите на „Пардон“ различни световни баш майстори на карикатурата, но в този случай просто не мога да мълча. Как сега да не ви покажа човека, който има една от най-големите колекции карикатури в света, школа, в която обучава 1500 деца в уменията да рисуват смешно и умно, издателство, което издава по един тематичен албум карикатури всяка година, два от най-популярните карикатурни сайтове в интернет и на всичко отгоре, макар че е иранец и върши цялата тази работа, в Иран е и директор на азербайджанския карикатурен музей! Запознайте се с Рахим Багхал Асгари!

Ивайло ЦВЕТКОВ

Рахим АСГАРИ

Политикономия за всеки:
При бай Тошо вземах триста лева и имах три любовници.
Сега вземам хиляда лева и имам три кредити...

Модерни времена:
- Мамо, влюбих се.
- Как се казва? Може ли да готви?
Как изглежда? От добро семейство ли е? Какво е завършила? С какво се занимава? Сериозно ли ходите? Защо не ми каза досега? Когато ще излизате? Да ти дам ли пари?
- Тате, влюбих се.
- В жена?
- Да.
- Хубаво...

Американец пристигнал в Йерусалим, за да види Стената на плача, но не знаел как точно се нарича. Качил се на едно такси и казал на шофьора:
- Закарайте ме до мястото, където вие, евреите, плачете, крещите и се държите за главата пред една стена.
Шофьорът го закара до сградата на данъчната служба...

Младо семейство е в леглото. Съпругата казала:
- Скъпи, хайде да изиграем една ролева игра!
Съпругът:
- Хайде.
Съпругата:
- Ти си шофьор на такси, а аз съм младо и красиво момиче, което току-що е пристигнало в града и няма пари да си плати.
Съпругът:
- Хайде.
Съпругата:
- Чичо таксиметров шофьор, хайде да ме закараш, но да знаеш, че нямам пари, за да си платя! Моля те, ще ти се реванширам!
Съпругът:
- Изчезвай отук!

Модерни времена:
Първоначално я погледнах с недоверие. Но когато тя започна да пие ракия, аз осъзнах, че ще станем приятели...

Разговор при доктора:
- Докторе, мога ли да хвана СПИН, ако седна на тоалетната чиния в обществена тоалетна?
- Може, ако седнеш преди другият да е станал...

Знаете ли, че:
Джентълмен – това е мъж, който никога няма да откаже да помогне на жена, дори и да знае, че няма да прави секс с нея...

- Ако чуя още една подигравка за моята фигура – ще те ударя с пепелника по главата! Разбра ли ме?
- Да.
- Какво разбра?
- Разбрах, че твоето телло планира да ме убие.

Кама Сутра поза 114:
Жената и нейният любовник са в поза 69, а в същата поза съпругът и с pistolет 45-и калибър...

Житейски опит:
Когато един мъж стане баща разбира, че да облечеш едно малко момиченце е много по-трудно от това да съблечеш едно голямо...

Знаете ли, че:
Собственият бизнес е много по-успешен, ако имате собствен адвокат, прокурор и съдия...

- Защо искате развод?
- Жена ми държи в спалнята коза! Да знаете как мирише...
- Не можете ли да отворите прозореца?
- Да бе! И всичките ми гълби да

излетят?

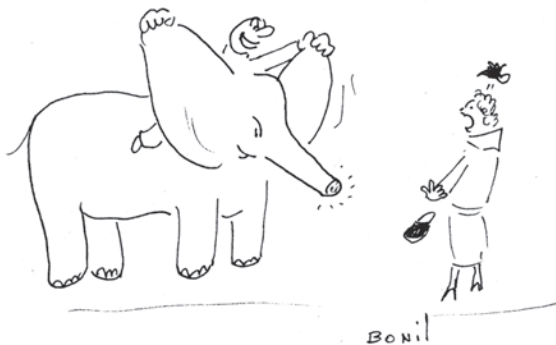
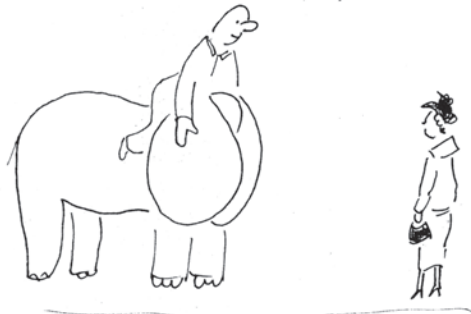
Блондинка се явява на изпит в Музикалната академия.

Един от изпитващите казва:
- Значи вие сега ще застанете с гръб, а ние ще натиснем един клавиш на пианото и вие трябва да познаете....
Обръща се тя, чува се тон. Обръща се с лице към комисията, поглежда ги един по един и в един момент посочва един от професорите и тържествено казва:
- Ти го натисна!

Спомен от лятото:
Двама българи отиват да свалят чужденки на морето, още първия ден се забиват в една дискотека, виждат две мадами и почват да ги черпят. Черпили ги те, пили, веселили се, накрая се заклатушкали с чужденките към хотела, но още щом влезли в стаята, единият паднал и заспал мъртешки сън. Става той на сутринта, гледа леко гузно другия, а той му вика:
- Брато, добре че бях аз, да отсрама българската чест!
- Ама как... - пита невярващо нашият човек - Как, ти... и двете ли?

Еврокласици

БОНИЛ - БЕЛГИЯ

- Не бе, преди да заспя и аз, им казах, че сме румънци...

Конфликт на интереси:
Двама колеги си говорят:
- Ужас! Шефът се заканва да съкрати половината хора в предприятието!
- Е, ние с тебе няма какво да се страхуваме. Просто се е скарал със жена си и сега разгонва всичките й роднини...

Жена се обръща към любовника си поличай:

- Мили, това не може да продължава така! Трябва да измислиш нещо друго! Не може всяка седмица да вкарваш мъжа ми за двадесет и четири часа в ареста!

В чудния свят на музикантите:
Двама цигуларии обсъждат свой колега:

- Чу ли, че Петров изнесъл концерт за гладуващите в Африка?
- Добре е направил. Нека разберат, че има нещо по-страшно от глад.

Американски умици:
Шофьорът Джон Смит от щата Северна Каролина решил да провери

нощно време на светлината на запалена клечка кибрит има ли бензин в резервоара му.
Имало...

Японска школа за пилоти-камикадзе. Инструкторът казва на новобранците:

- Гледайте внимателно! Ще покажа само веднъж...

Математик звъни по телефона:
- Ало, Иван Петров?
- Няма такъв тук.
- Как, това не е ли домът на Петрови?

- Не, тук са Стоянови.
- Ама номерът ви не е ли 632548?
- Не, 632545 е.

Математикът затваря и се чуди:
- А стига бе... Някаква си грешница в шестия знак, а такова голямо отклонение...

Умира банкер. Четат завещанието му:

"Скъпи роднини!
Сигурно с изненада ще научите, че похарчих 90% от парите си за жени, хазарт и пиене.

зох тук, бях президент на републиката!

Един отворил фирма за покупко-продажби.

- Как върви бизнесът? - пита го след седмица негов приятел.

- Отлично! Представи си, вчера купих за двадесет и пет кинта едно куче. Смених го за стар велосипед, а него - за ръчен часовник.

- Е, и?
- Часовника замених за кушетка, която продадох за двадесет и пет кинта!

- Значи, нищо не си спечелил!

- Не, ама какъв оборот, а?

- Как прекара отпуската си на село?

- Отлично.

- Въздухът там сигурно е много добър?

- Прекрасен! Напомпах си и четири-

те гуми на колата с него.

Канибалско племе. Един от канибалите тича при вожд:

- Съседното племе ни обявя война...

Вожда се потупва по корема:

- Ей, писна ми от банкети...

Студент английска филология излиза от изпит. Колегите му го питат:

- Е как е, взе ли изпита?

- Взех го май...

- И какво те пита професорът?

- Знах ли го, нещо на английски ми говореше...

Баща говори на сина си младоженец:

- Бедата не идва сама, тя идва с тъщата...

Някакъв тип намира запечатана бутлика. Отваря я и от нея излиза дух:

- О, господарю! Мога да изпълня всичките ви желания!

- Чудесно! Искам шенгенска виза.

- Двеста долара и я имаш веднага.

Разследват причината за пожар в някаква фабрика. Питат пожарникаря, който води разследването:

- Според вас, защо се е запалила фабриката?

- Ами, основната версия е, че се е получил взрив от някакъв газ.

- А другата версия?

- Ами може да се е получил взрив от някакъв друг газ.

Турист обикаля из джунглата и стига до негърско село. Всички мъже са застанали на площада и думкат тамта-ми.

- Какво правите? - попитал човекът.

- Ами от две седмици нямаме вода и...

- И какво, молите се за дъжд ли?

- Не, викаме водопроводчика от съседното село да ни оправя тръбите.

Седят три момченца в пясъчник, пият си биричка и си пушат. Минава някаква жена:

- Как не ви е срам! На колко години сте!? Защо не сте на училище?

Децата се споглеждат:

- Ти луда ли си ма! Кой ходи на училище на 5 годинки?

Малкият Вили не иска да спи сам. Бащата ляга до него и започва да му разказва приказка. По едно време в стаята става тихо. Майката предпазливо отваря вратата и пита:

- Заспа ли?

- Да, мамо, заспа! - отвърща шепнешком детето.

В края на прегледа лекарят казва на пациента:

- А сега отидете до прозореца и извадете максимално навън езика!

След малко пациентът вижда, че докторът вече пише рецептата.

- Но вие въобще не погледнахте гърлото ми!

- Няма нужда, диагнозата ви е дискотия. А това с езика е за да дразня данъчните отсреща.

От редактора Пак за феса и интереса

Борис ДАНКОВ

Миналата седмица писахме за протестите във фейсбук срещу повторното назначаване на Вежди Рашидов за министър на културата, в които взеха участие известни български интелектуалци и творци. През тази седмица в подкрепа на протеста тръгна и петиция с над 1450 подписи. Към подписаните петицията са: режисьорът Явор Гърдев, писателите Емилия Дворянова, Ангел Изгов, Марин Бодаков, издателят Манол Пейков. Тези дни към тях се присъединиха главният редактор на в. "Култура" - Копринка Червенкова, зам. главният редактор Христо Буцев, преподавателите от СУ "Св. Климент Охридски" - проф. Атанас Кьосев, Амелия Личева и Райна Гаврилова, актрисата Касиел Ноа Ашер, изкуствоведките Светлана Куюмджиева и Весела Ножарова, скулпторът проф. Велислав Минев и др.

Пак във фейсбук писателят Георги Господинов изрази недоволството си относно мнение, че "нов човек трябва

да поеме министерството на културата". Според проф. Ал. Кьосев "изборът на Рашидов за министър на културата при такова брутално невежество е удар върху Реформаторския блок". "Вежди е арогантен, брутален, невежа и неграмотен" - заяви пред Би Ти Ви Копринка Червенкова.

Но заедно с тези ясни "отводи" на Рашидов не закъсняха хвалебствения и... поздравленията по негов адрес. Така Боян Биолчев бил предпочитал за министър "рязък човек като Вежди, отколкото зализан праведник". Възторжено се изразяват за него артистите Андрей Слабаков и Валентин Танев, Христо Мутафчиев. "Абсолютно заставам зад Вежди!" - тръби певецът Данчо Караджов. Лични поздравления му изпращат шефът на КНСБ - Пламен Димитров и кметът на Бургас Димитър Николов. Почти сакрално звучи откровението на издателяката Божана Апостолова: "Вежди е голям скулптор и мой приятел".

Е, как няма да е "голям", като знае на кого колко да бутне от бюджета на МК или да осигури по линия на чужди фондации за издаване на "турски шербети"; да раздвижи "културния туризъм" с хамама на Сюлейман край Бургас? Може ли Сметната палата да каже колко от тези лоялни на Вежди интелектуалци са кълбнали от неговата храбилка? Не, не може.

БАЛКАНИ

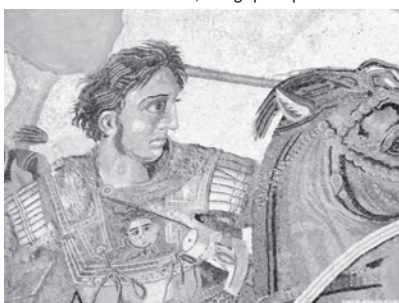
Гърците търсят гроба на Александър Македонски

Гръцки археолози също търсят следи от гроба на Александър Македонски - съобщават световни медии. Както вече писахме (виж ДУМА от 28 август т.г.), подобни търсения бяха осъществени неотдавна в съседна Македония.

По време на разкопки в околностите на град Амфилополис (намиращ се в делтата на р. Струма) гръцки археолози са открили "каменна ниша със скелет на знатен човек, погребан в огромна гробница от времето на Александър Македонски". Според учените археологическата находка се отнася за "човек, който е бил погребан с религиозни почести". По всяка вероятност "той е бил известна личност, тъй като погребалният комплекс е бил обкръжен от половин километра мраморна стена".

Според първоначалните предположения на гръцките археолози в разкопаня гроб може би са били погребани съпругата на Александър Македонски - Роксана, и техният син Александър IV или един от сподвижниците на владетеля.

Както е известно, "надграварата" за намиране на гроба на

Александър Македонски продължава от IV век насам. В нея напоследък са особено активни скопските археолози, които се стремят да намерят митичния гроб (на всяка цена), за да легитимират съществуването на своята държава.

ГАЛЕРИЯ

„Арте“ представя художника Георги Ковачев

Георги Ковачев-Гришата

Галерия „Арте“ на 4 и 5 декември, от 11 до 19 часа ще покаже за любители на изкуството, приятели и колекционери

Монотипии (1964-1972), Рисунки (1975) и Портрети и Пейзажи (от 1964 до 80-те години на XX век) на художника Георги Ковачев - Гришата. Моно-

типии са от цикъла "Българри" и "Магони", а живописиста - от "Терени", показани в спорната изложба от 1972 на ул. "Раковски" 125, и тази от 1979 г. в Дома на киното. Тези негови творби са оценени тогава от една част от критиката като бедни рисунъчно, схематични и формални, лишени от художествена правда и вдъхновение, а от друга, Георги Ковачев е определен като естет и поет, който познава съвременния пластичен език, на който пейзажите са сложни като цветова композиция, носещи дъха на земята, а като образност - психологизма и вълбеността на българските мадони. Показаните монотипии, рисунки и живопис дават представа за драматичния път на поколението, формирано между двете световни войни и реализирало се през Втората половина на XX век.

С тази инициатива галерия "Арте", под егидата на проф. Аксиния Джурова, започва показването на творби от художници - познати и непознати, белязали пътя на българското изкуство през XX век.

СНИМКА АРХИВ НА МИЛКА ПЕЙКОВА

ГОРЕЩО ЗАГЛАВИЕ

„Диктаторът“ на Антон Страшимиров излезе в ново издание

Биографичният труд "Диктаторът" на големия български писател и публицист Антон Страшимиров излиза в поредната "Спасената история" на издателство "Изток-Запад". Това е второ издание на тази интересна книга през последните 20 години. Предишното издание на малко известното издателство "Стрелец", излязло през 1993 г.

Книгата е издадена за пръв път през 1935 г. Тя представя Антон Страшимиров не само като значим писател, комуто принадлежи безспорното заклане за българския фашизм

"клаха народа, както турчин не го е клал", но и като голям документалист. В нея той проследява детството и младостта, извамата на Ст. Стамболов като революционер, политик и общественик... диктатор.

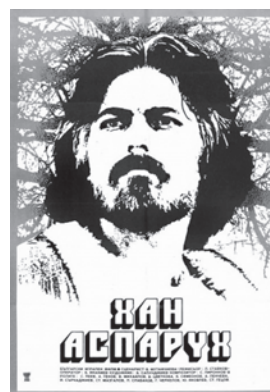
Описва престоя му в Одеса като руски семинарист, съпричастен с идеите на Прудон; по-късно като участник в БЦРК в Букурещ, Руско-турската война; в изграждането на младата българска държава. Проследява сложния генезис на неговите възгледи - през русофилство и русофобия към своеобразен авторитарен прагматизъм, отношението към македонския въпрос, до политическата бибел на диктатора. Автор на преговората към книгата е проф. Андрей Пантев.

СКАНДАЛ

Изгубен е оригиналът на филма „Хан Аспарух“

...Това е било установено по време на състоялите се неотдавна Десети юбилейни салони за съвременно изкуство "Гранд хотел Поморие", непосредствено след прожекцията на филма "681-ва: Величието на Хана", на която са присъствали режисьорът на емблематичната филмова продукция Людмил Стайков и артистът Стойко Пеев, изгубил ролята на хан Аспарух.

Л. Стайков е споделил, че не знае къде в момента се съхранява оригиналната лента на "Хан Аспарух" (ако въобще се съхранява). Последното забъртане на филма на голям екран било станало преди 25 години, а DVD дисковете, на които е записан филмът, били неправилно форматиращи, поради което при прожекцията образите изглеждали "не-

естествено сплескани". По този повод общината в По-

морие, организаторите на Салоните за съвременно изкуство и бургаското радио "POWER FM- България" били поели инициативата да открият оригиналното копие на "Хан Аспарух", което да бъде записано от аналогови на дигитален формат.

Филмът е заснет през 1980 г. в левенското с. Рибен с участието на повече от 60 000 реални лица и артисти като: Стойко Пеев - хан Аспарух, Васил Михайлов - хан Кубрат, Стефан Гецов, Аня Пенчева, Йосиф Сърчаджиев, Денко Росич, Велко Кънев, Стойко Мазгазов, Борис Арабов, Климент Михайлов и др. Лентата е носител на голямата награда "Златна роза" на филмовия фестивал във Варна (1982) и Димитровска награда (1983).

П О Е З И Я

Нови стихове от
Иван Гранитски

Превръщане

Късно слънце Виолетов залез
Ята тревожни щъркели кръжат
Хоризонтът е оловно сив и ален
бучат далечни тъмени отбъг

Изглежда иде гъжд пороен
буреносни облаци пълзят
Миг и ще се сгромоляса с вой
разгневеният небесен аг

Приличат хората на мравки
обезити от атавистичен страх
и вярват искрено че здраво
затънали са във порок и грях

Вярват кръстят се докато отминат
вирушката от черни сприи
а после подличко ухилени
отдават се на тъмните стихии

Пошли страсти ги изгарят
животинското начало избуява
Без чест достойнство и без вяра
те се превръщат в кал и плява

Загадка

На прозореца ми кацна сойка
и вежливо заговори -
Чудно е че вие хората
приемате така спокойно
световните неправди

Ако птиците не бяха смели
и въплъщение на Свободата
устоите на красотата
цяха да са побелели
унизени покрусени срамни

Б е л е т р и с т и к а

Лирични миниатюри от
Димитър Стефанов

Трохи

Трите гълъба на притоара изкълбаха
трохите от кифлата, която момчето
им подхвърли. Други птици нямаше.
Не удвигаше и тролоят. По булеварда
летяха леки коли. Една от тях гълъбо-
восиба. Очите им жадно светеха.

Ако не знаеш - след летежа си и те
ще спрат при трохи, които денят ще
отрони за тях.

На светофара

Плисна априлски гъжд. Доиде с
облаци, а не със сиво небе.
Пална светкавица. Подгони хора.
Разтвори чадъри. На кръстовището,
пред очите на полиция, мина на чер-
вено.

Само след мигунка гъждът изчез-
на от улицата с непозволена скорост.
Влюбена двойка сви със съжаление
чадъра, под който двамата се бяха
топло припанинали.

На безброй места затрептя а-
прилско слънце. Джъдът му беше беля-
зал толкова много мокри отблясъци.
На зелено първа мина пролетта.

От десет до едно

Малкото дете расте и се променя.
Ето, научава се да брои. Най-напред
от едно до десет. И то на две или на
три години.

А милото внуче е прекрачило и
следващия праг. То ме пита:

- Дядо, можеш ли да броиш от
десет до едно?

- Ще се опитам - усмихвам му се аз.
- Ето: десет, осем, седем, шест, чети-
ри...

- Чакай, чакай, грешиш, дядо.
- Не, възрастните не грешат -
продължих да посъждам. - Пък и да
грешат, не си признават.

- Слушай и се научи: десет, девет,

И какво значение тогава има
дали човек си или птица
Небесната хармония е необяснима
и андрогини истинските жрици
Застинали пред дверите на Храма

разбираме че вечното предначертание
е ясно и е рядко Ала няма
решение и последно окончателно
на загадката говореща и няма
Храмната завеса е раздрънана

Палитра

Тлеят угарите на кафявите стърнища
редуват охрените ивици зелена шир
застиват яворите в жълт шпалир
Огньовете алени на утрото дишат

Открехват сините очи на небосвода
премрежните виолетови ресници
И реят се червено-белите регици
на легиони щъркели свободни

Палитрата на Естеството засиява
Блещукат цветовете на дъга играва
Розовата роза в кехлибар прелива
трендафили ухаят в небесната гърбава

Най-високо слънце яростно прежура
Ала спокойствието е измамно бяло
Сивото безмълвие на плагнето е спряло
загава се гръмовна черна буря

Този валс на багри загляждава
тромпетите на битието да тръбят
че единствената истинска държава
е от дух материя и цвят

Краят на кръга

Сгушен в клоните на бряста
соколет философски разсъждава -
бъдещето е съвсем неясно
а пък миналото плява

ИВАН ГРАНИТСКИ е роден през 1953 година в София. Завършва журналистика в СУ "Св. Климент Охридски". Бил е редактор и заместник главен редактор на вестник "Пулс", заместник главен редактор на "Литературен фронт", директор на ИК "Христо Ботев". През 1995-1996 година е начело БНТ. Година по-късно създава издателство "Захарий Стоянов", чийто директор е досега.

Автор е на повече от 21 книги с поезия, критика и публицистика, сред които "Марксвата полемика" (1984), "Време и художествени идеи" (1987), "Отвъден щурец" (1999), "Кораб от светлина" (1999), "Гео Милев и трагиката на националната съдба" (2000), "Храм" (2001), "Преди да дойде здрача" (2002), "Лялото на чакалите" (2003), "Атлантита" (2003), "Луди водят слепи" (2004), "Ловци на метафори" (2008), "Криптически етюди" (2008), "Бездна" (2009), "Щерна" (2011), "Начала" (2012), "Тринакия" (2013) и др.

Единствено сега си заслужава да съзерцава цъфналите синори
лети си над зелената морави
и чертае волни фигури

Лети лети докато достигне
дори до края на кръга
където Свободата му изригва
в хилядолетието на мига

осем, седем, шест, пет... И тогава
удва четири...

Ах, тази крехка възраст на исти-
ната!

Шепот

Едва успях да се вмъкна във вагона
на припряното метро. Двойната врата
събра крила за гърба ми. Не ме ли
подмина тя към свободната седалка?

Срещу мен седяха две девойчета.
Едното, изправило осанка, с поглед,
закован встрани от мен. Другото,
сложило глава на неговото рамо, за-
ровило лице в косата му. Досади ухото.
Долгових шепот.

- Ще съжалява! - стъпни поглед
изправеното. Гласът му бе рязък.

Другото момиче внезапно показа
лице. По бузите му се стичаха сълзи.
Пое дълбоко дъх и пак завря шепот в
кърдриците.

- А може би причината е друга -
омекна резкия глас.

Другото не се надигна. Продължи
да шепне в косата.

- Но той те обича! - наведе се
изправената глава.

Най-после тъжното момиче
отвърна лице изпод косата на при-
ятелката. Между сълзите му трепна
усмивка. Не беше ли това надежда-
та?

32 май

Рагости...

Толкова много цветя на двора, в
градината, в училищните венци!

Първа зрелост...

Ето го най-краткият път от
цъфналото гърбо до сладкия плод. Дори
случайно да е ръсал последен зимен
сняг, моята ръка го откъсва от клона
и бере ранните зрели черешки.

24 май...

А моята гуша се протяга към

плодовете на Словото.

Нов поглед...

Какви са тия останки от гревни
зидове сред гъстата майска трева?

Едноезичните господари...

Те решили да издигнат до небеса-
та своята Вавилонска кула. Но раз-
гневеният Господ Бог не искал тяхно-
то властолюбие до себе си. Обърнал
строителите на кулата с разноезич-
ие. И те я изоставили.

Светлите братя Кирил и Методий...

Те първи стигнали до прозрение-
то, че ако се гради кула на духовната
крепост, разноезичието ще я иззидва
по-различна, по-висока и здрава. И
благословена от бъдещето...

За майски размисли нека имаме ген
повече!

Зимно щурче

Телевизорът в стаята стоеше
помръкнал. Фирмата иска месечната
такса за включване в мрежата да се
предплати в първите часове на месе-
ца, не изчаква да си получим пенсията.

Мълчеше и радиото. То не се нуж-
дае от платена такса, а само от нов
щепсел.

Пък и защо да преживявам тези
безкрайни техни злополуки, катаст-
рофи, терористични акции, политиче-
ски интереси и съвети...

И тогава от потайно тъгълче за-
свирука щурче.

Откъде и кога тази есен то беше
влязло в старата ядовита къща? И
лятна вечер ли беше чакало в селската
стая, в която зимният ген ме
беше забторил? Е, стаята сега беше
лятно затоплена...

Неговата кропка песен предаде на
напрегнатата ми градска душа своето
тихо спокойствие... Мярна се детски
спомен... Прокрадна се усмивка -
дано се чуем с него и напролет отбън
на двора...

После всичко потъна в уморената
ми просъница. Дватама със щурчето

ДИМИТЪР СТЕФАНОВ е роден на 20 март 1932 г. в с. Щумата (Денчевци), Габровско. Завършва гимназия в Дряново и чешка и българска филология в Прага (1954). Работи като редактор в Радио София (1955-1969), издателство "Народна младеж", "Български писател" и сп. "Пламяк". Сътрудничи в много периодични издания. Поет и преводач, един от известните автори на хайку в българската поезия. Автор е на повече от 25 книги, сред които "Най-голямото небе. Стихове" (1965), "Знак за събиране. Стихотворения" (1968), "Верига от криле. Стихове" (1970), "Стихотворения и поеми" (1978), "Защо снегът" (2002), "Очертания на мига", "есе" (2008), "Стихове с усмивка" (2013) и др. Превел е повече от 40 книги с поезия и проза на чешки и словашки автори.

сладко-сладко сме заспали.

На сутринта го потърсих из ста-
ята. Не го открих. През деня то не се
обади. Бях достатъчно зает - утре си
тръгвах - за да мисля за него. Но
когато се смрачи, то пак засвирука. И
спокойствието отново гоиде при мен.

Милото щурче. Да можех да опнеса
в милионния град неговата зимна
песен!

Боян Ангелов:

Талантът без морал не струва пукната пара

За жалост в българската литература се появиха прекалено много станиолени слънца, които излъчват фалшив блясък - казва председателят на Съюза на българските писатели

Интервю на Борис ДАНКОВ

- Вече няколко месеца си на "горещия стол". Как се чувстваш като председател на СБП?

- Чувството ми е нееднозначно, защото отговорността е голяма и очакванията на колегите ми - също, а проблемите са още по-големи и трудно разрешими. Не бих казал - неразрешими. Все пак съм оптимист в намирането на правилния изход. От друга страна, опитвам насладата с десетилетия негативно отношение на институции и отделни личности към писателския съюз, но мисля, че и за това може да се намери решение.

- По време на отчетно-изборното събрание имаше много емоции и изказвания, незаслужени обвинения и подозрения. Какво остана в душата ти от този драматичен избор?

- Думите имат способността и да лекуват, и да раняват. Страшно е, когато писатели се обижда и нараняват с думи. Бях обвинен, преди още да съм избран за председател на съюза, че съм щял да замислям следи. Първото нещо, което направих след избора ми за председател, бе да предам осигурения доклад на прокуратурата. Очаквам нейното решение.

- Тежък ли е председателският кръст?

- Тежък е писателският кръст, но и председателският не е лек. Искан ми се да помогнем на всеки български писател, на всеки български творец, но СБП разполага с малко възможности за това. Тя трябва да године от гърбащата и преди всичко - от Министерството на културата. Новият културен министър може да създаде Национален фонд "Литература", който да спонсорира издаването на книги от съвременни български автори чрез специализирана библиотека на издателство "Български писател" и други издателства на творчески съюзи. Така всеки утвърден български писател може да бъде представен в отделен том голям тираж. И тези книги да се предоставят като дарение на библиотеките в страната и на българските културни центрове по света. Томовете могат да бъдат преведени на английски език и по този начин българската литература да стане достъпна по света. Има достатъчно ерудирани, безкомпромисни и почтени литературни редактори, които да извършват селекцията на подобна поредица. Почти всички средства Министерството на културата засага отпусна например за закупуване на книги на Джоан Роулинг и Паулу Коелю, на други чужди автори.

- Кои са проблемите, които получих в наследство от предишното председателство?

- Проблемите са много и не от вчера. Загубени са безвъзвратно редица имоти на СБП - и то извън всякаква логика. Прочее ние спанаме свидетелствата на шепа безскрупулни люде разграбиха Отечеството, затова случило се не ме учудва. В момента сме свидетели на най-големия абсурд. Не съществува гърнава, а мафия, която ни устройва гладаторски борби. За съжаление в тези битки сме не само зрители, но и жертви. Сценарият от 1997 година е в пълен ход, а сценаристи са същите и разграбването продължава.

- Имаше много съмнения за злоупотреби с власт и средства. Каква е

действителната картина на нещата?

- Не мога да коментирам подробности, тъй като не съм бил член на нито едно от бившите ръководства на съюза. Учудвах се понякога на логиката, по която се раздаваха литературните награди. Ние, редовите членове на СБП, научавахме това постфактум. По същия начин узнавахме и за "пътешествията" на почти едни и същи писатели в Западна Европа, в Китай и Русия. Тази порочна практика трябва да бъде прекратена. За себе си мога да кажа, че никога не съм ползвал почивните бази на СБП и не съм очаквал да получа една или друга награда. Сега, когато наградихме български писатели по случай Деня на народните будители с грамоти за принос към съвременната литература, се чува гласове, че сме обезценили моралните стимули, което е тенденциозно и невярно.

- Каква е истината за така наречените "писателски имоти"?

- Истината е, че по време на председателството на Николай Петев не е продаден никакъв писателски имот. На мястото на старата вила в Созопол е построена нова станция, на която СБП е съсобственик, но земята си остава собственост на съюза. Направен е ремонт на почивната станция в Хисаря, за са необходими още средства за цялостното ѝ обновяване.

За съжаление през изминалите години са подписани договори, които са неизгодни за СБП, но е необходимо време за тяхното разпознаване. Забедени са дела срещу недобросъвестни наематели, но всеки адвокат ще каже, че и най-бързата процедура трае не по-малко от година. В момента извършваме актуализация на писателските имоти, за да разберем какви са реалните им цени. Ако те се стопанисват правилно, Съюзът ще получи средства, с които може да окаже материална помощ на писателите.

Ала аз искам да попитам онези писатели, които са управлявали съюза преди мен - защо СБП е изгубил петиманната сграда на ул. "Ангел Кънчев" 5 и двора "Ситняково", къде са стопиците картини от български художници, подарък на СБП? Някои от тези случаи на изгубени имоти нямат давност и някои от тогавашните членове на ръководствата на СБП са все още живи и здрави...

- Кои са целите и задачите, които си поставиш като председател на СБП?

- Главните цели са две. Първата Съюзът на българските писатели да си върне отново авторитета на творческа организация, с която да се съобразяват българските гърнавници и политици. СБП не е и не може да бъде един измежду многото писателски съюзи и сдружения. Това е стогодишният писателски съюз на Иван Вазов, Петю Яворов, Елин Пелин, Стилиян Чилиндров, Михаил Арнаудов, Димитър Талев, Димитър Димов, Георги Джагаров, Николай Хайтов...

Втората главна цел е да помагаме за творческата реализация и физическото оцеляване на творците.

Имаме и трета цел - да отстояваме заедно с другите творчески съюзи и писателски сдружения, обща позиция за защита на българската култура от повсеместния нийлизъм, от бездарията и ширещото се беззаконие. Но това ще зависи не само от нас, а от цялата писателска гилдия.

БОЯН АНГЕЛОВ е роден на 27 август 1955 г. в Панагюрище. Завършил е специалностите философия и българска филология в СУ "Св. Климент Охридски". Работил е като редактор и главен редактор в столични издания, в Министерството на културата, в Комитета за телевизия и радио. Защищава докторат в Института за философски изследвания към БАН, а от 1998 до 2005 г. живее и работи в Швейцария, където завършва Академия за педагогически науки с признат докторат. Специализира и преподава в областта на валдорфската педагогика, историята на философските системи и социалната психология. Бил е заместник председател на Съюза на народните читалища. Автор на 19 поетични книги. От началото на 2013 г. е директор на издателство "Български писател", а от юни т.г. - председател на Съюза на българските писатели.

- Кой ще е основният приоритет, на който възнамеряваш да отделиш най-голямо внимание?

- Искам българското общество да разбере, че писателското слово е сила, а писателят е призван да бъде морален съдник на своето време. Приоритет ще ни бъде да помагаме, доколкото е възможно, на талантливите и честни писатели. Талантът без морал не струва пукната пара. За съжаление в българската литература се подбизават и автори, които служат на Юда и мамона, на чужди геополитически интереси. Появиха се прекалено много станиолени слънца, които излъчват фалшив блясък.

- Често се чуват обвинения, че СБП се е превърнал в геронтофилска организация. Какво възнамеряваш да предприемеш в тази насока?

- Ние сме специалисти в обвиненията. Личното ми мнение е, че е загърбена работата с младите автори. Дори моето поколение - на шестдесетгодишните - сякаш е изпитано в тъла. Най-важното сега е да се обърне внимание на всеки член на писателския съюз, независимо от неговата възраст. Към възрастните - с уважение и респект, към младите - с внимание и грижа.

Вратата на СБП ще бъде широко отворена за младите поети и белетристи, литературни критици и есеисти, които сме готови да приемем в най-стария писателски съюз, да им окажем подкрепа за тяхната творческа изјава и развитие.

В скоро време възнамеряваме да възстановим и Кабинета на младия писател, а неговите сборки да стават в дома на Дора Габе, който тя е завещала за младите автори.

- На какво и кого мислиш да се опреш при решаването на проблемите, които стоят пред съюза?

- Преди всичко на Управлението съвет, на честни писатели като Драгомир Шопов, Кольо Георгиев, Христо Ганов, Благовеста Касабова, Борислав Бойчев, Надя Попова, Симеон Янев, Любомир Левчев, Евтим Евтимов, Христо Черняев, Тенко Тенев, Пламен Панчев, Станислав Пенев, Панчо Панчев, Лъчезар Еленков, Матей Шопкин, Никола Стапков, Михаил Белчев, Иван Матанов, Чабдар Добрев, Иван Спранджиев, Петър Динчев, Иван Грантшиев, Ели Вудева, Атанас Рагойнов, Ненчо Славчев, Иван Есенски, Стоян Бойчев, Тодор Биков, Петя Цолова, Петър Андасаров, Борислав Владинов, Минко Танев, Радослав Игнатов, Димитър Христов, Боян Бойчев, Роза Боянова и много други.

Особено много ще разчитам на младите, поети и писатели, които твърдят, че се докажат като творци и автори на високохудожествена литература.

Надявам се на подкрепата на гърнавните институции и общинските ръководства. С кмета на Ловеч Минчо Казанджиев например се договорише за учредяването на награда на името на Димитър Димов. С кмета на Стрелча Иван Евстатишев учредихме награда на името на Богдан Овесиан. Възстановихме наградата "Александър Вутишки". В края на октомври в Генерал Тошево се проведе десетото юбилейно издание на конкурса "Дора Габе".

А що се отнася до международната дейност - вече подготвихме договори с писателските съюзи на Унгария, Италия, Азербайджан, Украйна, Сърбия. Продължаваме договорните си отношения с Международната европейска писателска асоциация в Брюксел, с писателските съюзи на Китай, Русия, Беларус, Македония и Словения.

Правим опити за установяване на делови контакти с писателски сдружения в САЩ, Канада, Финландия, Швеция, Дания, Полша. Изключителна помощ за разширяването на връзките ни с писателски сдружения от славянските страни получаваме от Международната артистична академия на поетеса Елка Няголова.

- Ти си автор на няколко поетични книги. Остава ли ти време за творчество или изцяло те поглъща управленските ангажименти?

- За творчество остават само нощите.

- Върху какво работиш, какво пишеш в момента и каква нова книга да очакват от тебе читателите?

- Завършвам нова поетична книга с малко странното име "59 отстояния". Тя почти изцяло е плод на мои съновидения. Дано да се е получило нещо по-различно от онова, което съм писал досега.

- Вече не питам какво става с културологията и ще ти остане ли време за лекции в Швейцария?

- Моята дейност в Швейцария като постоянен ангажимент е прекъсната, защото тук, в България, задачите ми като председател на СБП не са никак малко. Оставям ангажиментите ми с някои фондации и издателства там, но те по никакъв начин няма да попречат на работата ми.

- Какъв е девизът, от който се ръководиш?

- Бързай бавно!
- Благодаря.

Какви демони ражда безбожието?

Според проучване на Дружеството на психолозите в България жертва на компютърно насилие и онлайн тормоз са били 23 процента от децата между 10 и 14 години

Константин ЕЛЕНКОВ

У нас е така: припламва дискусия по повод трагичен случай, после затихва, замира или съвсем умира. След време, когато трагичният случай се повтаря, спорът се подновява, разпалваме се за кратко, дори се заклеймяваме за равнодушие и отново - тишина. До следващото актуализиране на проблема. Идва ред на учудването: защо точно с нас и защо отново?? Започваме да се вайкаме и проклинаме, да си поспираме главите с пепел... И пак забравяме! Забравяме кой, какво, кое и как е било... Остават въпросите: как сме допуснали? Как не сме видели? Как сме могли да бъдем толкова безразлични и равнодушни?

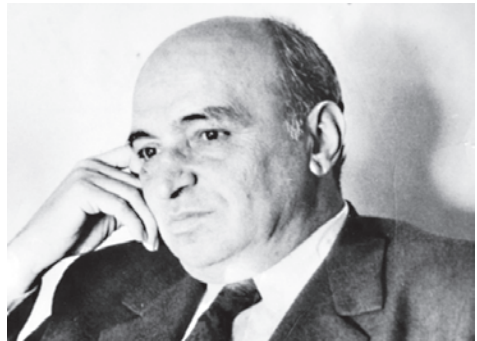
Безпапетни и безчувствени? Та нали става дума за деца нли?

Дано не прозвучат примитивно-назидателни литературните примери, които приваждаме като аргументи за печалната злободневност на един вечен проблем. Искане ни се с това да поставим началото на един разговор, малко преди Коледа, която с други знакови празници да ни напомни със системно повтарящи се трагични епизоди - софийската дискотека Индиго, загиналите в река Лим, катастрофата в Симеоновград навърх Великден!

Злото не е от днес

Според представително общоевропейско проучване от 2010 г. "Деца от ЕС онлайн", 6 на сто от българските деца между 9 и 16 години, които ползват интернет, са били подложени на онлайн тормоз. Според проучване на Дружеството на психолозите в България обаче жертва на онлайн тормоз са били 23 процента от децата между 10 и 14 години. Днес вече имаме термин "онлайн тормоз" за компютърните капани на насилие и издевателства. Той е толкова опасен, колкото реалният, а дори и по-опасен, защото съобщенията могат да бъдат твърде лични, а да достигнат до много хора за кратко време...

Оказва се, че писателят Павел Вежинов е

Павел Вежинов

открил този синдром на ранното ожесточаване - описал го е превъзходно в повестта си "Момчето с цигулката"... Две момчета, тийнейджъри, пребиват за нищо възрастен клошар. За... самодокъване. Откъсът, който представяме, е в същност развързката - разговорът между следователя и бащата на едното момче - момчето с цигулката...

*- Рано следобед извиках тук класната наставница на вашия син. Да ви кажа искрено - тая личност ме потресе повече, отколкото случката край реката. Най-лошото е, че тя е поразена просто до мозъка на костите... От какво?... Ето това е трудно да се обясни... От пошлост, от педагогически фалш, от най-примитивни представи за възпитание. Но, надявам се, че я познавате...
- Не, не съм я виждал дори...
Лицето на следователя се покри с руменина.

- Чудесно! - каза той. Тъй си и предполагаш. Ако е въпрос на уроци по цигулка - вие, естествено, намирате професор. Ако момчето легне с температура - пак някой професор ще дотича до леглото му. Но какъв смисъл да се интересувате кой възпитава неговите мисли и чувства?

- Интересува ме! - каза намръщен бащата. - Но там е работата, че нямам право на избор...

- Даже не сте си дали труд да я видите...

- Щом нямам право на избор - все едно, мен тя не ме интересува...

- Напразно - каза следователят. - Тя точно затова живее - от липса на интерес към личността ѝ. Но както и да е - аз я поразпитах за туй, за онуй... Разбира се, всяко нейно мнение трябва внимателно да се дешифрира. Неин идеал са доносчикът, зубрачът, жалкият подмазвач. От такава гледка точно вашият син, естествено, никак не ѝ се нрави... Това трябваше да се очаква... Той е наистина много умно и чувствително момче...

- По-скоро затворено - каза бащата.

- Не, чувствително! Даже болезнено чувствително! Именно той, а не някой друг е измислил девиза на тяхното братство - "Ожесточавай се!". Разбираме ли смисъла?... За да можеш да съществуваши, трябва да ожесточиш и душата си, и чувствата си. Но срещу какво?... Тук момчето млъчи... "Срещу всички" - казва то. Но не е така. Може би срещу плодотворите на нашето възпитание... Или пък срещу неправдата, която вижда даже в своя дом...

Следователят млъкна. И бащата млъкнаше...
("Момчето с цигулката", с.с. 137-138)

(Това Павел Вежинов е написал през 1977-ма! Публикувал го е през 1978 г.)

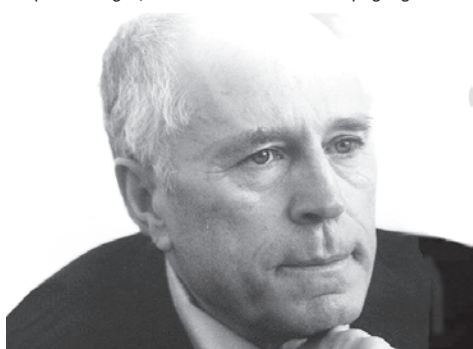
Изкуството да се възпитава душата

А ето откъс от статията на екзарх Стефан "Истинската грижа", 1917 г:

"...участта на нашите деца е по-лоша даже от тая на добитъка ни: за него ние повече се грижим, отколкото за децата си. Ако някой има кон, той всякак се старае да намери за него добър слуга, който да е честен, да не е крадец, да не е пияница и да си знае работата. Ако пък трябва да търсим наставник за сина си, ние приемаме който се случи, макар да няма нищо по-важно от неговата дължност. Защото кое изкуство може да се сравни с изкуството да се възпитава душата и да се просвещава умът на младежа? Тоя, който знае това изкуство, трябва да бъде по-внимателен от всеки живописец и ваятел. Но ние за това никак не се грижим, гледаме само синът ни да получи свидетелство за образование. Па и за това не се грижим, ами се стараем не да стане по-добър и образован, а по-лесно болат. Ако това може да се получи без учение, ние не бихме се грижили и за него. Видите ли каква сила има у нас страстта към парите?

Но каква полза от такива изобилчения?
Ние се въоръжаваме против тази страст с думи, а тя ни побеждава с дела!"

През 1925 г. у нас се създава "Дружество за закрила на децата". Негов почетен председател е

Николай Хайтов

Екзарх Стефан

княгиня Евдокия, а действителен - екзарх Стефан (тогава архимандрит). Тогава (30-те и 40-те години) писатели, духовенство и държава са единодушни в областта на морала и възпитанието! Без предварителни уговорки и специални закони! Без прехвърляне на отговорност от един на друг...

Без вяра няма граница между добро и зло

Ето едно мнение на Николай Хайтов: "За пръв път се докоснах до това списание ("Християнче", бел. ред.) през февруари 1937 година, преди цели 63 години. Подготвах се по това време за явяване на изпити за първите два класа на гимназията, в родното ми село Яврово, и не у дома, където, а в метоха на църквата "Св. Богородица". Там, в метоха, селският свещеник ни беше дал една от хубавите стаи, с голяма печка и две широки маси, на които през деня пишехме и четяхме, а през нощта ги използвахме за кревати. Говоря в множествено число, защото бяхме двама "частни" ученици - аз и едно момче на моите години. Та ето, този млад свещеник един ден донесе в "учебната" ни стая току-що получена поща за църквата, в която имаше и една тънка книжница с наслов списание "Християнче". Аз го прелистих един-два пъти и попаднах на един разказ от ученика в прогимназиален клас на с. Бреница, Северна България. Разбрах, че списанието е предназначено за учениците от основното училище: от първи до седми клас. Разказът ми хареса, но докато го четях, си мислех, че мога да напиша по-хубав. Седнах и наистина написах. Дали беше хубав, не знам, но ми се поиска да го видя напечатан. Озаглавен беше "Празничен подарък"...

Аз имах късмета да преживя гигантския опит религията да бъде стъпкана като "опиум" за народите, а християнските ценности - повалени и подменени с партийни. Откъснахме децата от религията и отлегахме външета.

Защото без вярата и религията няма граница между добро и зло на този свят. Няма спирачка за тъмните нагони на човека, ако не е страхът от Бога. Така на добър час на сегашното списание "Християнче" в мисията му да възстанови спасителната вяра в нашия Бог Исус Христос."

Отдолу: "На читателите на сп."Християнче".
Да им е честито новото хилядолетие" 12 дек. 2000 г. (Погнус). Н.Хайтов

Забравихме думите грях и морал

Една малка подробност - в началото на миналия век у нас излизат над 200 списания и вестници за деца, включително за религиозно възпитание като: "Светулка", "Депска вяра", "Християнче", "Православно християнче", "Звездича", "Пчелица"...

Ами "Християнски свят" (1892) излиза ежесечно до 1934 г., а "Народен пастир" през 1911-1912 г. И прочее, и прочее...

Излиза, че безбожието не е от вчера! Не е и от завчера! От днес е.

Както е днешна грижата за душите на децата ни, която не полага никои.

Казват ни го и Павел Вежинов, и Николай Хайтов, и Екзарх Стефан...

Изводи ли? Ние забравихме думата грях. Или ако я произнасяме, правим това с ирония и подигравка. А, общо взето, млъчим. Както бащата и следователят. ("Следователят млъкна. И бащата млъкнаше...")

И забравяме дори думата морал, защото тя по е някак си близо до думата Бог!...

Лавица

Неделник

Преклонение пред жестокия учител

Да си спомним за Иван Динков

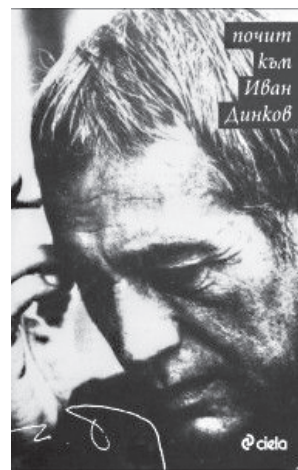
Кирил МОМЧИЛОВ

В издателство "Сиела" излезе от печат една необикновена книга - "Почит към Иван Динков". Съставителят на този уникален том, известният критик и историк на българската литература Никола Иванов, е включил 17 стихотворения от Иван Динков и 71 стихотворения, посветени му от поети от неговото и следващите поколения; откъси от рецензии и отзиви за книгите му от изтъкнати литературоведи. В книгата читателите ще открият и литературния сценарий от Златимир Коларов на документалния филм "Навътре в камъка", реализиран от режисьорката Валентина Фиданова-Коларова.

За "един от най-големите български поети и творци на XX век" Никола Иванов издаде Литературна анкета (водена с Иван Динков в продължение на двадесет години) и специална Монография (2000). С "Почит към Иван Динков" той потвърждава преклонението, което творци от цялата страна изразяват към безкомпромисния към творчеството си и неговото гражданско поведение и морал. "Не знам дали съм бил затворен или отворен, но онова, което е останало в паметта ми, е

обичливостта към хората" - изповядва се Иван Динков. Израз на обич са и много от стихотворенията, посветени му от приятели и ученици: факти-чувства, факти-мисли, факти-образи ще открие любителят на българската поетическа словесност. В други стихотворения срещахме лирически портрети, както и алузии, метафори и сравнения, плод на литературно влияние.

Бил съм свидетел как млади талантливи поети "на пръсти" пристъпваха по коридора към стаята му в "Партиздат" на втория етаж на Полиграфическия комбинат "Димитър Благоев". А там в стаята около малката масичка? Във филма ще ги видите и чуете. Тук цитирам само две от изповедите. Валентина Радинска: "За всеки поет, когато започва, е много важно да намери своя учител. Мога да кажа, че Иван Динков беше жесток като учител и това беше съвсем съзнателно и преднамерено. Няма да забравя какво направи той с първото ми стихотворение, което му показвах... Аз му занесох едно стихотворение, той го взе, погледна го, прочете малко, хвърли листа и каза: "Не ме занимавай с глупости!" И това беше такъв удар за мен. Аз бях млада и като всеки един поет мислех, че поезията почва от мен... Едни уроци драстични, малко жестоки, но ужасно полезни... Иван Динков е поет, на

кого не можеш да подражаваш. От него можеш само да се учиш..."

Борислав Геронтиев: "Аз съм един от хората, които, още когато беше жив Иван, съм казал с гордост, че аз съм негов ученик. Защо учител обаче? Защото, първо, той ми е преподавал уроци по поезия. И не само по поезия..."

Иван Динков беше, е и ще остане и в бъдещето учител на талантлива млада смяна на българската литература!

"БРАЧНАТА ФАБУЛА" от Джефри Юдженидис издава "Жанет 45" в превод на Невена Дишлиева-Кръстева. Романът ни казва какво е да си млад, умен и объркан - история, която си разказваме от Хемингуей и "Слънце изгрява" насам. Макар в романа да става въпрос за брак и Маделин да изучава прозаичните от Викторианската епоха, "Брачната фабула" не е посветен на съпружеството в тесния смисъл на думата. Той не е и роман за любовта. По-скоро е посветен на онова, за което Юдженидис пише във всичките си романи, колкото и различни да са един от друг: драмата на пораставането. Това е един модерен романс, но разказан по изненадващ начин. Книга, която ни подтиква да се запитаме мъртви ли са големите любовни истории от XIX век, отбелязва критиката.

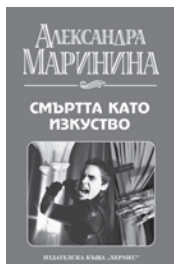
"СИГУРНО СЕ ШЕГУВАТЕ, Г-Н ФАЙНМАН!" издава "Изток-Запад". В автобиографията си труд американският учен, носител на Нобелова награда за физика, разказва как работи по различни проекти със световни величини като Алберт Айнщайн и Нилс Бор. Едва на 12-годишна възраст, той си прави лаборатория вкъщи. Като тийнейджър пък изправя майка си и баща си на нокти, след като веднъж, прибирайки се по-късно, родителите му влизат в неговата стая, а изобретената от него аларма срещу крадци затрещява зверски. Като изпечен касоразбивач се справя със заключени сейфове, пазещи най-секретните ядрили разработки. Акомпанира с бонгосите си на балетна трупя... Още много удивителни истории разказва самият Файнман.

"НЕВИДИМИЯТ ПАЗИТЕЛ" от Долорес Редондо издава "Колибри" в превод на Десислава Антова. Трупът на младо момиче е открит на брега на река Бастан. Странният мизансцен говори за зловеща церемония. Пресата припомня легендата за басахауна, господаря на гората, а инспектор Амая Саласар ще трябва да съчетае съвременните научни методи за познанията си за народните вярвания. Само така ще може да открие "невидимия пазител", който нарушава мирния живот в баското градче Елисондо. Това е първият роман от криминалната трилогия за Бастан, с който Долорес Редондо предизвиква фурор в Испания, а според авторитетното списание "Лир" е една от десетте най-добри криминали за 2013 г.

"СМЪРТТА КАТО ИЗКУСТВО" от Александра Маринина издава "Хермес". В театър "Нова Москва" е извършено покушение над заемащия постове директор и художествен ръководител Лев Богомолов. Пострадалият е в кома вследствие на удар с бухалка. Недоволни от работата на милицията, роднините му се обръщат към детективската агенция, в която работи Анастасия Каменска. Заедно с младия оперативен работник Антон Сташис тя се заема със случая. Още в началото на разпитите те усещат, че всички работещи в театъра лъжат, макар и по различни причини. У двамата детективи все повече се затвърждава мнението, че ще намерят извършителя на покушението именно в "Нова Москва".

Проза

Разказите на Павлина Павлова

Тихомир ЙОРДАНОВ

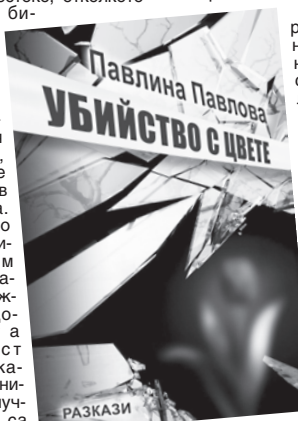
Очаквах друг завършек на този разказ, дал заглавие и на книгата - "Убийство с цветове" (ИИ "Р.А.Поли"). Да убиеш с цветове е твърде романтично, дори мистично и много по-жестоко, отколкото съвсем битовото падане от балкона на саксия с насаждение в нея цветове, както се случва в разказа. Но тъкмо в този битовизъм на нещата аз виждам добра същност на разказите в книгата. Случките са край нас, те са делични, "ставаци" - ставаци и за разкази, в които е отразен животът ни в сегашно време.

Преди години беше интересно да се пишат "неизмислени разкази", като начин на бегство от очерка и репортажа. Аз харесвам такива неизмислени разкази, каквито са и разказите на Павлина Павлова. Пък и повествованието й е осено от простота на интонацията, възприета от разговорната реч. Като тази, например:

"Като заваля в края на септември - дъжд, дъжд, дъжд - цял месец не се навяла." Това изразително съобщение съдържа не само картинност, но и една несдържана емоционалност. Такъв е белетристичният изказ на авторката.

Разбира се, ако на места не бихме се спъвали в бюрократизирани думички от съвременния живот, нещата тук биха изглеждали много по-добре, защото ми се струва, че авторката

та, след като направи разказа, бърза към нов и не си прави труда да редактира написаната фраза. ("Казана дума - хвърлен камък", не се връща обратно.) И въпреки това Павлина Павлова е авторка със свой овладян писателски маниер. Разказите й не се нуждаят от толкова и обяснение. Разказаният в тях живот ги е осмислил. А писателката е жив наш съвременник, жива свидетелка и няма как да не й вярваме.

Есеистика

Ален де Ботон и неговата житейска философия

Докато се е радвал на сравнително крепкото си здраве, сутрин Пруст пиел по две чаши силно кафе с мляко. Обичал ароматната течност да минава през филтър и да се стича капка по капка. В ранните часове от деня четял внимателно и детайлно и най-малките карети от вестниците. След това, благодарение на фантазията си, ги превръщал в трагични или комични романи. Любимото му четиво преди сън пък било разписането на влаковете. Имената на гарите го карали да изгражда невидими светове, да заплитва семейни драми и да чува звука от хлопките на крапките в полето. Никога не бързал и винаги бил жаден

за подробности и нюансите на случващото се около него.

А когато не се бърза, се получавала по-интимна съпричастност с нещата около нас. Нещо повече - предимството, което ни дава подобен ритъм на живот, е във възможността

превод на Боримир Паскалев. Опирайки се на примери от биографията на френския писател и критик, но и позовавайки се на литературни типаж, сътворени от перото на Пруст, Ален де Ботон предлага на читателя любопитна житейска философия.

През 1997 г. швейцарският писател и философ Ален де Ботон сменя писането на романи с написването на дългото и вълнуващо есе "Как Пруст може да промени живота ви". Много бързо книгата се превръща в бестселър за категорията "Помогни си сам". През 2012 г. авторът основава курс по библиотерапия, който представя идеята, че личните проблеми могат да бъдат преодоляни при съпоставка с тези на герои от литературни творби.

светът междувременно да стане по-интересен. Такива и много други покупки може да открие читателят в книгата "Как Пруст може да промени живота ви" от Ален де Ботон, издадена от Евролайт груп в

Опоетизираната живопис на Аршак Нерсисян

Картини на известния художник представя галерия „Европа 1“

ято може да се види до 20 ноември в столичната галерия „Европа 1“ (ул. „Леге“ 3).

Тематично неговите картини представят градски пейзажи, свирещи музиканти, натюрморти, морето, майчинство. Те са изпълнени с музика, любов и нежност, т.е. най-трудно уловимите човешки състояния и с особено озарение и естетичност.

Изминал пътя от Армения до Финския залив и България, възпитаник на Художествената академия в Ереван и Санкт Петербург, специализирал в Литва и Латвия, той работи и твори вече 20 години в България, ако сметнем първото му пристигане през 1994 г. за начало на трайното му оставане след 1996 г. у нас. С картините на Нерсисян човек забравя нещастията на деня, защото в тях той не отстъпва от класическото призвание на изкуството да възвисява и по този начин да одухотворява живота. Така се сбъдват мечтите. Пътят към тях не е лесен, но при осъществяване на желанията тържеството е награда за преодолените по пътя препятствия, смята проф. Джурова.

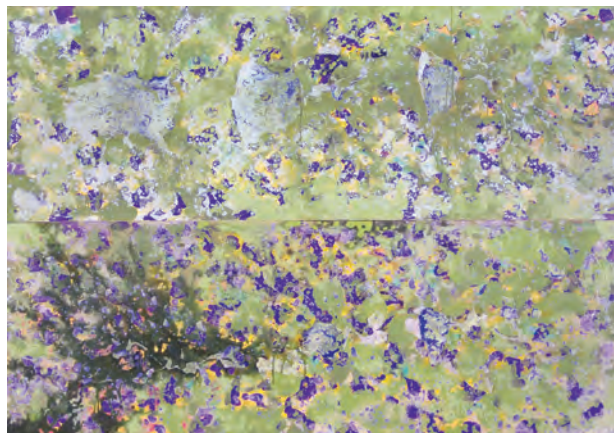
Корените на неговото изкуство и естетика насочват към сподвижниците на тези художници от началото на XX век, обединени в т.нар. движение „Бубнон валет“; опирани на изкуството на примитива с неговата органичност и самобитен език, различен от ретроспективизма на Мир Искусства и салонния му характер. Това са художници, които са преминавали през експеримента на Френското изкуство - фовизма. Тези автори и техните руски последователи успяват да разширят пластичния изказ чрез декоративност, яркост на цвета, фактурна сложност. Тук ще спомена П.П. Кончаловски, Фалк, Иля Ив. Машков, с техните натюрморти, в които обикновените предмети оживяват с необичайна красота, плод на висока живописна култура, както и ранните етапи в изкуството на Ларионов и Гончаров, посочва проф. Джурова. По

думите й опоетизирането на всичко вещественно в картините му, на средата, в която живеем, трябва да отдадем на умението на самия Аршак Нерсисян и на неговата живописна култура, която е получил в ранните си години и развил в Армения, за да я обогати у нас, за което ние трябва само да се смятаме оцапани, допльва Джурова.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Акустичен пейзаж на Любен Генов

Столичната галерия „Сезони“ е домакин на изложбата „Акустичен пейзаж“ на Любен Генов. Тя бе открита от доц. д-р Ружа Маринска. Почитателите ще имат възможност да се потопят в творчеството на художника до 27 ноември, научи ДУМА от Маргарита Видралска. Любен Генов е роден на 18 ноември 1966 г. в Оряхово. Завършва художественото училище в Троян и Педагогическия колеж по

изобразително изкуство „Св. Иван Рилски“ в Дупница. През 1996 г. се дипломира в Частната художествена академия „Жул Паскин“. През 2002 г. специализира в „Cite Internationale des Arts“ в Париж. Завършва магистратура в Шуменския университет „Св. Константин Преславски“, специалност образотворителни аспекти на пластичните изкуства. От 2011 г.

е председател на СБХ.

„През последните години редовното присъствие на негови произведения в почти всички значими изложби му изгради име на един от сериозните автори с оригинален творчески облик. Постоянството му в експеримента с колоритното петно е допълкова разпознаваем, че се е превърнал в негова творческа емблема. Едва ли има изкушен зритель, който от пръв поглед да не успее да открие неговите произведения сред останалите в някоя обща изложба...“, отбелязва Светла Петкова.

„Самотен пътешественик зад привидността на видимите очертания, Любен Генов систематично и последователно, следвайки автентичния порив на поетичната си нагласа, изчисти и определи своя пластичен синтаксис. Крайно абстрахиран, тези живописни опуси са израз и споделяне на преминаване в пространства с деликатна вибрация, тих звук, който само освободеният от принадлежността си към конкретна форма цвят, изявява в своята самостоятелна, емоционална и духовна активност“, посочва Станислав Памучиев.

VII международно триенале на графичните изкуства

Седмото международно триенале на графичните изкуства - София 2014, ще бъде показано до 30 ноември във всички изложбени зали на галерията на СБХ на ул. „Шипка“ 6.

Събитието, което има 20-годишна история, се утвърди като актуална платформа за съвременна световна графика и е сред значимите

международни прояви в областта на визуалните изкуства у нас.

Гостуват знакови фигури от света на съвременната графика - Жозе Гедес, Бразилия; Хенри Клайн, САЩ; Бреда Скрапец, Словения; Марк Фризинг, Люксембург.

Триеналето е организирано от Съюза на българските художници, секция

„Графика и илюстрация“, провежда се с финансовата подкрепа на програмите „Култура“ и „Мобилност“ на Столичната община и със съдействието на посолствата на Бразилия и САЩ в България.

Седмото триенале включва стотици произведения на автори от близо 30 държави и 4 съпътстващи изложби от Бразилия, САЩ, Словения и Люксембург.

Освен основната експозиция, селектирана от журито, която представя творби на автори от България и чужбина, в рамките на триеналето ще бъдат показани и три кураторски проекта - на Жозе Гедес - „Дигиталното говорене“, на д-р Бреда Скрапец - „Словенски акции“, проф. Хенри Клайн - „Съвременна американска графика“. Българската публика ще има възможността да види и самостоятелната изложба на носител на голямата награда от VI триенале на графичните изкуства Марк Фризинг от Люксембург.

Концерти в „Мати“ в неделя сутрин

Поредицата „Кафе и класика“ започва утре с квартет „Сапаев“

Да изпиеш кафе то си в неделя под звуците на класически концерт в изискана атмосфера - това е най-новото предложение на столичния културен афиш, което цели да направи класическата музика достъпна за по-широка публика. Идеята да презвздат и в София величественото усещане на лондонската зала Роял Албърт хол хрумнала на Силвия Симеонова и Радостина Лазарова преди година. Една сутрин двете посетили неделен концерт в британската столица и оттогава са си поставили за цел да направят това усещане достъпно и за жителите и гостите на София. Така се ражда „Кафе и класика“, научи ДУМА от Вио-

лета Цонкова. Класическата музика ще бъде представена по достъпен начин. Посетителите ще имат възможност да прекратят неделата сутрин, потопени в красотата на живата класическа музика в поредицата от събития, организирани в зала „Мати“ (в НДК, над кино „Люмиер“). Масите са подредени в кабаретен стил, с обособено място в залата за кафе или чай със сладкиш или кроасан и вода. Входът е 25 лв. Билети се продават на <http://ticketportal.bg/>, магазини „Office 1“, книжарници „Booktrading“, в билетния център на НДК, книжарница „Гринвич“, книжарница „Бард“, каса „Арена Армеец“, магазини „На тъмно“.

Първият концерт „Кафе и класика“ ще се състои

утре от 10.15 ч. Квартет „Сапаев“ открива поредицата матинета с изискана програма от творби на Бах, Пахелбел, Андерсън, Хупфелд, Мишел Льогран, Георги Свиридов, Пиачола, Гардел, Сен-Санс, Шуберт. Санджар Сапаев - цигулка, Иван Стайков - цигулка, Радослав Йорданов - виола, Станислав Ушинкин - виолончело, образуват състав, който съчетава професионализъм и младежки устрем. С тях работят професорите Нанко Димитров, Ангел Станков и Божидар Ноев. Квартет „Сапаев“ е изнесъл концерти в София по покана на Руския културно-информационен център, в големата зала на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, в Художествена галерия „Светлин Ру-

сев“ в Плевен. Съставът има честа всяка година да открива с гала концерт конкурса за камерна музика „Rotary Club Chamber Music

Competition“.

Участва в майсторски клас по камерна музика на проф. Мартин Валт (Австрия),

член на Виенската филхармония.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Светлин Русев и Георги Черкин откриват петия сезон на „Музиката на Америка“

Петият сезон на цикъла „Музиката на Америка“, представен от музикална агенция „Кантус фирмус“ и фондация „Америка за България“, ще бъде открит на 21 ноември в зала „България“ под диригентството на Максим Ешкенази. Оркестърът на Класик ФМ радио ще представи програмата „Кино и класика“. В нея са събрани няколко филмови пиеси, превърнали се в класика, а също и класическа музика, добила огромна популярност, след като е използвана в киното. Сред филмовите заглавия в програмата са „Междувъздушни войни“, „Кръстникът“, „Доктор Живаго“, които ще се редуват с любими на публиката класически пиеси, научи ДУМА от Ирена Данкова.

Двама звездни солисти са поканени за концерта - в първата част пианистът Георги Черкин ще представи „Рапсодия в синьо“ от Джордж Гершуин и една българска композиция, в която също се преплитат киното и класиката - фантазия за пиано и оркестър „Проксима“ от Борис Карадимчев, по мелодиите на неговите незабравими песни „Бяла тишина“, „Хора и улици“, „Оставаме“, „Ако не беше ти“, някои от тях - също писани за филми. Българската част от програмата „Кино и класика“ се допълва от култовата мелодия из филма „Осъдени души“ от Митко Шерев.

Харизматичният цигулар Светлин Русев ще се представи с бравурната Фантазия „Кармен“ от Пабло Сарасате. Солистът ще покаже и своята страст към тангото с „Libertango“ от Пиачола и „Por una cabeza“ от Карлос Гардел - музика, която винаги свързваме с незабравимата танцова сце-

Светлин Русев

на на Ал Пачино и Габриел Ануар от филма „Усещане за жена“.

Концертът се посвещава на 20-годишнината на Класик ФМ радио - основен медиен партньор на събитието.

Следващият концерт от цикъла „Музиката на Америка“, отново с диригент Максим Ешкенази, ще бъде на 30 януари със

Георги Черкин

солистка американската цигуларка Елизабет Питкърн. Тя е притежателка на забележителния инструмент „Страдивариус“ Red Mendelssohn, цигулката, за която се смята, че е вдъхновила филма „Червената цигулка“, отличен с „Оскар“. Елизабет Питкърн ще свири пред българската публика Концерт в сол минор от Макс Брух.

Максим Ешкенази

Снимка: GUSTAVO ALLI DI BERNASCONI

Виртуозният басист Хуан Гарсия-Херерос на турне в България

Виртуозният колумбийски басист Хуан Гарсия-Херерос идва за ново турне в България. На 16, 17 и 18 ноември майсторът на 6-струнната електрическа бас китара ще изнесе концерти в София, Стара Загора и Пловдив. Публиката ще може да чуе на живо композициите от албума му „Normas“, който е сред фаворитите в категорията за най-добър латино албум на тазгодишните „Грами“. Концертите са с начален час 21 на клубните сцени „София лайв клуб“ утре, Дръмс клуб в Стара Загора на 17 ноември, „Бее Вор Саф“ в Пловдив на 18-и. Седмица след турнето си в България „Снежната сова“ ще свири на церемонията по връчването на „Грами“ в Лас Вегас.

В записването на „Normas“, който излезе през октомври миналата година, има и силно българско присъствие. Александър Владигеров (тромпет) и Стоян Янкулов-Стунджи (ударни) са сред международната банда, която включва още музиканти от Вене-

цуела, Колумбия, Австрия, САЩ. Впечатлен от изпълненията на Марина Господинова, Хуан Гарсия-Херерос я покани като гост-вокал в предстоящото си турне. Звездният състав допълват братята Джонатан и Джеръми Пауъл (САЩ) - тромпет и саксофон, перкусионистът от Пуерто Рико Ефраин Торо, пианистът Марко Црънеч (Словения).

„Снежната сова“ има голям актив от партньорства със световноизвестни музиканти, сред които Антонио Санчес, Джордж Майер, Елтън Джон, Шакира... Още с появата си на музикалния пазар „Normas“ бе определен от световната джазова критика като „забележителен албум с изключително богат оркестров звук, който трансформира традиционния джаз в модерна класика“. Като композитор „Снежната сова“ разширява ролята на 6-струнния бас до основен солиращ инструмент както в джаз и фюжън, така и в музика за камерни и симфонични оркестри.

За солунските съзаклятници, за свободата и за смъртта

✓ Актентатите са извършени през 1903 г. в Солун от група български младежи от Солунската българска мъжка гимназия. Те сами се наричат „земиджии“ и се определят като хора, простили се вече с живота си и пуснали своята лодка в бурното море, която или ще изкарат благополучно на брега, или ще я разбият в скалите, казва авторът Георги Данаилов

✓ Пиесата представлява един непрестанен и трагичен спор между разума в името на свободата и смъртта в нейно име, добавя режисьорът Стоян Радев

С премиерата на новата редакция на пиесата на Георги Данаилов „Солунските съзаклятници“ Народният театър избира да отбележи своята 110-а годишнина. Солунските атентати са извършени през периода 15-17 април стар стил (нов стил 28-30 април) 1903 г. в Солун. Организираните са от група български младежи от Солунската българска мъжка гимназия, анархотерористи, известни в историята като гемиджиите. Актентаторите целят да засенят финансовите и икономическите интереси на западните държави в Османската империя и да ги принудят да действат в защита на българското население в Македония. Взоривени са сградата на „Отоман банк“, френският кораб „Гвадалкивир“, прекъснато е осветлението на града. Повечето от атентаторите загиват, след като водят няколкочесни боеве по улиците на града. Саможертвата на младежите изостря още повече обстановката в размирните европейски части на Османската империя - така Георги Данаилов представя своята пиеса и полемично ни връща към драматичните събития от началото на XX век.

Пиесата превръща един действителен исторически случай в драматична поема - документалните събития се връщат като халюцинация, като сън наяве. Те търсят своите оправдания, сякаш от-

Юлиан Вергов в ролята на Борис Сарафов

ново изправени пред съда на времето, но като че ли за да ни накарат да се откажем от тях, да престанем да преследваме строго логичните обяснения и да се оставим на поезията, в която можем да намерим повече истина, отколкото в историята. Режисьорът Стоян Радев, в чиято интерпретация „Солунските съзаклятници“ е непрестанен и трагичен спор между разума в името на свободата и смъртта в нейно име, добавя, че „този спор продължава да се изостря и в наши дни и не търпи дефиниция. Тероризмът се осъжда, преследва и проклина, но ведно с това се среща все по-често по всички краи-

ща на изумената земя“.

В ролите на четиримата главни атентатори са Леонид Йовчев (Орце Попйорданов), Павлин Петрунов (Коста Кирков), Петко Венелинов (Павел Шатев) и Валери Йорданов (Димитър Мечев). Руси Чанев изпълнява ролята на възрастния Павел Шатев, който от името на Стареца води полемика с въображаемия съдия или може би с Историята и разказва истината за онези събития. В ролята на Борис Сарафов е Юлиан Вергов, Владимир Карамазов играе един от известните дейци на ВМРО - Иван Гарванов. В останалите роли са ангажирани Христо Петков, Кирил Кавадар-

Сцена от спектакъла

Солунските съзаклятници - Валери Йорданов, Павлин Петрунов, Леонид Йовчев и Петко Венелинов

ков, Теодора Духовникова, Мила Люцканова, Ана Пападопулу, Благовест Благоев. Сценографията е на Венелин Шурелов, художникът на костюмите е Елица Георгиева, музиката е на Виктор Стоянов.

А на Мария Каварджикова, която влиза в образа на суровата Леля, принадлежат обобщаващите драматизма и духовното напрежение от въпросите за смисъла на саможертвата думи: „Ние, които треперим за живота си, не можем да съдим тези, които са го жертвали.“

Руси Чанев и Петко Венелинов в сцена от спектакъла

„Пътят към Афродита“

Това е заглавието на моноспектакъла на актрисата Бойка Велкова, вдъхновен от книгата на Исабел Алиенде „Аф-

родита“. „Винаги трябва да казваш това, което чувстваш, и да правиш това, което мислиш“ - тази максима на Габриел Гар-

сия Маркес предизвиква и води Бойка Велкова в търсенето на текст и форма, които най-добре да изразят нейното искрено и дълбоко лично откровение. И ги намира в магическия свят на Исабел Алиенде, съграден от аромат на канела, червено вино, мъжки устни и пропуснати нощи и други афродизиаки.

„Пътят към Афродита“ е спектакъл за връзката между прегрешенията и духовното израстване, за съвместното съществуване на Небесната и Телесната Афродита. Има подправки, без които животът ни би бил напълно безвкусен, точно тях и някои други афродизиаки описва този красив сценичен разказ по авторската идея и изпълнение на Бойка Велкова. Сценографията е на Венелин Шурелов и Мартин Пенев, а музикалната картина е дело на Теодосий Спасов. Невидимо, но специално участие в спектакъла имат Татяна Лолова, Владимир Карамазов и Ути Бъчваров. Представлението се играе на сцената на Столичния куклен театър.

Снимки ЕЛЕНА СПАСОВА

Бойка Велкова извървява своя път към Афродита

Княз Александър Батенберг
наблюдава боя при Драгоман

Берлинският конгрес не само обижда Русия, което и цели. Берлинският конгрес легитимира появата на новата българска държава на Балканите, където едновременно с това Сърбия и Румъния стават независими. А Османската империя освен престиж, перспектива, присъствие на полуострова, търпи и сериозна загуба на територия. Османските владения след 1878 г. стават два пъти по-малко от общата територия на петте балкански християнски държави заедно с автономната област Източна Румелия. Християнското превъзходство пък по отношение на населението е още по-силно изразено. Ето как от първа по значение Турция се превръща във фон на съперничеството не за "място под слънцето", а за първенстваща роля на Балканите.

Кръстопътното място на Балканите и на България, като техен път, е известно всекиму и не от вчера. И то има значение при начеването, воденето, спечелването на... Сръбско-българската война.

**За едни „вероломство“,
за други - „железна логика“**

Ако по принцип Гърция, заедно с България и Сърбия, също е геополитически играч на полуострова, когато се разглежда въпросът за Балканите като трасе

**Решаващ сблъсък за доминация
на Балканите, при който съдбата
се оказва по-силна от героите**

Географията на един „минимален“ конфликт

за свързване на Централна и Западна Европа с Близкия изток, Мала Азия и Протоците, тя е доста встрани. За първо място остават да спорят България и Сърбия. А след Съединението България се превръща в държава два пъти по-голяма от Сърбия и в Белград много добре разбират, че това весте голяма промяна на балканското равновесие на силите. Което е и първият мотив на елита и на крал Милан Обренович, посочен в прокламацията за обявяване на войната от 2 ноември 1885 г.

Ето как сръбското нападение се явява и отчаяна стъпка, последен, но логичен опит за удържане на равновесието. Това нападение може да се разглежда и като предпазен удар срещу съперник с по-голям, но все още ненапълно използван потенциал. Заедно с крал Милан и целият

Димитър
КОПРИВЛЕНКИ

Германия зорко следи и ловко крои планове в тон със своите интереси, като подклажда мълви.

Такава е обстановка през есента на 1885 г. Българската армия е още в процес на изграждане, още няма дори каквито и да са планове за мобилизация. На същия хал е и икономиката. Точно на това разчитат и в Белград, но не познават. Макар че за общественоста войната е неочаквана, за управляващите това не е така. Дори княз Батенберг пише писмо до крал Милан да не се стига до война. Уви!

**Най-сериозният
геополитически сблъсък**

На пръв поглед Сръбско-българската война от 1885 г. не довежда до големи последици. Защото е изключително кратка и с не толкова големи жертви. В началото на войната на западната граница София има 4500 души, около 50 000 души са на границата с Турция. Армията ни достига обща численост 108 000 души, 500 са офицерите, взели най-дейно участие във войната.

За 15 бойни дни са убити 681 войници и офицери, безследно изчезнали са 2194. След края на войната не следват никакви териториални промени. Няма също и особени икономически последици за двете воювали страни.

Тази картина обаче е изключително измамна. Истината е, че Сръбско-българската война от 1885 г. е най-сериозният геополитически сблъсък на Балканите след Берлинския конгрес и преди Балканските войни. С аргументите на силата Сърбия и България спорят за доминиране на полуострова. А войната показва, че преднината на Сърбия поради по-ранното ѝ освобождаване от османска власт повече не съществува. Разбит е и погрешният стереотип, че поради постоянните си борби с османците сръбите превъзхождат останалите балканци по храброст, воински умения и воля за победа.

Младото българско княжество превъзхожда Сърбия и в демографско, финансово и административно отношение. Като цяло победният изход на войната показва България като по-уредена държава,

нищо че я има от само 6-7 години. Докато Сърбия е принудена да поеме пътя на играч от периферията, а България с достойнство слага короната на сила номер едно.

Ето как един военен конфликт, дори да е кратък и да е оценяван като "минимален", показва много ясно цялостното състояние на воюващите държави и оголва по-силно слабостите им. Високият боев дух на войниците и командирите им, спредливата кауза и отличната професионална подготовка на българите са най-видната подплата, най-доброто доказателство за потенциала на България, от който най-много се страхуват крал Милан и сръбските политици и поради което тръгват на военен сблъсък. Генерално изгубен.

**Който контролира
Македония, господства
на Балканите**

Загубата от България принуждава Сърбия да обърне поглед към Македония. Но на териториално разширяване в тази посока разчитат и България, и Гърция. И в резултат на тези интереси Македония окончателно се превръща в "ябълка на раздора". Защото интерес към Македония има и Австро-Унгария. Постоянен кошмар за Виена е перспективата за създаване на голяма славянска държава на Балканите, а след войната от 1885 г. тази възможност може да бъде постигната само от България, ако успее в плановете си с Македония. С ненамеса си непосредствено след Съединението Османската империя подклажда мерицата към Скопие и дори към Солун на всички. От което следва и констатацията, и истината за господство над нея.

Според класическата геополитика основни критерии за могъщество на една държава са: нейната територия, характера на границите ѝ, нейното население, икономическо развитие, финансова мощ, природни богатства... Всички показатели сочат, че Сърбия на крал Милан има възможности, значително по-малки от тези на България, което пък я принуждава да търси съюзник в лицето на Гърция.

Атина също отстъпва на България по посочените критерии за могъщество. Ето как Сръбско-българската война се оказва събитие, накарало две от претендентите за Македония да се съюзят срещу третата - България. И да ускорят преговорите за съюзване. Макар и повече антиосмански, първият договор за съюз между Атина и Белград е още от 1876 г. Това в голяма степен спомага и за раздирите, и за тайните договори между тези страни в Балканските войни от 1912-1913 г.

Сръбско-българската война от 1885 г. довежда до важни изводи за България. Независимо от победата става ясно, че по-нататък разширяване на Запад не е възможно, защото Сърбия може да е сравнително слаб, но Австро-Унгария е непреодолим съперник. Казва го директно на българските военачалници и политици граф Фон Кевенхюлер, посланик на Австро-Унгария в Белград, когато армията ни е пред Ниш и Пирот: "Ако не спрете, по-нататък ще срещнете нашата армия!"

**С привкус на древногръцки
трагизъм**

Със сигурност е от огромно значение географското разположение на която и да е държава. Съчетано обаче с изкусна политика. Известно е още, че малките държави винаги имат спомагателна роля в плановете на големите. И преди, вижда се, и днес. Двете национални катастрофи на България не са доказателство за по-

Фаталният Фон Кевенхюлер (вляво).
Преди да отиде в Сърбия,
той се изявява и в България -
"Все като „приятел“"

зитивно възползване от "географията" на страната ни. Дори същото това място върху картата може и да е оправдане. От съдбата си никой не може да избяга. Чужда намеса винаги е имало. Важното са последиците за хората и дали виртуалните "права на човека" са по-важни от благата на живота. Четвърт век по-късно една прагматична картина за ония "45 години стигат" е повече от положителна. И ако перифразираме гледищата на Цезар, ще се подредят думите: "Ние, осъдени да ги изживеем, сме им признателни!"

Негово величество
крал Милан Обренович

сръбски политически елит смята, че точно сега е критичният момент, но оттук на сетне времето ще работи против Сърбия.

Съединението на Княжество България с автономната област Източна Румелия се превръща в ускорител на процесите в региона. А и обстановка в Европа благоприятства. Сравнително спокойното съществуване на великите сили свързва и започва остро съперничество. Всяка порешителна външнополитическа препирня между които и да е от тях, може да прерасне във война с непредвидими последици. Очертават се и противопоставянията между Великобритания и Русия, както и между Русия и Австро-Унгария. А

Велислава
ДЪРБЕВА

„Понеже питате къде бях на 10 ноември. Да ви кажа една тайна. Бях на площада и бях на митинга. Точно в този ден“, каза Плевнелиев като за начало на бъдещи мемоари. После-два покръптителна история как „точно в този ден“ спретнал набързо два плаката и „точно в този ден“ литнал към „митинга“ пред Народното събрание, който „митинг“ бушувал „точно в този ден“.

За по-голяма убедителност

се ухили тъпо. В духа на международната конференция „Как да се справим (преправим - б.а.) с миналото, гледайки в бъдещето“, която пък е част от кампанията „25 years free Bulgaria“ (понеже се финансира от фондация „Америка за България“), която кампания е под шапката на същия Плевнелиев, под която шапка бродят съновидения и халюцинации, шмекерлъци и шарлатанишки - там площад знамена, бучат площади, ехтят дръзки слова, трещат картенки откоси, а над всичко се извисява храбрият баш дисидентин, геройт-мъченик-антикомунист Роско, стъпил връз броневика, с бяла риза, развято лифферче, разветрено перчемче, два плаката и три патка.

Ето как 25 години по-късно Роско

изскочна иззад храста на времето

като Зайченцето бяло и се вреди в историята, вписа се, милитант.

Тайната (откена та по всички форуми, фейсбуци и блогове) е, че „точно в този ден“ нямаше никакъв митинг, и броневик даже нямаше, та да се изстъпи Роско връз него като един Владимир Илич, и партизаните не спазиха от Балкана с пушки на рамо, поради което Роско не смогна да изскочне иззад храста, че да се запознае с тях, както подбавна на бъдещата (тогава) държавна глава.

И другата безмилостна тайна е, че вместо на опозиционния митинг на 18 ноември, Роско, като нетърпелив, млад, жизнерадостен и дръзков комсомолец (а може би комунист, няма лошо), е полетал към митинга на БКП на 17 ноември, където великата Гена изпя Химна а capella, та после някакви нискоцени нагледци я нарекоха „червен боклук“. Там ще да са се пресекали съдбовно траекториите на Роско с неговия бъдещ патрон - юнак Бойко, а също и с една сория бъдещи ментори и експерти на прехода, които вече планираха как ще изскочат не из-

зад храста, а из своето уютно, сигурно и безметежно номенклатурно битие на партийни иждивенци и стипендианти на „Знаме на мира“.

„Плевнелиев на несъществуващ митинг“, е историята на един ситен дребен мошеник, на когото адски му се иска да бъде някакъв, понеже е никакъв. „Плевнелиев на несъществуващ митинг“, е копие на фалшификата „дядото на Бойко Борисов, убит от мръсните комунисти“.

Тази „история“ е

копие на хиляди груги

знайни и незнайни фалшификации, свободни съчинения и волни изпълнения на всевъзможни измамници и самозванци, страхливици и подлизурки, нагаждачи и подмазвачи, ласкатели и доносници, лицемерци и велзевули, номенклатурни дечица и партийни първенци; на една орда плевнелиевци и борисовци, дайновци и кръстевци, тинк-танкове и експерти, умници и красавци, политолози, политикономисти и политикомисари, литкритици и цивилни изкуствоведи, които добруваха и благоденстваха елитарно под желязната пета на омразната диктатура, не смееха да гъкнат и да шукнат, кро-тушкаха си в луксозните миши дупки, гладеха власта по косма, възпяваха в оди дедо си Тодора и ДС, дебнеха, душеха и слухтаха във всеки ред и дума, текст и подтекст, доносителстваха гнусно за своите приятели, колеги, състуденти и съпрузи, аллодираха френетично „възродителния процес“ и „голямата екскурзия“, цензурираха всяка запетайка, съсипваха поети и писатели, журналисти и режисьори, горяха книги и къпцаха филми, редяха в черни списъци „враговете на народа“, и умираха от шубе да не би случайно, в редакционния коридор или на улицата, да се сблъскаш неочаквано с някой „неблагонадежден“, с някой „враг“, който да им развали хубавката биографийка...

А после...

После дръзновено изпраха и

пренаписаха своите биографии,

съчиниха си неподозирани геройства, произведоха за себе си неметни митове, превърнаха се в недосягаеми и неоспорими легенди, обявиха се за първи дисиденти, за борци срещу режима и даже - за неговии страдалци и жертви (същия режим, над който до вчера бяха зорко и го славословеха в сонетни венци и доноси).

Доносниците се преобрази на морални трегери и нравствени икони; партийните иждивенци станаха воинствени НеПео-шници, и обявиха погрма за преход, разрухаха - за гредж, Кирил и Методий - за византий-

ски шпиони, кириллицата и православие - за мизирливи руски ботуш, Ботев и Левски - за терористи, турското робство - за благотворно присъствие, антифашистите - за престъпници, фашистите - за герои и мъченици.

Номенклатурните дечица се трансформираха в приятно платени тинк-танкове и експерти на прехода, в ментори и наставници с вузузели и тълпани, и подредиха „враговете на народа“ в черни списъци, убиха гражданското общество, изригнаха неговите тленни останки на бунището, и се разположиха комфортно на неговото място; и лишиха от смисъл всяко почтено човешко и гражданско усилие - преди и след 10 ноември; а цензорите станаха първи защитници на свободното слово.

Една мутра, облъхната от престъпния чар на подземието, подчини безволево общество; едно безличие, митингувало на несъществуващ митинг, осъмна президент.

И всички тези лицемери и хамелеони

гругно се преквалифицираха

в съдници на нацията. И понеже вече бяха пренаписали и подменили собствените си жалки историйки, пренаписаха и подмениха историята на държавата. За да бъдат историята и държавата в съзвучие с тяхната обществена, официално легитимирания и овластена измазност, т.е. - за да преведат историята във вид, удобен за фалшифициране, а държавата - във вид, удобен за разграбване и разсипване.

И на 25-та година след 10 ноември си спретнаха конференция „Как да се справим (преправим - б.а.) с миналото, гледайки в бъдещето“, която пък е част от кампанията „25 years free Bulgaria“ (понеже се финансира от фондация „Америка за България“), която кампания е под шапката на Плевнелиев, под която шапка няма никой, освен онзи герой-мъченик-антикомунист Роско, стъпил връз броневика, с бяла риза, развято лифферче, разветрено перчемче, два плаката и три патка...

Наистина, след 25 години България е свободна.

България е напълно свободна

от своята индустрия, от своето селско стопанство, от своята наука, от своето образование, от своята култура, от своята енергетика, от своята държавност, от своя суверенитет, от своите граждани, от своето минало, настояще и бъдеще, от своята духовност, от своя дух. От своята същност. Ако не питае гордост от този факт, значи сте тъпи и прости чървули, червени боклуци и прочее кретени.

Точката наг И-мо

Истината за прехода, но не поръчаната

Иво АТАНАСОВ

„Историята учи, че нищо не научаваме от историята“. Тази крилата фраза ни е завещана от големия немски философ Георг Хегел. Два века по-късно нейното непреходно значение не буди никакво съмнение. И как иначе, като историята непрекъснато се пише и пренаписва, и все под натиска или в угода на властимащите. „Който контролира миналото, контролира бъдещето; който контролира настоящето, контролира миналото“. Джордж Оруел не просто се е сетил да формулира това в романа си „1984“, но и ние сме свидетели, че то наистина се случва. И не единствено в тоталитарната държава, както твърди английският писател, но и в оная, която е или поне има претенции да е демократична.

Ето защо никак не са учудващи височайшите призи-ви сега, четвърт век след началото на промените, да се каже на най-послед истината за комунизма. В точния смисъл на думата това настояване няма как да се реализира, защото комунизмът още никъде не се е състоял. То е все едно да внушаваш с колко и какви плакати си бил на митинг, който не се е провел. Очевидно се има пред вид социализмът, но още при формулирането си задачата се позиционира върху подвижни пясъци. Поради което е ясно не само какви ще бъдат резултатите, но и каква всъщност е целта на този апел.

Проблемът на поръчителите на поредното пренаписване на историята е, че 25-годишното демонизиране на социализма постигна някакъв успех, но далеч не очаквания. Вижда се и с просто око, чувства се и със сърцето, а не го имаш, а и социолозите убедително доказват, че дес хората са масово разочаровани. Едва 6 на сто се пълчат, че при капитализма животът им е по-добър, а само един процент смятат прехода за напълно успешен. Три четвърти споделят, че посоката на развитие на страната през този период е била надолу.

Това е колкото ужасна, толкова и категорична оценка за онова, което се случи. От която обляжилите се стремят да се скрият чрез нов прочит на историята. Уж за да застанем като общество на страната на истината. Но всъщност, за да се формулира истината такава, каквато те я искат. Тъкмо изработването на оценката въз основа на собственото битие, и то на битието на успелите, е основният порок на тези етюди. След като у нас се стигна до толкова жестоко разслоение, след като богатствата преминаха в ръцете на толкова нищожен процент от населението, няма как задоволството на върха да бъде споделяно от масите. Защото се има пред вид споделяне, при което бедните да стават още по-бедни, но да се радват, че богатите имат свободата да стават още по-богати. Това може да се случи само в представите на някои агитатори, но не и в реалния живот.

И най-зловещата пропаганда може да банкрутира, ако се отдели драстично от фактите. И тъкмо те, а не просто субективното им възприемане, са в основата за лошата оценка на прехода. А пък да казвам на хората, че им е по-добре, когато почти всичко в ежедневието им е по-зле, е напразно, наивно и дори глупаво усилие. То ги прави подозрителни дори към онова хубаво, което все пак се появи в резултат на промените. Което подсказва, че докато не надминем или поне достигнем социално-икономическите показатели от предишното време, масовите оценки за прехода ще бъдат все така и даже още по-негативни.

Но дори и нивото на 1989 г. да бъде догонено и изпреварено, в обозримото бъдеще гневните думи, с които масово се описва преходът, няма да бъдат изместени от по-ласкави. Защото повторният български капитализъм бе заченат в лъжа. Не само заради нереалните обещания, на които кълеха избирателите в първата половина на този период. А най-вече заради това, кои станаха капиталистите на България, кои заеха високите позиции в управлението й. На повърхността излязоха не миналите през лагерите и затворите, нито пък дисидентите, колкото и малко да бяха те у нас, а нагаждачите, въжеиграчите и онези, които дърпат конците. Те първаго яхната въпната в името на собственото си благополучие, от което отрицателните ефекти бяха поне два. Първо, когато нормалните хора видяха кои в повечето случаи се самопрепоръчава за демократи, възприеха демокрацията за мръсна дума. Защото си дадох сметка, че това са същите, от които и при социализма не можеха да си извадят кръпата. Тяхното преуспеяние дотолкова ги дразни, че са готови да отрекат и малкото положително, навлязло в живота им. Второ, когато върхът е окупиран от персони, чийто главен мотив е личният успех, не може да се очаква те да работят за общото благо. Действително им ще водят до още по-дълбоко имуществено разслоение, на което масите няма да се радват, освен ако съзнателното им опростачване не ги хвърли в колективна демемция.

Истината за предишното и сегашното време действително е нужна. Но не поръчаната от властимащите. А оная, която ще ни помогне не да потънем в носталгия, а да променим по такъв начин обществото, че да вървим напред.

Други текстове от автора на www.iwatanasov.info

СРЕЩИ

ГЕОРГИ МАРКОВ:

Имам леви възгледи и православна вяра

Ние имаме наша ценностна система и традиции, съхранявани през хилядолетията и те никога няма да ни бъдат отнети, категоричен е студентът

Интервю на Мария НИНОВА

□ Г-н Марков, вие сте един от младите хора последователи на лявата идея и социалната политика. Лявата идея може ли да набере по-голяма сила у нас?

- През последните 25 години се създаде илюзията, че за да успееш и за да се впишеш в графа "модерен" и "интелигентен", непременно трябва да си десен. Цялата тази истерична кампания, насочена срещу левицата, беше породена от страх. Страх от това, че именно лявата идея може да бъде обединителен център на всички онези обез-

ГЕОРГИ МАРКОВ, роден в София, на 19 години. Завършил 119 СОУ "Акад. Михаил Арнаудов", учи специалност право, първи курс в СУ "Св. Климент Охридски". От няколко години се занимава с активна политическа дейност. Участник в протестите от февруари 2013 г. Член на Социалистическия младежки съюз и БСП район "Витоша".

верени и отчаяни хора. Според мен няма нищо по-силно от социалистическите идеи, защото именно те отговарят на очакванията на онези 90% български граждани, които жадуват някаква промяна. И именно затова е нужно да излезем пред хората не със празни и кухи клишеета, които използват останалите политически субекти. Необходими са послания за промяна, дори да бъде тя и радикална. Ние имаме това, което никой друг политически субект го няма - социалната чувствителност и идеята за по-добър живот. Използваме ли тази идея, сме непобедими.

ва с 250 лв.

□ Учите право. Какво развистие очаквате да имате, след като завършите?

- В момента съм в първи курс, а правото е специалност, която се учи 5 години. Нека изминат тези пет години, нека завърша успешно, пък тогава ще видим какви пътища имам

слания на тези протести са леви. Именно липсата на реализация, безизходността и нежеланието за вслушване на гласа на младите хора ги кара да зарежат всичко тук и да тръгнат някъде, където може би ще намерят по-добри условия за живот.

□ Какво трябва да се промени, за да има повече оптимизъм в очите на младежта? Все пак те са бъдещето на тази страна.

- Поначало неолибералната система няма кой знае какъв интерес в младите хора да има оптимизъм. Знаем много добре какви средства се отделят за наука, образование и спорт. Разбира се, за един пореден малоумен проект, който ще напълни гушите на един определен кръг богаташи, могат да се отделят с милиони. Но вижте например състоянието на спорта у нас. Именно при онези "тоталитарен социализъм" цялата страна е била осеяна със спортни зали, младежки домове и ред други институции, които са обръщали внимание на подрастващите поколения. Днес стотици спортни зали стоят занемарени, а младежки центрове, където младите биха получили насоки за своята реализация, почти няма. Та посланието ми към онези, които мислят, че могат да се разпоредят със съдбата ни както си знаят, е, че именно силата на младите е онази, която едновременно може да съгражда, но може и да разруши всяка една стена, която е на пътя й.

□ Бихте ли напуснали България и защо?

- Не. И поздравявам всички, които въпреки трудностите са останали тук и търсят бъдеще в България. Всеки един от нас има свой интелектуален потенциал и способности, които трябва да реализира в страната си, а не да ги дава на други държави.

□ Участник сте в социалните протести. Какво ви мотивира за участие и какво очаквате да постигнете чрез тях?

- Участник съм още от февруари

2013 г. Ние бяхме от онези "неграмотните лумпени, които излязоха да протестират срещу някакви глупави си сметки", нали като такива ни представяха онези, които цяло лято се шляеха по центъра на София със свирки и балони, за да търсят нов морал. През февруари излязохме, защото ножът беше опръл до кокала, защото три енергийни монопола смучеха хората до последната им стотинка. Излязохме тогава, излязохме и срещу шистовия газ, просто трябва да е ясно, че оттук нататък в България има хора, които ще бъдат на улицата, винаги когато биват нарушавани социалните права на гражданите, за да припомним, че когато правото се превърне в безправие, съпротивата е просто задължителна.

□ Определете се като русофил. Напоследък наблюдаваме силно разделение на русофили и русофоби. Как си обяснявате това?

- Не бих казал, че разделениято е чак толкова силно. В нашите географски ширини русофобията е нещо нетипично. По-хубаво е да се замислим - определящите се като "русофоби", дали наистина са такива или някой отнякъде им спуска финанси, за да беснеят и да дракат паметници. Да, русофобите са малко, но имат огромни възможности и медийно влияние, чрез което се опитват да очернят Русия, но просто не става. Кръвата, пролята край Шипка и Плевен, както и любовта на българина към Русия, е в пъти по-силна от нечий истерични изблици.

□ Следете ли ситуацията в Украйна, събитията в Новорусия, какво е вашето отношение към тях?

- Радвам, се, че използвате Новорусия като термин. Нека е ясно, че хората от Донбас никога няма да бъдат робин на наследниците на Степан Бандера. Украйна беше последната стъпка към пълното обкръжаване на Русия от съюзниците на САЩ. Но няма да стане и не само защото Владимир Путин е несъмнено силен лидер, а защото самите хора в Източна Украйна няма да паднат на колена нито пред хунтата в Киев, нито пред МВФ, нито пред никой. Този народ е победил фашизма през XX в., убеден съм, че и сега ще защити честта си. Много силно впечатление ми направи също и плаката, който млада жена държеше на една демонстрация в Донецк: "В Европа ние ще сме робин, а с Русия сме братя." Щом чрез пряко допитване хората показваха каква помощ на развитие искат и с кого, то значи процесите в Новорусия вече са необратими.

□ В България напоследък много често се използва понятието "евроатлантически ценности", как се отнасяте към тях?

- Вижте, аз съм човек, който редом със социалистическите си възгледи изповядвам и източно православие. Определено симпатииите ми са насочени към съществото от женския пол, а не към създаване от ранга на Кончита Вурст. Също така е редно да се знае, че този народ тук е оцелявал благодарение на своя силен дух, прекувал е кръстоносците, вдигал е въстания и 13 века съществувал. Та, някакви си наследници на графчетата и лордове да ни говорят кой ценност е правилна и коя не просто не го приемам и няма да го приема. Ние имаме наша ценностна система и традиции, съхранявани през хилядолетията, и те никога няма да ни бъдат отнети.

България се превърна от майка в мащеха на децата си

□ Какво мислите за политическата ситуация в страната след извършените парламентарни избори?

- Забелязва се едно недоверие на хората към политическия елит. Не става въпрос за конкретна политическа сила. Сменяят се правителства, сменяят се програми и платформи, но системата си остава една и съща. Грозно и жалко е, че в момента начело на България е един човек, чието предишно управление беше белязано с полицейщина и с най-страшния феномен в страната от началото на прехода - хората факли. През февруари 2013 г. България гореше, площадите бяха пълни, Орлов мост беше окъравен и днес този човек отново управлява. Но тепърва ще видим как ще се развиват нещата. Надявам се, че партиите от управляващата коалиция си спомнят много добре какво може да се случи, когато на човек му пристигне сметка за ток или парно от порядъка на 300 лева, а той оцеля-

пред себе си. Член съм и на БСП и бих бил полезен и на самата партия.

□ Как живеят младите хора в България? Защо повечето от тях търсят реализация извън родината си?

- В почти всеки един млад човек има гняв. Този гняв е и явен, и скрит. Не е нужно да си политически ангажиран, за да имаш социална чувствителност. България се превърна от майка в мащеха на децата си. Младият човек вижда как живеят околните, как живеят родителите му. Вижда, че един политически елит търка банките на Народното събрание, а проблемите не само че не се решават, но стават и по-големи. Тук отново на преден план излиза левицата, защото чувството за справедливост, което тя носи, е почти във всеки млад човек. Виждаме как в цяла Европа хиляди млади хора излизат. Брюксел, Атина, Париж - всички тези европейски столици се тресат от протести и водещите по-

ДУМА

Страница на
Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепта на
Петко Р. СЛАВЕЙКОВ

РИБЕНА ЧОРБА

Вземат една ока риба кефал, която като умият, насоявят я и я слагат в една тава. След това нарязват на ситно половин ока червен лук и го изпържат с 40 или 50 драма масло и малко сол. Сетне пак го пържат с една шепа магданоз и една шепа джоджен. И като му сложат половин ока лют оцет, варят го добре. Тогава, като го прецеждат чистичко през едно рядко платно, слагат в по-голям съд и го варят заедно с рибата, която като сварят умерено, изваждат я и прецеждат водата ѝ. Сетне отделят костите ѝ и я нареждат в съдове. След това вземат само жълтъка на 5 яйца, разбиват ги в един съд и ги възваряват твърде малко с прецедената вода, колкото да излезе миризмата на яйцата, и изцеждат вътре 10 лимона. След това взимат 2 драма шафран, джват го малко нещо в хладка вода, прецеждат го, и като го смесят с другата вода, снемат го от огъня и го изливат върху рибата в съдовете, която поспиват отгоре с малко канела и я оставят да изстине.

АРХИВИТЕ СА ЖИВИ

БАШ АВДЖИЯ

ДИМИТЪР РАДИЧКОВ:

В зоологическата градина си наблюдател, а на лов си вътре в природата

Разказано от
Димитър РАДИЧКОВ,
син на Йорган Радичков

Следва от бр. 259

Ще се опитам с няколко изречения да опиша ловните другари на баща ми. Нямаше патица, която Емилиян Станев да не познава. Ако не знае каква е, я кръщаваше. Последните години, когато не можеше да ходи на лов, идваше къщи да види какво съм донесъл след излет. Гореше от любопитство да разбере какво става в полето, появило ли се е нещо ново.

Дончо Цончев беше най-добрият стрелец от групата. Имаше автомат "Ремингтон". На един лов удари с пет последователни патрона пет яребици. След което каза: "Тая пушка я махам. Не трябва да се убива много". И на другия ден я продаде. Не съм виждал друг такъв ловец. Невероятен стрелец беше.

Най-опитен от всичките беше Ивайло Петров. Пращаха ме да пътувам с него. Преди да тръгне, слагаше под езика си нитроглицерин, за да не му стане лошо. Все закъсняваше и винаги се губеше по време на лов. После ни обвиняваше: "Къде ходите?" "Всички сме тука, а ти къде си?" "Аз съм тука, в центъра на полето". Много беше забавен.

Поетът Анастас Стоянов беше най-амбициозният от тях. И той се чепеше и ходеше настрана. Съберем се, седнем да ядем, а той продължава да обикаля.

Режисьорът Методи Андонов беше много запален. Веднъж стрелял бухал в софийското поле. Има поверие, че е на лошо. След два месеца си отиде. Аз никога не съм виждал бухал в софийското поле. Не знам свързано ли е, но е факт.

Веднъж баща ми и Емилиян спореха дали в България има енотовидно куче. Появява се Дончо и: "Е-хе-е-е, това съм го убивал". А не знае какво е това животното. Няма нещо, което да не е убивал. Ако му кажеш, че има носорог в България, веднага ще каже: "О, аз това вече

Димитър Радичков

Всички в ловни
дрехи и ботуши

СНИЖКИ АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

съм го убивал". Той беше най-наперен в ловната им надпревара.

Тръгнахме към Хайредин на лов. По пътя бая си пийнаха и се веселяха. Щяхме да спим в една къща извън селото. Пристигнахме по сумрак. Слязохме от колите. Дончо се загледа в комина и викна: "А, това е козодой. Много рядка птица". Започна бързо да сглобява пушката. Стреля. Козодоят стои. Втори път стреля. Козодоят не мърда. Трети път, четвърти... Не пада козодоят. По-едно време някой се обади: "Дончо, абе тоя

сети се човекът, бъркна в джоба и извади карта: "Аз съм депутат и не можете да ме спрете". Портриерът козирува, но пусна само него. Дончо бъркна в джоба си и извади немски лепенки анкерпласт. С целюфан, лъскави, все още непознати в България. Сложи си я на ръката, показва я на портриера и каза: "Аз съм с анкерпласт. Тия другите са с мен". Портриерът започна да гледа умно, козирува и ни пусна.

Ловът за мен е това, което съм научил от баща ми. Ловецът обича животните. Само той може да види истински природата. Най-хубаво го е описал Емилиян Станев в "Смъртта на една птица". В зоологическата градина си наблюдател, а на лов, си вътре в природата. Да си на една маса с приятели, без всякакви условия. Забравяш всичко, което ти тежи, остава хубавото, приказката. Имаше един възрастен ловец, който казваше: "Тук сме се събрали да си вярваме. Който не вярва, да си взема капата и да си тръгва".

ВИЦ

Чукча се връща от риболов с пълна лодка риба. Среща го комшията му и го моли:

- Чукча, дай една рибка?
- Не може! Първо трябва да попиташ началника.
- А кой тука е началника?
- Аз! - отговорил важно чукча.
- Началник, дай една рибка.
- Вземай колкото искаш! - великодушно отвърнал чукча.

Зовът на дивото

На 3 август 1987 г. Иван Гуджев от с. Шипка се намирал северно от връх Бузлуджа. Въпреки предупрежденията, че наскоро се е появила мечка от пуснатите по програмата за разселването им, Гуджев обикалял района в търсене на билки.

Изведнъж сред буйния малинаж, на около тридесетина метра вляво от себе си, видял бързо придвижващо се животното, което се насочило към него. Той се опитал да избяга, но мечката се оказала по-бърза и го застигнала.

В последния момент човекът оказал съпротива - замахнал с чантата си към звяра, но удар на лапа по рамото го повалил на колена. Мечката го затиснала, захапвайки го за главата.

Същевременно с лапи на няколко места съдрала плещите му. Тъй като била млада и сравнително лека, човекът напънал всичките си сили и успял да я отхвърли. Стръмният склон за момент забавил новата атака на животното и човекът с диви викове и отчаян бяг хукнал към близкото шосе. Там за щастие попаднал на минаваща кола, която го откарала в Габрово.

Райчо ГЪНЧЕВ из "Мечката"

ГОЛЯМАТА СЛУКА

Добре потръгна сезонът за дружинката в с. Кметовци, Габровско, с председател Димитър Екимов. Точните стрелци бяха Румен Кочаев (две прасета) и Иван Бончев. Е, имаше и такива, които не уцелиха, но имената им ще нажмем друг път, когато уцелят.

Гарни

ДРЕВНОСТТА И СЪВРЕМИЕТО НЕПРЕКЪСНАТО ВЪРВАТ РЪКА ЗА РЪКА В РОЗОВИЯ ГРАД

Аида
ПАНИКЯН

Наближава полунощ в началото на декември 2013 г. Самолетът каца на пистата, покрита с над 5 см сняг. Този Ереван онзи ли е? За последно съм била по тези места през август на 1985 г. - беше слънчево, топло, цветя навсякъде. Много цветя и ни капка дъжд през всичките 2 пъти по 33 дни на престоя ми. Сега ще остана тук само едно денонощие...

Автомобилът преминава през заснежени улици на спящия розов град. Градът построен от арменски туф в различни цветове, градът, в който комай няма ни една боядисана сграда. Не знам какво да очаквам от Ереван на XIX век. Изненада 1 - хотелът, един от известните и скъпите и по онова време, е разточително топъл - за да дишаш нормално в луксозната стая, трябва да отвориш прозорчеа. Изненада 2 - във всеки един ъгъл на петвеждната странноприемница може да се пуши. Но не съм изненадана, че туристите се разбират прекрасно с местните - всички млади говорят перфектен английски, всички възрастни - перфектен руски.

Пред отворения прозорец на малката, но луксозна стая близо 30-годишните спомени се надпреварват кой да ме завладее пръв. Паметта "избира" срещата с арменския Вселенски патриарх Васген Първи. От дете помня, че е добър познат на леля ми, но винаги съм приемала този факт по-скоро като... приказка. В неделния ден в средата на юли 1984 г. отиваме в същото на арменското християнство Ечмиадзин (буквалният превод е приблизително Еднородният Божи син слезе). Мнозина наричат Ечмиадзин арменския Ватикан. Благодарение на

споменатото старо приятелство, пререждам две групи арменци - от Франция и от Америка, които преди месеци са си уредили няколкочасова среща със светия старец, но аз - 24-годишната хлапачка от България, атеистката, без дори да съм облечена подходящо, получавам честта да разговарям Катохигоса цели 4 мин. (на онзи със записаните часове, се падаха по 3 мин.!) Освен тази чест получавам още една, за която в онзи години всеки простосмъртен арменец искрено би ми завидял - достъп до легендарната съкровищница на Вселенския патриарх, част от която са златната арменска азбука и златният кръст.

Наскоро научих, че едва през 1991 г. тези шедьоври, изработени от арх. Бахдасар Арзуманян и златаря Жирайр Чулянян, са станали достъпни за масовите посетители на Ечмиадзин - седалището на Вселенския патриарх още от покръстването на арменците. Шедьоври ли? Не, тези три уникала са част от хилядолетната духовна култура на Армения и на арменците от целия свят. В тях е съхранена частица от всеки един арменец на планетата и затова са безценни.

... В Армения старините са една до друга. Но кой би пропуснал да се докосне до творение, преживяло битки, страдания, сълзи от скръб и сълзи от радост от 3 век пр.н.е. до наши дни - крепостта Гарни близо до р. Азат (б.р. Свобода). Разрушена от римляните и възстановена през I в. от н.е. от цар Тиридат, до днес е една от емблемите на Армения, най-вече с храма на бога на слънцето Митра. Тогава развалините на крепостта не ме впечатлиха - "И в България ги има на всяка крачка", бе коментарът ми, с който май засегнах част от домакините си.

Пътят до другата арменска светиня - манастирът Гехарт, тогава бях оприличила на Гранд Каньон в Арizona (не че някога бях видяла каньона, но в онзи години младите четяхме много

и кажи-речи целият Запад ни бе добре "познат"). Вълнувах се. Не толкова заради Гехарт, колкото от мисълта, че се "доближавам" все повече до местата, където е бил Григорий Просветител - човекът, превърнал Армения в първата държава, приела християнството като официална държавна религия през 301 г. и чието житие изучавах подробно. Светецът е основател и на първия манастир в комплекса. Местните наричат манастирския комплекс Айриванк, сиреч - пещерен манастир (част от храмовете са издълбани в скалите) или Гехартаванк - Манастир на копие (тук било намерено копие на римския воин Лонгин, с което пронизал Христос на кръста). "Величествено!", бе единственото, което можех да си помисля за гледката, която се разкри. Не напразно ЮНЕСКО е включил Гехарт в списъка на световното културно наследство. Тук е и най-голямата в света "колекция" на хачкари. Макар стилът да е един, всеки хачкар (хач - кръст, кар - камък, т.е. каменен кръст) има своя уникална издълбана гравюра, свои уникални символи. Опитвах се да започна едва ли не всяка гравирена плетеница, защото не вярвах, че някога вече ще видя хачкар. Днес в България има поне 10 каменни кръста от Армения в градове с по-голяма арменска общност.

...Полунощ много отдавна мина, снегът не спира, а в спомените ми е близо 40 градуса. Въпреки жегата, леля ми не се отказва в съботите и неделите да ми показва арменските старини. Да вляза в "пещерата", в която е прекарал отшелничеството си Григорий Просветител, бе истинско предизвикателство, защото през т.нар. вход се влизаеше почти пълзешком. Една от спирките ми бе и уникалният Хорвиран. Всеки турист би разказал повече от мен за манастира в равнината Арабат. Но аз

Златната азбука и
златният кръст

помня само онова, което си помислих - "ако протегна ръка, ще докосна снежната "шапка" на Арабат... Все едно, че Балканът е в друга държава..."

Две поредни години по повече от 30 дни работа в Матенатаран - едно от най-големите и най-стари в света книгохранилища "Завършекът" на проспекта "Ленин" (днес - "Месроп Машоц") в полите на хълм. Създаден е преди близо век в резултат на национализацията на колекция от над 4 хил. древноарменски ръкописи от Ечмиадзин. Първите ръкописи са на Месроп Машоц - създателя на арменската азбука. Сградата от бял камък ми е връстник и е построена по проект на арх. Марк Григорян. Днес във фондовете ѝ се съхраняват близо 18 хил. древни ръкописа (не само арменски) и над 100 хил. архивни документи.

В снежната зимна утрин кръглата бяла сграда на Арменския академичен театър за опера и балет достолепно се извисява в центъра на 11 еревански улици. Не съм почитателка на балета, но през август това бе единственото представление и то единствено ми даваше шанса да разгледам уникалната сграда от вътре. Тя е изградена от прочутия арменски камък и е проектирана от арх. Александър Таманян - създателя на първия генерален план на съвременен Ереван, превърнал го от малък провинциален град в промишлен и културен център, в столица.

Площад "Република"

Срещу операта се намира и един от най-красивите еревански прощади - пл. "Свобода". През лятото всички улици и площади са покрити със свежи цветя. Във времето без климатизици както Операта и Матенатаран, така и Националната художествена галерия бяха добро "скривалище" от летните жегли, които мъчеха хората до полунощ, защото тубът безжалостно излъчва събраната през деня топлина. Заедно с Националния исторически музей и други музеи галерията е част от музейния комплекс на пл. "Република". Във фондовете на галерията се съхраняват над 35 хил. творби на арменски и чужди художници - италианска живопис, фламандска, холандска, френска, германска, испанска, руска колекции, творби на Донатело, Шагал, Тинторето и, разбира се, на Айвазовски. Между другото в града има близо 50 музея и галерии.

Сред уникалните обекти в Ереван е и мемориалът "Дзид-зернагалерт" посветен на жертвите от арменския геноцид. Т.г. сп. "Форбс" го включи в списъка на 9-те музея, които си заслужава да бъдат посетени редом с музеите на водните катастрофи в Крим, на Чернобилската авария в Киев, на ГУЛАГ в Москва, на атентата от 11 септември 2001 г., на Националния мемориал на катастрофите (Холокостта) и героизма в Йерусалим. След няколко месеца, когато светът ще отбележи 100 години от първия на XX век геноцид, вероятно ще се пише и говори много за този мемориал. Нека не се оставяме тъгата по загиналите и безследно изчезнали предци да ни завладее и да се върнем към центъра на 2800-годишния град при друг уникат - пещерите и танцуващи цветни фонтани, създадени през 60-те години на XX в. Те работят от май до октомври.

Днес ереванци са по-тъжни отколкото преди 28 години. Тогава нашата интелигенция имаше планове как да възроди Велика Армения. Днес хората в Ереван, преживели и земетресението от 1988 г., и карабахската война, и какво ли не, непространно правят обичайния за бившите соцстрана паралел "преди/сега". Учебните програми дават по-голям шанс на младите да се реализират професионално и тук, и в чужбина, но не ги учат да мислят, както бе по наше време, но почти всеки втори млад образован и знаещ поне един чужд език, бляга на Запад", казва служителката на летището.

Снегът се е разтопил, а кишата напомня София. Затягаме коланите и самолетът след секунди ще се отлепи от арменската земя. "Дали не забравих нещо в хотела?" "Колко много ми е липсвал Ереван през годините и как не съм искала да го призная дори пред себе си, за да не тъгувам".

Гехарт

Каньонът, който "свързва" Гарни с Гехарт

ТЕАТЪР „ВЕСЕЛ“ С НАГРАДА ЗА КУКЛЕН СПЕКТАКЪЛ ОТ БАНКОК

„Портрет на една дама“ разплака Татяна Лолова

Премиерата на филма за живота на прочутата българска актриса впечатли стотици почитатели в Лондон

250 човека плакаха и се смяха, гледайки в английската столица премиерата на новия документален филм за прочутата ни театрална и кино-актриса Татяна Лолова. „Портрет на една дама“ е дело на режисьорите Георги Тошев и Ема Константинова. Българското посолство едва успя да побере желаещите да се срещнат с обичаната актриса. Проекцията бе част от програмата на течашия в момента трети Фестивал на българската култура в Лондон, организиран от Българския културен институт - Лондон, LFBC, и с подкрепата на българското посолство. Татяна Лолова призна, че за първи път гледа филма и искрено се забавлява, наблюдавайки отстрана, какво е преживяла по време на снимките.

В БКИ - Лондон, се откри първата изложба на съпруга на актрисата - Светослав Светославов-Славето. Експозицията е озаглавена „Художникът и неговата муза“. Славето избра английската столица за своя дебют, защото уважи поканата, отправена от Светла Дионисиева, да бъде част от програмата на Лондонския

Татяна Лолова и съпругът ѝ Светослав Светославов-Славето озариха с присъствието си и Лондон

фестивал на българската култура. В отдел „Изобразително изкуство“ на форума са включени творби на Дечко Узунов и Георги Чапкънов-Чапа. „За да може, като се върне в България, да се хвали, че изложбата е минала с голям успех в чужбина!“, усмива се Татяна Лолова.

В свободното си време актрисата и художникът посетиха Royal Albert Hall, Serpentine Galleries, ресторанта на Заха Хадит, Tate Modern и Shakespeare Globe Theatre. Преди премиерата на филма Татяна Лолова имаше емоционална случка в магазина Harrods, където бе спряна от професионален гримьор и поканена да бъде гримирана за специалния случай.

„Щастлива съм, че успях да зарадвам толкова много хора, но още по-развълнувана съм от факта, че присъствах на откриването на първата изложба на моя съпруг“, разкри Лолова.

Българската премиера на филма „Портрет на една дама“ ще се състои на 25 ноември, от 18,30 ч., в зала „Люмиер“, в рамките на Киномания 2014.

КЪНТРИ И БЛУС ВЕЧЕР СЪБИРА ЦЕНИТЕЛИ

Любителите на кънтри и блус музиката ще имат възможността да се насладят на уникален по рода си концерт на успешния тандем Лили Дрουμεва и Ясен Василев. Блус барът на Гошо (бул. „Прага 23“) ще е домакин на събитието тази вечер, 15 ноември, от 20 ч. Двамата музиканти са познати на

българската публика като членове на най-известната кънтри група на Балканите „Lilly of the West“, която скоро ще отпразнува 20 години на сцена. Тази завладяваща вечер ще зарадва всички ценители на хубавата музика, които ще имат възможност да чуят както любимите си парчета, така и някои от вечните хитове.

Обявена за починала се свестява в моргата 11 часа след смъртта

91-годишна полякиня, която бе обявена за починала в дома си от лекарка и закарана в моргата, се събуди там 11 часа по-късно, предаде Франс прес, позовавайки се на полската телевизия ТВП. Янина Колкевич, жителка на Остров Любелски в Източна Полша, се свестила в хладилна камера за изумление на служителите, които видели как черният чувал с тялото се размърдал.

„Аз изгответх смъртния й акт. Шокирана съм, не разбирам какво е станало. Тя нямаше пулс, не дишаше. Бях убедена, че е умряла“, заяви лекарката Веслава Чиж.

„Тяла ми не знае какво ѝ се е случило, защото е в напреднал стадий на склероза. Като я върнахме в къщи, тя ни каза, че ѝ е много студено и поиска топъл чай“, разказа племенницата на потърпевшата Богумила Колкевич.

Полицията започна разследване на необичайния случай. Лекарката може да понесе съдебна отговорност, посочи полската телевизия.

ПРОСЛУШВАТ ЖЕЛАЕЩИ ЗА ОБУЧЕНИЕ В МОНТФИЗ

Проф. д-р Атанас Атанасов ще бъде част от комисията на прослушването за приема на новата младежка актьорска школа в МОНТФИЗ на кандидати от 14 до 25 години. То ще се състои днес на големата сцена в Модерен театър в София. Преподаватели ще бъдат неговият асистент в НАТФИЗ - режисьорът Антон Угринов, и Александър Хаджиангелов, който също е преподавател в Театралната академия - в екипа на проф. Иванка Бенчева. Атанас Атанасов е изключително любопитен към кандидатите, които ще се явят на прослушването, и е изразил готовност да съдейства и на самата работа в школата. Прослушването ще продължи до 20 ч. Резултатите ще бъдат готови тази вечер, а новата младежка актьорска школа започва работа още утре. Репетициите ще се провеждат всяка събота и неделя в Модерен театър, научи ДУМА от МОНТФИЗ.

НА БРАЗИЛСКА ФИЕСТА КАНИ ДЖАЗ ПЕВИЦАТА ВЕСЕЛА МОРОВА

Повече от година Весела Морова е завладяна от бразилските ритми и мелодии, които споделя с публиката както в столицата, така и в страната. Духът на богинята на любовта Дандалунда

ще озари и сцената на „Студио 5“ - тази вечер от 22,30 ч. За първи път основателките на трите школи по бразилски танци в София - Елена Бали, Александрина Димитрова и Меги Гюрова, обединяват сили в уникална хореография на огнената самба „Магаленя“. В много от танците ще бъде включена и желаещата да потанцува публика.

С автентични музикални инструменти ще допълва бразилската музика и Ники Асенов от школата Abada Saroeira. А за ценителите на класическия джаз Весела е подготвила вокална изненада заедно с певци от акапелна група „Спектрум“. На сцената ще се качат: Весела Морова - вокал, Калин Жечев - пиано, Димитър Благоев - китара, Любен Любенов - бас, Денис Гоев - тромпет, Наско Попов - ударни, Христо Ганев - перкусии, както и специални гости. Огнената фиеста е с вход 10 лв.

- Докторе, носът ми е запушен...
- Моля ви! Аз имам кредит за апартамент, кола и жена ми е бременна, а вие ме занимавате с вашите сопони!

15. 11. 2014

Проф. д-р ВАСИЛ СТЕФАНОВ, театровед и педагог ДОБРОМИР ЗАДГОРСКИ, филолог, политик, преподавател ЕВГЕНИЙ ПОПЕСКУ, почетен консул на Румъния в Бургас КРАСИМИРА ВАСИЛЕВА, драматург и театрален критик Проф. МАРИН ХРИСТОВ, бивш ректор на Техническият университет МИЛЕН МАРЧЕВ, продуцент Проф. д-р РУМЕН НЕЙКОВ, цигулар, оперен режисьор и педагог РУСЛАН МЪЙНОВ, актьор и изпълнител СИЯНА ФУДУЛОВА, член на ФС на БСП СТАВРИ КАЛИНОВ, художник и скулптор Проф. СТАНИШ БОНЕВ, икономист

16. 11. 2014

Проф. ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ, юрист, почетен председател на БАС Доц. ВЕСЕЛИНА ТЕРЗИЕВА, учредителка на клуба „Приатели на ДУМА“ в Габрово ИОРДАН СИМОНСКИ, учредител на клуба „Приатели на ДУМА“ в Благоевград Проф. ЛЮБОМИР БОЯДЖИЕВ, химик, чл.-кор. на БАН КАЛИН АРСОВ, артист ПЕТКО ПЕТКОВ, музикант РУСАНКА ДРУМЕВА, учредителка на клуба „Приатели на ДУМА“ в София

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

15

Св. мъченици Гурий, Самон и Авив (Начало на Рождественския (Филипов) пост)

Св. Гурий и Самон пострадали в гр. Едеса. Чрез най-ужасни изтезания ги принуждавали да турят таман на идолския жертвеник, но християните били готови по-скоро да отидат на смърт, отколкото да извършат езически обред. Като претърпели страшни изтезания, мъчениците били обезглавени с меч. След няколко години дякон Авив бил убит в Едеса за Христовата вяра. Тялото му било погребано до гробовете на св. Гурий и Самон, и по-късно едеските християни построили църква над мощите на св. мъченици, които Господ прославил чрез чудеса.

16

Св. апостол и евангелист Матей

Св. апостол и евангелист Матей бил родом от Капернаум, наричали го още Левий. Той бил митар - събирач на данъци. На брега на Тивериадското езеро край Капернаум, дето се събирали данъците, Христос се спрял, призовал го да върши след Него и той го последвал (Мат. 9:9). След Възкресението той написал пръв Евангелие. Проповядвал в Мизия, Малта и Етиопия, дето за вярата в огън бил изгорен. Станали чудеса: пламъкът не го докоснал. Като издъхвал, мъчениците изповядвали силата Божия и станали християни.

Ако черна котка ти мине път... Май дори няма нужда да се довършва изречението, защото за повечето хора краят (му) е ясен. И онези, които не са суеверни, и останалите често с лека ръка обясняват липсата на късмет именно със срещата с мъркащото животинче, в чиято козина напълно отсъства каквото и да било цвят.

Сред най-известните суеверия е вече споменатото - ако черна котка ти мине път, не чакай нищо добро. Положението се "влошава" още повече, когато посоката на движението на животинчето е същата, каквото е закопчането на ризата на не-сретника. За да се "предотврати нещастieto", необходимо е да се мине по заобиколен маршрут или поне 3 пъти човекът да се изплюе през лявото рамо. Може и да продължи да върви напред, но само ако се хване за колче или пък пъхне в джобовете ръцете си, като сложил палеца между показалеца и средния пръст... Ох, че сложно... По-лесно е май да се почака по "урочасания" път да мине някой друг. Или пък изобщо да не върва в подобни врели-некипели.

Но тук пък веднага може да се намери някой, който убедено да твърди, че черните котки в къщите носят само беда на всички близки и далечни роднини и приятели. И да цитира псевдонаучни изследвания, според които тези животинчета по време на бурия неизменно привличат мълниите. Или пък направо да лепне на черните

Мъркащи суеверия, или ИСТИНИ И ЗАБЛУДИ ЗА ЧЕРНИТЕ КОТКИ

Почти до безкрай може да продължава изброяването на вярванията с негативен характер, както и споменаването на приятните поличби

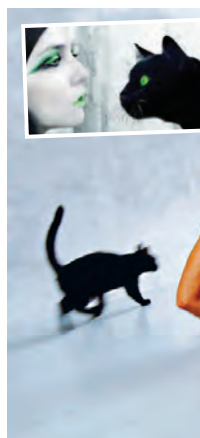
котки етикета, че са слуги на дявола - в краен случай, на вещиците...

Но за разлика от подобни вярвания, има и доста напълно противоположни поличби. Според една от тях за моряците присъствието на черна котка на палубата обещава сполучливо плаване. Дори когато корабът потъва, до последния възможен мо-

то ще е благосклонно към него.

А в Англия всячески се опитват да накарат животинчето да кихне по време на сватба, по възможност - в близост до булката, което е знак, че бракът ѝ ще бъде щастлив. В Шотландия казват, че ако черна котка се разхожда край къщата, хората в нея ще се радват на богатство. В Америка от XIX век се смята за задължително да се пусне в дома мъркащо животинче и да се прояви към него голямо гостоприемство, за да имат стопаните късмет. В щата Индиана до ден днешен съществува закон, според който притежателите на черни котки са длъжни всеки петък 13-и да слагат на врата на питомците си камбанки и да ги пускат на улицата.

Любопитно е и обясне-

тат от мутации на генетично ниво, при които се нарушава разпределянето на светлия пигмент. Засегнатите от подобни промени

козина. Цената на тези кожи е 2-3 пъти по-висока от всички останали. Онези времена явно са тежко изпитание и за стопаните на мляуещите любимци, и за самите тях. За радост на всички обаче модата на черните котешки кожи се оказва недълготрайна.

Интерес предизвиква и фактът, че в градовете броят на котки с такава козина е много по-голям, отколкото в селата. Изследователите все още се опитват да разгадаят този фено-

мени към напрегнатата градска среда и по-дружелюбни в отношението си към хората. Сигурно затова във Франция и Англия се смята, че да получиш черна котка като подарък е знак за голямо уважение. А да я изгониш от къщи е все едно да пропъдиш щастieto.

Според някои поведението на черната котка предсказва какво ще е времето навън. Ако кихне - е на дъжд, направи ли го 3 пъти, добре е да се пазите от настинка. Тича ли из къщата, скача ли върху мебелите и ги драска, значи ще има силен вятър. Успокои ли се, иде краят на бурята. Когато се въргала по земята, силно ще вали. Мята ли се неспокойно от едно място на друго, знак е за приближаващ ураган. Ако котката седи с гръб към огъня, че застудее. Опитва ли се нощем да избяга от къщи, като при това силно мляучи, лошото време ще продължи няколко дни.

Почти до безкрай може да продължава изброяването на различни суеверия с негативен характер, както и споменаването на приятните поличби. Кое то всъщност е знак, че хората сами си

мент всеки се опитва да спаси мъркащия любимец. В Йоркшир се смята, че ако жената чака на брега мъжа си и в къщата им живее черна котка, море-

нието на специалисти, разкриващи откъде са се взели тези мъркащи създавания от цвета на нищото. Космите (включително и тези на котките в дивата природа) съдържат, общо взето, два пигмента: черен (еумеланин) и жълт (феомеланин), които осигуряват типичния за повечето бозайници кафяво-сив и жълто-червен оттенък. А възникването на черния цвят в козината на котките всъщност е резултат

от мутации на генетично ниво, при които се нарушава разпределянето на светлия пигмент. Засегнатите от подобни промени

мъркащи любимци са просто с красив черен цвят на космите и нямат никакво отношение към дявола или свръхестествените сили. Според някои исторически данни през XIX век Русия върти търговия с котешки кожи. Голямо количество от тях се купуват от Китай, като освен дивите мъркащи животинки, обитавали широките руски степи, най-много се търсят домашните котки с черна

мен, но засега не са стигнали до единно мнение. Предполага се, че тайната се крие в страничните ефекти на гена, отговорен за черния цвят.

Забелязано е, че животните с такава козина са по-спокойни, по-устойчиви към стреса, по-приспо-

внушават и евентуалните несполуки, и хубавите моменти, свързани с черната котка. Така че, ако черна котка ви мине път, това означава, че тя просто отива нанякъде...

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

Сдружение "Кауза" организира финалната за 2014 г. благотворителна вечер, част от специалния проект - кампания "ДА ОСТАВИМ СЛЕДИ III" под патронажа на Христо Мутафчиев.

Финалната за 2014 г. инициатива беше благотворителен търг, който се проведе с любезното домакинство на Гранд хотел "София". Присъстващите на събитието имаха възможността да се състезават за 25 уникални фотографии на Велислава Каймаканова-Ножарова, представящи известни личности, които присъстваха на събитието.

Незабравим спомен за гостите че остане бутиковият концерт на Лили Иванова. Със събраните средства ще се закупят медицински оборудване за недоносени новородени деца, тежко болни деца и деца с инсулинозависим диабет. Изненадата на вечерта поднесе г-н Ангел Попов, президент на козметичната компания "Рефан България", като дари изключително скъп, закупен от него, кувез, който ще бъде животноспасяващ за много деца. Той бе предаден на д-р Радослав Минков, управител на СБАГАЛ "Проф. д-р Д. Стаматов - Варна". Така г-н Попов се вписа в благотворителната идея на сдружение "Кауза".

За "Рефан" това е една от многото инициативи - цялостно реановиране и оборудване на детските отделения - хирургично и онкохематологично в УМБАЛ "Свети Георги" в Пловдив, дарения за 16 детски дома и социални заведения на територията на София, дарения за лечение на деца в чужбина, закупуване на скъпа медицинска апаратура и кувези и редица други.

Когато благотворителността е кауза, следи оставят само призваните да правят добро.

Вашето

ТАКСИ

Ви чака!

ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД

9 12 80

София, ул. "Житница" № 23

тел.: 02 855 60 12

факс: 02 855 50 04

e-mail: taxi_expres@abv.bg

ВРЕМЕТО

Днес облачността ще е значителна - предимно ниска. Почти без валежи. По-съществени разкъсвания на облачността ще има в следобедните часове. Максималните температури ще са между 9 и 14 градуса, в София - около 12 градуса. Атмосферното налягане още малко ще се повиши и ще се доближи до средното за ноември. Над планините ще е без валежи. В по-ниските части ще е предимно облачно и мъгливо. По-високите върхове ще са над облачния слой и там ще има повече слънчеви часове. Над Черноморието ще бъде облачно. Съвсем слаби превалявания ще има на отделни места по южното крайбрежие. Ще духа умерен, временно и силен северен вятър. Максималните температури ще са между 11-13 градуса.

Изгледи за

16

МАКСИМАЛНИ
9°/15°

17

МАКСИМАЛНИ
11°/18°

В неделя валежите ще спрат в цялата страна. Максималните температури ще са между 9 и 15 градуса. В понеделник ще преобладава слънчево време, температурите бавно ще се повишават.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Русия
България

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200,
810 73 78

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200;
факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатер: 91975 в. 112; Печат: „Нюзпринт“ ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява“ 100; „Национална агенция за разпространение - АД“ - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 203; abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗАВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БУА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дървева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павелета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220; Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Аълоня Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Вилиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светлана Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на „Тегас“ - 244; Неделин Давидов - 225; Пардон: Чавдар Шинов; Художник: Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Мария Милашова - 245

ФОТО: Благоевска Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаса Велева; Снежана Христова

1 БНТ 06.45 Телепазарен прозорец
07.00 Панорама с Бойко Василев /п/

08.00 Телепазарен прозорец
08.15 Зелената линейка

08.45 Саладин анимационен филм /копродукция, 2006г./, режисьор Волфганг Мундберг, в ролите: Кларис Джон Раян, Джулия Кромбах и др.

11.00 Отблизко с Мира Развлекателно предаване

12.00 По света и у нас
12.30 На добър път - оперативна програма „Транспорт“ /п/

12.35 Бразили Предаване за земеделие

13.05 Иде нашенската музика Предаване за фолклор с водещи Даниел Спасов и Милена Василева /п/

14.00 Малки истории

15.00 Няма нищо по-хубаво от лошото време /по повод 90г. от рождението на Димо Коларов/ игрален филм България, 1971г., режисьор Методи Андронов, в ролите: Георги Георгиев-Гец, Елена Райнова, Коста Цонев, Наум Шопов, Стефан Данаилов и др.

17.00 Вяр и общество с Горан Благовец

18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно реалити

19.00 По света и у нас

19.40 Спортни новини

19.50 Лека нощ, деца!

20.00 Конкурс за детска песен на „Евровизия“ 2014 пряко предаване от Малта

22.30 По света и у нас

22.45 Сладки лъчи игрален филм /Франция, 2010г./, режисьор Пиер Салвадори, в ролите: Одри Тоту, Натали Бай, Сами Бужаиля и др.

00.30 Трето полувреме

01.30 БНТ на 55 години - празничен концерт /п/

b tv 06.00 „Новите приключения на Том и Джери“ - детски сериал, еп. 1

06.30 „Аргофори“ - предаване

07.00 „Трета смяна“ - с. 3, еп. 21

08.00 Предаване с Мариана Велислава, Жени Марчева и Диана Любенова

11.00 „Cool TV“ - райфайл предаване с водещ Петя Дикова

12.00 bTV Новините

12.30 „Домашен арест“ - ситком, с. 2, еп. 18

13.00 „Завист“ - Комедия, САЩ, 2004г., Режисьор: Бари Левинсън, Актьори: Рейчъл Уайз, Брандън Т. Джаксън, Бен Стийлър, Джак Блек, Кристофер Уокън

15.00 „Анаминут“ - комедиен шоу

15.30 „Втората майка“ - Драма, САЩ, 1998г., Режисьор: Крис Кълмбис, Актьори: Джулия Робъртс, Сюзън Сарандън, Джина Малуон, Даръл Ларсън, Ед Харис, Джон Уилямс, Патрик МакКормик

18.00 „Survivor: Камбоджа“ - студио

19.00 bTV Новините

19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми

20.00 „Предай нататък“ - социален проект с водещ Наталия Симеонова

22.00 „Комичите“ - комедиен шоу

23.00 „Двоина комбина“ - Екшън, комедия, трилър, САЩ, 1997г., Режисьор: Харк Цуй, Актьори: Мики Рурк, Жан-Клод Ван Дам, Денис Родман, Пол Фрийман, Валерия Кавали

01.00 „Копнеж по Джоузеф Лийс“ - Романтична драма, САЩ/Великобритания, 1999г., Режисьор: Ерик Стилес, Актьори: Рупърт Мортън, Саманта Мортън

02.50 „Домашен арест“ /п/- ситком, с. 2, еп. 18

NOVA 06.30 „World stories“ - малки истории от големия свят“ - предаване на НТВ

07.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ

12.00 Новините на Нова

12.30 Темата на Нова

13.00 „Кънки с остър връх 3: Преследване на мечтата“ - с уч. на Кристи Карлсън Романо, Мат Лантър, Франча Райса и др.

15.00 „Съдби на кръстопът“ - предаване на НТВ

16.00 „Сърдити старчета“ - с уч. на Джак Лемън, Уолтър Матау, Ан-Маргрет, Дарил Хана, Кевин Полак и др.

18.00 „Ничия земя“ - предаване на Нова телевизия

19.00 Новините на Нова - централна емисия

19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ

20.00 „Игрите на глуда: Възпламеняване“ - с уч. на Джефри Лорънс, Джош Хъчърсън, Лийм Хемсуърт, Филип Хофман, Джена Малуон, Елизабет Банкс, Уди Харелсън и др.

23.00 Студио „Бокс“, директно

23.30 Бокс: Владимир Кличко срещу Кубрат Пулев - мач за Световната титла по бокс за професионалисти в тежка категория, директно

01.00 Студио „Бокс“, директно

01.30 „Марго на сватба“ - с уч. на Никол Кидман, Сюзън Блеквел, Джак Блек, Флора Крос, Чаран Хиндс, Джон Туртурто, Дженифър Джейнс Лей

03.00 „Сърдити старчета“ - с уч. на Джак Лемън, Уолтър Матау, Ан-Маргрет, Дарил Хана, Кевин Полак и др. /п/

1 Новини 05.10 „Игор Ливанов. От белия

лист“

06.00 Игрален филм: „Дело № 306“

07.20 „Свири, хармонико любима!“

08.00 „Умници“

08.45 „Слово на пастира“

09.00 Новини

09.15 „Вкусно“

09.50 „Людмила Гурченко. Дъщеря-майка“

10.45 „Смешарики. Новите приключения“

11.00 Новини

11.15 „Идеалният ремонт“

12.05 „В наше време“

13.05 Игрален филм: „И все пак аз обичам...“

14.00 Новини

14.15 Игрален филм: „И все пак аз обичам...“ (продължение)

17.10 „Ледена епоха“

20.00 Време

20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов

21.50 Игрален филм: „Диамантената ръка“

23.40 Игрален филм: „Загледеният наследник“

01.55 Игрален филм: „Пелин - трева горчива“

03.25 „Приключение на чудесата“

ОВЕН
Животът ви може да стане по-хубав, стига да се освободите от инерцията, която ви владее и потърсите достойни стимули за развитие.

21 март - 20 април

РАК
Изхвърлете тревожните мисли, като се потърсите за физическото си и емоционално здраве. Освободете се от напрежението днес.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Следвайки интересите си, ще търсите контакт с хора, илащи отношение към нещата, които вълнуват както вас, така и близките ви.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Днес новости от личен характер ще ви поставят в центъра на вниманието близките ви. Ще станете интересни и търсени от много хора.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Днес романтичен флирт ще ви зареде с положителни въздействия ако не отблъснете отсрещната страна. Полезни срещи.

21 април - 21 май

ЛЪВ
Компанията и разговорите с приятели, като се ви накарват да се отпуснете. Но стратегията си за следващите дни.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Ще намирате верния тон в общуването си и ще получавате подкрепа, от която се нуждаете. Намерете съмишленици.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
Днес приемете случващото се като стимул, който ще ви направи по-организиран, и заредени за деловите ви проекти.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Имате нужда от освежаване. Започва проект, ще ви натоваля допълнително с работа, но днес мислете и за себе си, и за близките си.

22 май - 21 юни

ДЕВА
Днес забравете за нещата, които досега ви дразнят и отегчават. Ще се чувствате отлично сред хора със сходни на вашите интереси.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Днес започнете с неотложните задачи и отдавайте необходимото внимание на всеки важен проблем, който стои пред вас, особено финансов.

23 ноември - 21 декември

РИБИ
Предстои ви плодотворен ден, през който ще можете да свършите голяма част от работата си и да напреднете в бизнес делата си.

20 февруари - 20 март

РУСКИ КИНО-РЕЖИСЬОР. „НАШЕСТВИЕ“	ПОПУЛЯРНА ТВОРБА ОТ ФР.ШИЛЕР	ГОЛЯМА ПАЛАТКА	ПРИСПОСОБЛЕНИЕ ЗА ПРОЦЕП В СТЕНА	СЪДЕБНО ИСКАНЕ	ИТАЛИАНСКА РАДИО И ТВ КОМПАНИЯ	ПАСТИР	US КИНО-АРТИСТКА. „ТУИН ПИЙКС“	ДЕКОРАТИВЕН ГРАДИНСКИ ХРАСТ	КАМЧАТСКИ БОБЪР	ПРИСТАНИЩНО СЪОРЪЖЕНИЕ	БОЛЕЗНИ НА ЧАСТИ ПО ТЯЛОТО	ФИЛМ ОТ САЩ/РЕЖ.Т. БРАУНИНГ/	ВИД СОКОЛИ	УВЕЛИЧИТЕЛНО СЪСЪЛО	РЕКА В ЗАП. ЕВРОПА	ВЕЩЕСТВО, ОПРЕДЕЛЯЩО ХАРАКТЕРА НА ХИМ. РЕАКЦИЯ	НОТА	ЛИРИКО-ЕПИЧНА ТВОРБА	ПРАВА ЛОПАТА	ЧАСТ ОТ ЕНЦИКЛОПЕДИЯ	СИСТЕМА ОТ ГИМНАСТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ
СЪДРУЖНИК	МОРСКИ РАЦИ																				
ТУРСКА ТИТЛА	БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ	АНГЛИЙСКИ ТВ СЕРИАЛ		ПОДАРЪК	УГОЩЕНИЕ												ГОРНО-ДАМСКО ОБЛЕКЛО				
			ДРЕБЕН ХИЩНИК				ОТВОР НА ВРАТНАТА ИЗВИВКА НА ЖЕНСКА ДРЕХА	ЗЪРНЕНА КУЛТУРА													
МАЛЪК КРАЙ - БРЕЖЕН КОРАБ		ГОВОРИТЕЛ, ШПИКЕР	ОБОГАТИТЕЛ НА ПОЧВАТА																	ПРИМИТИВНО ПЛАВАТЕЛНО СРЕДСТВО	
ЗЕМНА ФОРМА	БЯЛА ПРЕЛЕТНА ПТИЦА			НЕЧЕСТНА ТЪРГОВИЯ	ГЕОДЕЗИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТ																
						ТЕЧНО ЯСТИЕ															
ГЕРОИНА В ЕДИНИИМ. РОМАН ОТ Л.ТОЛСТОЙ		СЪЕДИНЕНИЕ НА ХИМ. ВЕЩЕСТВО С КИСЛОРОД	ВИД ХОРОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ				СОЛ НА МЛЕЧНАТА КИСЕЛИНА	МАТЕРИАЛ ЗА СПОРТНИ ПИСТИ													
			US ФИЛМ С УЧАСТИЕТО НА МАДОНА										ТЪРГОВСКИ КОМПЛЕКС	СЦЕНИЧЕН ТЕАТРАЛЕН ДЕКОР				УЧЕНИК НА КИРИЛ И МЕТОДИЙ			
АРТИСТКА	СИН НА ДЕДАЛ /ГРЪЦ.МИТ./						ПЛАНИНСКА ЛЕДНИКОВА ВДЪЛБАТИНА	СТАРИННА ФРЕНСКА ПЕСЕН													
КРАДЦИ, ДЖЕБИИ	ПОКРОВИТЕЛСТВО					ДЕБЕЛ КАРТОН									ПТИЦА С РАЗКОШНИ ПЕРА	ГИМНАСТИЧЕСКИ УРЕД					
							КОЛЧЕ ЗА ДУПКИ ПРИ РАЗСАЖДАНЕ	US КИНОАКТЬОР - АРИЗОНСКА МЕЧТА									ЕЗИК В КАМБОДЖА				
РОМАН ОТ Д. ТАЛЕВ	БЪЛГ. ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ										РАЗНОВИДНОСТ НА РАСТЕНИЕ	РОБСТВО, ИГО						ОБЩИТ ПРОРЕЗ ЗА КОПЧЕ НА ДРЕХА			
			ТЕРМИН В БРИДЖА	ФИЗИОЛОГИЧНА ПОЧВЕНА НА ОРГАНИЗМА				ВЪЗПАЛЕНИЕ НА СТОМАХА													
		ЖЕНСКИ ПЕВИЧЕСКИ ГЛАС	ПЕСЕН НА ЛИВАНОВА									ИТАЛИАНСКИ АВТОМОБИЛЕН ПИЛОТ	ИТАЛИАНСКО СПИСАНИЕ								
ЖЪЛТИЦА																	ЕПИЧЕСКИ ПОЕТ				
						ДРЕХА БЕЗ РЪКАВИ															
БИБЛЕЙСКИ ГРАД					ТОЧНА НАУКА																

РЕЧНИК: Калан, Карпон, Роом, Тай, Тол, Чен.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
 ВОДОРАВНО: ПОЛОВИНКА - ЛОТО - ЕСЕ - ТЕКЕ - ЙОРДАНОВ - ОБМЯНА - РА - ОО - ЕБОЛИ - АЛТОВЕ - ННК - ЛЕВ - ИРОТА - АЦАРОВ - МАРСИАНКА.
 ОТВЕСНО: ВОЛЕЙБОЛ - ЕЛА - ЛОКОМОТИВ - ПОТЕРЯ - АС - ВО - ДНЕВНИЦИ - ПИ - ААБЕНРАА - НЕОН - КОРН - ЕКС - ОРЛИ - ТОК - АН - ВАИ - ЛАВА.

СЪГЛАСНО СКАНДИ
 ВОДОРАВНО: ПЕРЛ - ЛИОН - РЕАЛИСТИ - ПУЛСАР - ОК - ТРИК - СКЛАД - АСЕ - ОАР - БААС - АЛТ - ТУРНЕ - РИШ - АВТОМОБИЛ - ОМОНИМИ - ДИВАК - СИВ.
 ОТВЕСНО: ПЕРУ - КОЛЕВ - РЕЛ - ЛАТ - ТОВ - ВЛАСТАР - РОМА - ЛАРД - ТИМОК - ИЛИРИ - БУШОН - ИС - КААР - БИС - ТОТО - САНТИМИ - НИК - ЕСЕ - ЛИВ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО: 1. КУПЛЕТ-СТАНКА. 2. КЛИШЕ-МАРКОВ. 3. МИА-РА. 4. ГАЛИ-ТО. 5. КАТАР-ГАВРОШ. 6. МИЛОВАН-РАНА. 7. ГЕНЕРАЛИСИМУС. 8. КАПАЦИТЕТ-СИ.

ОТВЕСНО: 1. КУКИ-АМЕК. 2. ПЛАСТИНА. 3. ЮЛИ-АЛЕП. 4. ЕШ-ОРОРА. 5. ЕТЕР-ВАЦ. 6. АГ-АЛИ. 7. ГСМ-АГНИТ. 8. ТАБЛА-СЕ. 9. ВАР-ИВРИТ. 10. НК-РАМ. 11. ОКО-ТОНУС. 12. АВТОШАСИ.

4	6	8	2	7	9	3	1	5	9	5	6	7	4	1	8	3	2
3	9	7	4	5	1	8	2	6	8	7	3	2	6	9	4	1	5
1	5	2	6	3	8	7	9	4	4	1	2	5	3	8	9	6	7
7	2	5	3	6	4	1	8	9	3	4	9	1	5	6	2	7	8
6	3	1	8	9	2	4	5	7	5	6	7	8	2	4	3	9	1
9	8	4	7	1	5	6	3	2	2	8	1	9	7	3	6	5	4
8	4	3	5	2	6	9	7	1	7	9	5	6	8	2	1	4	3
2	7	9	1	4	3	5	6	8	6	2	4	3	1	5	7	8	9
5	1	6	9	8	7	2	4	3	1	3	8	4	9	7	5	2	6

ПОДПОРКА ЗА ЧОВЕК С УВРЕДЕН КРАК ОВЧАРКИ		ЗАРАН МЪЖКА РОЖБА		УЧАСТЪК ОТ ЗЕМЯТА, ТЕРИТОРИЯ		КРАЙ НА ВОЙНА ДВУОСТЪР НОЖ		ОБУВКИ /РАЗГ./		ПАРИЧЕН ИЗРАЗ НА СТОКА СКАНДИНАВ- СКИ АВИО- ЛИНИИ		НАРОДЕН ИЛИ АВТОР- СКИ РАЗКАЗ СИЛИКАТЕН МИНЕРАЛ		МОНГОЛСКИ СКОТОВЪДЕЦ
								ХРУЩЯЛНА РИБА						
СТРЕЛБИЩЕ				ПРЕДИШНО ИМЕ НА АР ЕГИПЕТ				ТЪРГОВСКО ИЗЛОЖЕНИЕ АНГЛИЙСКА МОНЕТА						
ВИД ФУРАЖ				СМОЛЯН- ВЪРХУ ТАБЕ- ЛИТЕ НА МПС ПАРТИЯ ИГРА НА ТЕНИС			ПОСОБИЕ ЗА ПИСАНЕ НОС В ПОРТУГАЛИЯ							
ГОСПОДИН /АНГЛ./		ПРИБОР ЗА ОСВЕТЛЕНИЕ	ВЪЗРАСТЕН ЧОВЕК ЧАСТ ОТ ЧОВЕШКА ГЛАВА							ОРГАНИ У ПТИЦИТЕ	ПЪТНА ПОЛИЦИЯ АЗИАТСКА РАКИЯ			
						ПОЛУСКЪПО- ЦЕНЕН КАМЪК ВОЙСОВО ПОДРАЗДЕ- ЛЕНИЕ						МАРКА БЪЛГ. ТРАКТОРИ		НАПАДЕНИЯ
ПРОДАВАЧКИ НА ЦВЕТЯ СУМА ЗА НЕЩО НАЕТО									Г-Я В ПИЕСАТА „КАМЪК В БЛА- ТОТО“ ОТ Г. КАРАСЛАВОВ ПРИВЪРЖЕ- НИК НА ДЕ- МОКРАЦИЯТА					
				ПРОЧУТ ФРЕНСКИ ТЕНИСИСТ ЯПОНСКИ САПУНИ				ПРИНУДИТЕ- ЛЕН МЕЖДУ- НАРОДЕН ДОГОВОР СТОЛИЦАТА НА ХЪРВАТСКА						
ИСТОРИ- ЧЕСКИ ПЕРИОДИ	ДУМИ НА ПЕСЕН ХЪРВАТСКИ ФУТБ.ТИМ						ВИД ЗЕЛЕНЧУК					МЕРКИ ЗА ТЕЧНОСТИ	ШИШЕНЦЕ С ЛЕКАРСТВО	
			АЛБАНСКА ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ АДВОКАТСКИ ОФИСИ				ГРАД В БЕЛГИЯ ИЗЯВЕН ЛИБЕРИЙСКИ ФУТБОЛИСТ				ПОЛИТУРА, ЛУСТРО ЖИТЕЛКА НА ЕВРОПЕЙСКА СТОЛИЦА			
БЪЛГАРСКИ ТЕАТРАЛЕН РЕЖИСЬОР /1924-2013/ КРЪВОНО- СЕН СЪД						ПИЩАРИЯ В СОФИЯ				Г-Я В ОП. „БОХЕМИ“ ОТ ДЖ.ПУЧЧИНИ				
				КРАТЪК РАЗ- КАЗ, ЕСЕ РЕКА В ГЕРМАНИЯ						АСОЦИАЦИЯ НА ТЕНИСИ- СТИТЕ-ПРОФЕ- СИОНАЛИСТИ ТОПЛИВО				КАРНАВАЛНИ АТРИБУТИ
КИНОТЕАТРИ СЧЕТОВОДЕН ДОКУМЕНТ					МАШИНА ЗА НАРЯЗВАНЕ НА КАРТОН	ЛЕТИЩЕ НЕМСКА ФИРМА ЗА СПОРТНИ СТОКИ								
							БОИ, ЦВЕТОВЕ ДРЕВЕН АКАДСКИ БОГ НА НЕБЕТО							
МЯСТО ОКОЛО ОГРАДА	ВСЕЛЕНА, СВЯТ	ОСКЪРБЛЕ- НИЕ ВРЕДНО ЗА ОРГАНИЗМА ВЕЩЕСТВО						ЧИСЛО ПРЕГРАДА В СЪРЦЕТО				КАРТА ЗА ИГРА КЛАС ВЪВ ВОДОМОТОР- НИЯ СПОРТ		
				ХИМ.ЕЛЕ- МЕНТ-МЕТАЛ ДЪРЖАВА В СРЕДНА АМЕРИКА					ПЪРВОНАЧАЛ- НОТО ИМЕ НА ТОКИО МЕТАЛНА ГРАВЮРА				ИЗКУСТВЕНО ЗЕМНО ВЪЗ- ВИШЕНИЕ	
КУПЛЕТ, СТРОФА ВИД ЦВЯТ					ЖИТЕЛИ НА ГРАД ДУЛОВО									
			НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕ- СКА КОМПА- НИЯ		ИНДОНЕЗИЙ- СКИ ОСТРОВ		РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ			ДЕПАРТА- МЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ		ГРАД В ГЕРМАНИЯ		ТЕРМИН В ТЕНИСА /МН.Ч./
ВИД ИГРА НА БИЛЯРД							ОТВРАЩЕ- НИЕ ЧИСЛО,РАВ- НА НА 3,14							
БЪЛГ. ИЗДА- ТЕЛСТВО ЖИТЕЛИ НА ОБЛАСТ ТРАКИЯ						МАЛКА ЧЕРКВА								
								РАЗМЯНА НА ПРЕДМЕТИ /РАЗГ./						

4-ти успех на Аоияма, Хакухо с първа загуба

Даниел Иванов-Аоияма постигна четвърти успех във Фукуока в последния за сезона супертурнир по сумо "Кюсю башо". 197-килограмовият българин повали на дохиото японца Икиой с техниката "хатакикоми". Сумистът от Елхово досега беше губил 8 пъти в 14 схватки с Икиой, но успя да намали превъзходството на японца. Днес единственият останал българин в професионалното сумо, който във Фукуока дебютира с третия ранг в йерархията "секиваке", ще мери сили с "одзеки" Гоейдо, когото е побеждавал досега само веднъж в 10 схватки помежду им. Това обаче се случи в последния сблъсък между двамата през септември. Българският гигант вече тръшна един носител на втория ранг "одзеки" - Кисеносато, в четвъртък. Вчера сензационно поднесе японецът Такаясу, който тръшна най-имения сумист - "Июкодзуна" Хакухо. Преди това Такаясу победи и другия монголски "Велик шампион" Хару-мафуджи във вторник, а днес може да вземе и трета златна звезда за победа над "Июкодзуна", ако пребори и сънародника им Какурю, който единствен от всички сумисти няма загуба досега в турнира "За Купата на Императора".

Снимка БГНЕС
Рекордьорът по титли от Големия шлем Роджър Федерер успокоява Анди Мъри, след като го съкруши с 6:0, 6:1 в последния мач от група Б и го изхвърли от полуфиналите на заключителния "Мастърс" в Лондон. Швейцарецът е победител в групата, а за полуфиналите се класира и Кей Нишикори (Яп, №4), след като обхвана резервата Давид Ферер (Исп, №9) с 4:6, 6:4, 6:1. Испанецът смени отказал се заради контузия Милош Раонич (Кан)

ТРЪСТ "СИНЯ БЪЛГАРИЯ" ОБЯВИ:

Разходите на Левски 7 пъти над приходите

Привържениците недоволни от премълчаването на срещата им с Батков

"Разходите на Левски са 7 пъти по-големи от приходите, дълговете растат, заплатите се бавят, а като резултат липсват и спортните постижения", обявиха от Тръст "Синя България" в официално обръщение. Новото сдружение на привържениците изрази разочарованието си от отношението на ръководството на клуба, демонстрирано и след съвместната среща с меди-

те във вторник. "Освен, че съобщение за самата пресконференция липсваше на сайта на клуба, събитието бе отразено със странен текст, в който бе подменена темата на пресконференцията и основните акценти. Думата "тръст" е употребена само в изречение с вменен ангажимент за осигуряването на 1 милион лева от страна на привържениците на клуба",

казват от тръста.

"Тръст "Синя България" поздравява ПФК Левски за изнесените бодрящи резултати за събраните приходи през 2014 г., но учтиво напомня, че разходите на клуба са 7 (седем) пъти по-големи, дълговете растат, заплатите се бавят, а като резултат липсват и спортните постижения. В заключение бихме искали да кажем, че

първата от основните цели на Тръст "Синя България", записани в устава на сдружението, е да подкрепя балансираните, конструктивни и здрави отношения между клуба и неговите привърженици. Надяваме се в ПФК Левски да ни отвърнат със същото и да не забравят, че феновете винаги са прави", отбелязват левскарите от тръста.

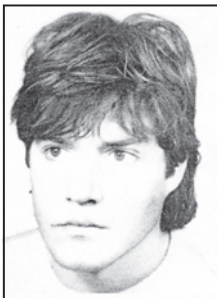
ТРИНАДЕСЕТ ГОДИНИ
го няма непрежалимия ни син, баща, брат,
вуйчо, племенник, сродник, колега и приятел

**БОРИСЛАВ ИЛИЕВ
КОНЕВ**

9.03.1968 - 15.11.2001

Прекараният
живот
на нашия Боби
не му даде
възможност
да осъществи
начинанията
и мечтите си!

От семейството

Министър Кралев иска да върне децата в спорта

Мони ГЕОРГИЕВ

Децата няма къде да тренират, но ние трябва да ги върнем обратно на пистите, заяви министърът на младежта и спорта Красен Кралев, който присъства на откриването на изложба на катедра "Лека атлетика" в Национална спортна академия "Басил Левски".

Експозицията "90 години лека атлетика" обхваща 76 снимки, отразяващи ключови моменти от историята на леката ни атлетика, наредени в закритата лекоатлетическа писта в комплекса на Академията. Те включват и моменти от състезания на деца до най-големите успехи, рекорди, както и портрети на най-известните треньори, параолимпийци и ветерани.

"Честит празник! Чест е за мен да съм в НСА. Леката атлетика е моята голяма любов и моята съдба. Спортът се превърна в голяма част от живота ми. Със специалистите на Академията ще работим съвместно за разработването и постигането на положителни резултати в спорта. Изключително важно е студентите да знаят, че трябва да се възстанови доверието на българския треньор. Тези хора бяха подценени. Те са истински пионери, доброволци, работещи със символични средства. По време на нашия мандат държавата трябва да промени отношението си към тези хора. Леката атлетика е в основата на всички спортове, за да вървим напред в елитния спорт, първо трябва да се погрижим за базата, обяви Кралев.

гледайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА
19.00 Англия -
Словения
ПО НОВА СПОРТ
21.45 Черна гора -
Швеция

УТРЕ

ПО БНТ 1
21.45 България - Малта
ПО ДИЕМА
19.00 Белгия - Уелс
ПО НОВА СПОРТ
19.00 Азербайджан - Норвегия
21.45 Италия - Хърватия

момо

3

1

8

5

**ПЕЧАЛБИ ОТ
ТИРАЖ №91**

6 от 49

ТЕГЛЕНЕ

8, 12, 14, 18, 19, 22
I гр. (6) няма
II гр. (5) 21 по 1672.20 лв.
III гр. (4) 1144 по 30.70 лв.
IV гр. (3) 17 268 по 2.90 лв.
ДЖАКПОТ: 1 039 193.81 лв.

ТЕГЛЕНЕ

25, 27, 31, 32, 41, 43
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 688 955.86 лв.
6 от 42

9, 19, 20, 32, 33, 38

I гр. (6) няма
II гр. (5) 9 по 1496.60 лв.
III гр. (4) 530 по 25.40 лв.
IV гр. (3) 8786 по 2.20 лв.
ДЖАКПОТ: 146 701.60 лв.
5 от 35

ТЕГЛЕНЕ

6, 7, 9, 30, 35
I гр. (5) няма
II гр. (4) 257 по 148.80 лв.
III гр. (3) 9726 по 4.80 лв.

ТЕГЛЕНЕ

6, 14, 22, 27, 32
I гр. (5) 2 по 12 746.20 лв.
II гр. (4) 335 по 76.10 лв.
III гр. (3) 10 356 по 3.30 лв.

ТОТДОЖОКЕР

Позиция: 1, 6, 9
Цифра - Фабр. №: 2, 5, 6
I гр. (3) 13 по 1522.40 лв.
II гр. (2) 1763 по 11.20 лв.

ЗОДИАК

13, 16, 24, 33, 41 + Зодия: 9 (Стрелец)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) няма
V гр. (3+1) 18 по 100 лв.
VI гр. (3) 174 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 263 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 1570 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 425 796.40 лв.

Каратист е спортист на месец октомври

Георги АРГИРОВ

Каратистът Христо Щерев стана спортист на месец октомври в традиционната анкета сред спортните редакции, организирана от Пресклуб "България". Той получи 10 гласа от спортните медии. Втори със 7 гласа е Даниел Асенов, европейски шампион по бокс за младежи, а третата позиция с 6 зае състезателката по художествена гимнастика Невяна Владикова, спечелила медал в мемориалния турнир "Жулиета Шишманова". Щерев стана световен шампион в дисциплината "кумити" и световен вицешампион в дисциплината "мастърс" при мъжете. Христо отчита тази година като най-успешна, след като спечели световната титла, а преди това е станал и републикански шампион и победител в редица международни турнири. "Христо три пъти подред е европейски шампион, сега стана и световен", похвали го и президентът на федерацията по карате шотокан Александър Славков, който е и личен негов треньор.

СКРЪБНА ВЕСТ

СЪОБЩАВАМЕ С ПРИСКЪРБИЕ,
ЧЕ НА 14 НОЕМВРИ 2014 Г.
ПОЧИНА

**абфк МАРГАРИТА НИКОЛОВА
ПЕТРОВА**

Родена в с. Бръшляница, Плевенско

Скърбим за прекрасния човек
и убедения социалист. Не ще
забравим нейната отзивчивост,
себепоздаване и обич към хората.

Поклонението ще се състои на 16 ноември от 13.30 ч.
в ритуалната зала на Централните софийски гробища.

От опечалените

Съперниците Кубрат Пулев и Владимир Кличко по традиция се гледат злобно при официалното претегляне на кантара в мол в Хамбург преди боя им тази вечер

Българинът обеща при победа скорошна сватба на половинката си Андреа

Кубрат Пулев се оказа по-тежък от своя опонент в предстоящия мегасблъсък с Владимир Кличко. В един от моловете в Хамбург се проведе кантарът на двамата съперници. Той показа, че Кубрат Пулев тежи 112 кг, а световният шампион в 4 различни версии Владимир Кличко - 111,5 кг.

След церемонията по премерването 33-годишният българин изрази увереност в успеха си: "Победата е напълно постижима. Имам всички качества, за да я постигна, просто трябва да го направя. Знам, че съм по-добрият боксър. Имам достатъчно енергия и ако трябва, ще издържа 20 рунда", сподели Кубрат. Двамата излизат на ринга в Хамбург донесени след 22.30 ч. Боят ще бъде предаван по Нова телевизия.

Медиите в Германия обръщат сериозно внимание на претендента за световните титли при тежките боксьори Кубрат Пулев, но и на половинката му Андреа, която очевидно ги е заинтригувала с атрак-

"Утре (б.р. - днес) е един от най-важните дни в живота на един спортист, който е носил клубната емблема до сърцето си! Утре нашият Кубрат Пулев ще боксира за световната титла с Кличко. Естествено Кобрата има подкрепата на цялата червена общност, а и сигурни сме - на цяла България. Вярваме в успеха! Знаем, че утре, когато свърши мачът, съдията ще е вдигнал твоята ръка, Кобра! А ти отново ще си с българското знаме върху себе си!, написаха от "червения" клуб в официалния си сайт.

тивната си външност. Пред берлинския вестник "BZ" самият Пулев коментира своята връзка с фолк певицата и дори се закачи да се ожени за Андреа още на ринга, ако преди това успее да победи Владимир Кличко и му отнеме шампионските пояси. За жалост на любителите на сензациите обаче дълго-

годишната му приятелка няма да присъства в залата по време на мача в Хамбург заради напрежението.

"Твърде напрегнато ще е. Но ако стана световен шампион, ще се ожена за нея. Това може да стане и на ринга", обяви Кобрата. Двубоят Пулев - Кличко е в събота вечер след 23 часа, когато започва студията за мача в ефира на Нова телевизия. Пулев обиди тежко украинеца преди мача. "Кличко е добър боксър - висок, силен, бърз е с краката. Има всичко, което е нужно, за да бъде световен шампион, но няма сърце. Той е като момиче, има характер на момиче", каза Пулев в интервю за телевизия RTL, която ще предава мача за Германия.

И националният отбор по футбол заедно с целия треньорски щаб и ръководството на Национален стадион "Васил Левски" подкрепи Кубрат Пулев с групово снимка пред камиона-носител на посланията на българите към Кобрата. Футболистите излязоха специално от защитата си тренировка за неделната евроквалификация с Малта, за да пожелаят успех на българския шампион в предстоящия тежък мач в тежка категория.

Ученици пожелаха на Пулев да спечели титлата със „Занданка“

50 деца от спортното училище на ЦСКА "Ген. Владимир Стойчев", чиито възпитаници са Кубрат и Тервел Пулеви, оставиха пожеланията си към Кобрата върху камиона-посланик вчера. Те дойдоха да подкрепят българския шампион, като бяха опянали 20-метров трибагренник и прогнозираха, че Кличко ще бъде свален със знаменития удар "Занданка". Върху ремаркетото посланието си "София се гордее с теб!" оставиха и председателят на СОС и Инициативния комитет за кандидатурата на София за европейска столица на спорта - Елен Герджиков, членове на Инициативния комитет и общински съветници. Популярни личности също дойдоха да подкрепят Кобрата. Део, който е известен фен на бокса, написа: "Кобра, благодарим ти за начина, по който ни караш да се чувстваме! Ти си нашият шампион!" Специалният камион продължи да събира посланията на българите до мръкване снощи пред главния вход на Националния стадион "Васил Левски". Днес, в деня на решаваната двубой - той ще обикаля София като нетрадиционен движещ се билборд, за да допринесе за повдигането на духа и създаването на положителна атмосфера преди мача. Хиляди послания към Кобрата продължават да се събират под мотото "С теб сме, Кобра!" и в социалните мрежи.

Американският боксър Шанън Бригс, който преследва навсякъде Владимир Кличко и настоява за реванш срещу украинеца, се появи на кантара с гледищаторски шлем, за да привлече вниманието на публиката

Произведено в България

Териториален терапиум

Иван ЧЕНЧЕВ

Тези дни ми направи впечатление един неволно изпуснат лаф от забележителна тийнеджърка. „Винаги искаме нещо повече от това, което заслужаваме. Вкъщи имаме телевизори, но ходим на кино за по-голям ефект“, обобща набързо социалните мераци на народонаселението девойката. Вярно, нали? Е, и обратният вариант е болезнено реалистичен, щото ако цял живот ядеш боб, а вземат, че ти дадат пържола, си я помниш като уволнението от казармата - вечно и с много любов.

Сега ни идва моментът за киното. На всички. Защото от малката ни (на територията) България, излезе голям богатиър - Кубрат Пулев. И чрез него всички заслужаваме повече. Поне в бокса. Имам чувството, че до един, можете в държавата ще надаянат ръкавици и ще раздават ъперкьти и крошета срещу въображаем противник пред телевизорите си тази вечер. Тук искрено се моля да не пострада нечия тъща. Според статистическите данни съществата от силния пол у нас са приблизително около 3,6 милиона. Махнем ли децата и пенсионерите с „топки“, ще го докараме до, имаме, милион юнаци. Те ще са енергията на Кубрат. Те ще удрят заедно с него и ще понасят юмруци вкупом. Абе ето как за отрицателно време територията ни стана терапиум. Тук включвам една друга Кобра, която наскоро отново разпъна качулка над държавата и също заплашително срещу всеки различен.

Иначе боксът е бизнес като целия спорт. И в него мениджърите командват до дупка. Затова Кобрата има проблеми. Агенцията, която отговаря за изявите му и притежава състезателните му права, е различна от тази на Кличко. Украинецът е хегемон в бокса от 10 години. Явно му ги бива мениджърите. Един приятел, който си поживя в Хамбург доста, ми разказа скоро любовитка за Кличко. Показателна впрочем. Още преди да е „велик шампион“, той получил правото от общината в иначе консервативна Германия, да кара кола със затыннени прозорци. С други думи, си е бил проектиран за звезда от агентите си, преди да припечели милионите, които сега притежава. Вижда се как в големия бизнес не позволяват едни милиони да изтичат, отивайки в неподходящи джобове.

Но да се върнем на съперничеството между въжетата. Имам си боец. И то какъв. Ами такъв, че Кличко взе да се излага като двойкаджия-повтарач на класно. Накрая взе, че сложи празен стол пред себе си, за да покаже, че нашият отсъства. Искра ти се, Владимир, да го няма Кобрата, ама го има! И излиза да те напердаши здраво и качествено, та да не можеш да си връзваш обувките сам!

А ние? Ние сме свикнали. Държавата сега е ринг, с дебели корабни въжета. Тези дето са отвърте, са си добре. За тях има рундове. Значи поне са в играта. За онези отиват, жална им майка. Остава им само да увисват на или по въжетата. Дали да пазят равновесие или да сложат край на собственото си равновесие с природата, сами преценете. Едно е ясно - наши кобри и пепелянки дебат както световни шампиони, така и световни галфони с нежни имена. И от двете ги има навсякъде. Но е важно, че към момента сме припознали като оригинална кобра Кубрат. Щото скритите из кулоарите влечуги, от змийчката на влизане си стават оядени, кралски питони впоследствие. При това, без да има излизане. Ето защо България може да си позволи една благородна Кобра, и да застане зад каузата и да хапе до кръв. Да хапе до омаломощаване. Да хапе до победата.

И накрая. Разбра се, че ако съдията вдигне ръката на Кубрат Пулев след мача, то вече шампионът Пулев ще предложи брак на Андреа. Чухте ли, родата на тази жена? Стягайте сватбата. Ще си имате булка. Скоро. Много скоро. А ние? Три дни яли, пили и се веселили. Така е. За нас приказката свършва дотук. Чака ни телго. Някъде отдясно. И с бавно, равномерно-постепенни движения, се премества към центъра. Народното събрание ли визирам, се чудите? Навсякъде, другари, навсякъде. Добре, че сърцето е отляво. Питайте майор Деянов, ако не вярвате. Аз му вярвам...

Даниел
Иванов
с 4 победи
във Фукуока

Стр. 38

Снимка БГНЕС

Милка Манева прави опит в извършването в кат. до 69 кг на Световното първенство по вдигане на тежести в Алматы, Казахстан. Щангистката от Смолян остана 6-а с двубой от 234 кг (102+132), а титлата спечели Рио Ун Хи (КНДР) с 265 кг (120+145). Последният ни участник в шампионата Васил Господинов пък завърши 10-и с двубой от 377 кг (173+204). Домакините направиха дубъл, след като златото извоюва Жасулан Кидирбиев с 408 кг (179+229), а среброто грабна Владимир Семенов с 407 кг (188+219).

НИКИ МИХАЙЛОВ:

Вече никой не ни уважава

Аз съм „черната овца“ в националния тим, призна синът на президента на БФС

Националният вратар Николай Михайлов в обширно интервю за Дарик радио разкри, че с останалите футболисти от тима на Любослав Пенев обмислят да престанат с медийните си изяви. Бившият вратар на Левски, Твенте и Верона се определи за „черната овца“ в държавния тим.

„През цялата седмица се подготвяме много добре. Изиграхме и една контрола с Марек, в която изпълнихме тактически указания на старши треньора. Най-ху-

бавото е, че всички са здрави. Изключение прави нелепата контузия на Ташко Неделев. Пожелавам му бързо да се възстанови от тази травма“, каза Михайлов от лагера в Плевен.

„Мисля, че чрез Любо Пенев и неговия щаб израснахме много през последните 3 години. Това личеше в резултатите и приятелските срещи, които изиграхме. Понякога обаче нещата не се получават, заради нас, футболистите. Понякога ни липсваше и шанс. След два слаби мача

от наша страна, веднага започна да се плюе и да се търсят интригите. Храчат ни и вкарват негативни емоции в националния отбор. Всички момчета сме зад старши треньора и неговия екип. Всеки знае, че който и треньор да дойде в националния отбор, това е групата от футболисти с малки разлики. Това са хората, разбира се, някои имат травми, други не са във форма и не играят редовно, но горе-долу това е отборът. Нека бъдем реалисти, каквито сме ние, футболистите. Това са хората. Ние сме около 27-28 футболисти. Това го съставят и всички хора, които разбират от футбол. Виждате с какви играчи разполагат Турция и Сърбия, но не успяват да се класират на големи първенства. Ние очакваме да се класираме всеки път, но трябва да бъдем и реалисти. Ние нямаме футболисти в Бундеслигата, Примера дивисион, Серия А и Висшата лига, които да играят редовно. Най-силните клубове в България са в Русия. Говоря за ЦСКА и Динамо Москва, и Кубан. Останалите са във вторите дивизии, аз съм в Турция, но още не играя редовно, Сашко Тонев е в Селтик, но още не се е наложил. Момчетата от Лудогорец правят фурур, но това все пак е български клуб. Имаме и слаби страни, върху които работим, но трябва и хората да бъдат реалисти. Пак казвам, че съм „черната овца“, защото явно съм неудобен“, отсече Ники Михайлов.

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА

И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ

АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ

И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Локо Сф е вторият 1/4-финалист за купата

Локо Сф разби с 5:1 Ботев Гълъбово в реванша и стана вторият 1/4-финалист за Купата на България, след като отстрани съперника си с общ резултат 9:2. Преди това в сряда Литекс си осигури пръв място на 1/4-финалите след успех с 4:0 над Пирин в Гоце Делчев.

На стадиона в квартал

„Надежда“ домакините открия още в първите секунди на срещата, след като Владислав Романов намери непокрит в наказателното поле Александър Манолов и той отблизко се разписа. Гостите обаче успяха да изравнят след удар от фаул на Иван Тошев (19), но домакините поведоха отново с гол

на Даниел Васев, който засече от 7-8 м центриране на Ламвед Шехуди по земя отляво. Даниел Генев (78) вкара топката в долния десен ъгъл с удар от границата на наказателното поле. Генев оформи хеттрик в края на мача след пасове на Румен Трифонов и на Йордан Тодоров - Данчо Тъча.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Футболист на Ботев Гълъбово се опитва да атакува Румен Трифонов от Локо Сф при победата на столичния тим с 5:1 в реванша от 1/4-финалите за Купата на България

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com

ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99